

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2025

Chișinău

cu privire la aprobarea Programului național de dezvoltare a protecției civile pentru anii 2026-2030

În temeiul art. 5 lit. a) și art. 6 lit. h) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 252, art. 412), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Programul național de dezvoltare a protecției civile pentru anii 2026-2030.

2. Autoritățile și instituțiile publice responsabile:

1) vor realiza acțiunile incluse în Planul de acțiuni privind implementarea Programului național de dezvoltare a protecției civile pentru anii 2026-2030;

2) vor prezenta anual Ministerului Afacerilor Interne, până la 10 februarie, precum și la solicitare, rapoarte privind gradul de realizare a acțiunilor incluse în Planul nominalizat.

3. Ministerul Afacerilor Interne va prezenta Guvernului:

1) anual, până la data de 25 februarie, raportul de progres privind implementarea Programului menționat;

2) până la data de 15 aprilie 2028, raportul de evaluare intermediară pentru doi ani;

3) până la data de 15 aprilie 2031, raportul de evaluare finală.

4. Finanțarea acțiunilor prevăzute în Planul de acțiuni privind implementarea Programului național de dezvoltare a protecției civile pentru anii 2026-2030, se va efectua din contul și în limitele alocațiilor aprobate în aceste scopuri în bugetele autorităților implicate, precum și din alte surse, conform cadrului normativ.

5. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Afacerilor Interne.

6. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PRIM-MINISTRU

Alexandru MUNTEANU

**Contrasemnează:
Viceprim-ministru,
ministrul infrastructurii
și dezvoltării regionale**

Vladimir BOLEA

Ministrul afacerilor interne

Daniella MISAIL-NICHITIN

Ministrul educației și cercetării

Dan PERCIUN

Ministrul sănătății

Emil CEBAN

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr. __/2025

**Programul național
de dezvoltare a protecției civile pentru anii 2026-2030**

**Capitolul I
INTRODUCERE**

1. Republica Moldova se confruntă cu un profil al dezastrelor tot mai complex: secete prelungite, ploi torențiale cu grindină și vânt puternic, valuri de căldură, inundații, alunecări de teren, înghețuri târzii, incendii de vegetație, dar și riscuri tehnogene (explozii, accidente chimice, avarii la infrastructuri critice) și biologice (epidemii). Intensitatea și variabilitatea acestor fenomene au crescut vizibil în ultimele două decenii pe fondul schimbărilor climatice, degradării ecosistemelor și presiunilor demografice.

2. În contextul schimbărilor climaterice, procesului de integrare a Republicii Moldova în Uniunea Europeană (în continuare – UE), gestionarea eficientă a situațiilor generatoare de crize a devenit un obiectiv de maximă prioritate, atât la nivel național, cât și cel internațional.

3. Oportun ar fi de menționat că, la moment, Republica Moldova se află într-o perioadă de tranziție și adaptare la standardele internaționale, sub aspectul de prevenire și gestionare a situațiilor generatoare de criză, cât și impactul negativ al acestora. În Raportul de Evaluare Inter Pares privind Republica Moldova din 2023 experții au constatat că, la nivel național, se atestă un mecanism bazat cu preponderență pe măsuri de răspuns/reacție în situații excepționale, în detrimentul celor de prevenire și pregătire.

4. La fel, în eforturile sale de a schimba lucrurile în bine, în anul 2023, Republica Moldova a devenit membru cu drepturi depline al Mecanismului de Protecție Civilă al UE/European Civil Protection Mechanism, scopul căruia constă în consolidarea cooperării între țările UE și alte state participante (Islanda, Norvegia, Serbia, Macedonia de Nord, Muntenegru, Turcia, Bosnia și Herțegovina, Albania, Ucraina), pe segmentul protecției civile, în vederea îmbunătățirii prevenirii, pregătirii și răspunsului la dezastre, dintre care cele mai des întâmpinate pe planul național – precum inundațiile, secetele, incendiile de vegetație, cât și cele de tip tehnogen. Statisticile anuale la nivel mondial demonstrează severitatea efectelor acestor fenomene dezastruoase care produc victime umane, afectează economia națională, infrastructura critică și mediul înconjurător.

5. Programul național de dezvoltare a protecției civile pentru anii 2026-2030 (în continuare – Program), este un document de politici publice pe termen mediu, precum și de viziune strategică, asumat de către Ministerul Afacerilor Interne, care indică direcția de dezvoltare a țării în domeniul gestionării crizelor generate de dezastru.

Prezentul Program este parte a matricei de implementare a Strategiei de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030 (în continuare – SDDAI 2022-2030), aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 658/2022.

6. La fel, Programul inițiat va reprezenta etapa a doua de planificare pentru perioada 2026-2030, în vederea asigurării continuității implementării SDDAI 2022-2030 și este elaborat în baza conceptului axat pe exemplul Mecanismului de Protecție Civilă al UE, care este format din trei componente principale - prevenire, pregătire și răspuns la dezastru. Principalul obiectiv al Mecanismului este de a îmbunătăți eficiența sistemelor de prevenire, pregătire și răspuns la orice fel de dezastru natural și provocat de om în interiorul și în afara UE.

7. Scopul Programului este de a alinia politicile publice la recomandările formulate în Peer Review report Republic of Moldova 2023 privind gestionarea dezastrurilor, realizat în contextul aderării Republicii Moldova la Mecanismul de Protecție Civilă al UE și care include o serie de recomandări concrete pentru îmbunătățirea capacităților Republicii Moldova, menite să sporească reziliența țării la dezastru natural și antropogen, precum și alinierea politicilor naționale la standardele europene.

8. La fel, scopul elaborării Programului este de a consolida capacitățile autorităților administrației publice centrale și locale privind gestionarea dezastrurilor, eficientizarea sistemului protecției civile, ceea ce va permite creșterea nivelului de siguranță a cetățenilor și va reduce vulnerabilitatea lor în caz de manifestare a acestora.

9. Documentul a fost elaborat în corelare cu Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, Strategia de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030, Strategia națională de reducere a riscurilor dezastrurilor pentru perioada 2024-2030, în scopul reducerii riscurilor de dezastru pe teritoriul Republicii Moldova, prin stabilirea unui cadru exhaustiv, bazat pe prevederile Cadrului de la Sendai privind Reducerea Riscului Dezastrurilor pentru perioada 2015-2030, Legea nr. 112/2014 pentru ratificarea Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și UE și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte (în continuare – Acordul de Asociere), și Decizia nr. 1313/2013 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 decembrie 2013 privind un mecanism de protecție civilă al Uniunii, cu modificările și actualizările ulterioare.

10. Printre direcțiile prioritare de politici și intervenție în domeniul politicii și managementului de securitate și ordine publică, stabilite în Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, care indică direcțiile de dezvoltare a țării și a societății și care adaptează prioritățile, obiectivele, indicatorii și țintele angajamentelor internaționale asumate de către Republica Moldova la contextul național, în special Agenda de Dezvoltare Durabilă 2030, Acordul de Asociere și angajamentele care derivă din statutul de țară-candidat pentru aderarea la UE, se numără dezvoltarea capacităților și a instrumentelor de furnizare a securității la nivel național și regional pentru gestionarea situațiilor de criză și a situațiilor excepționale (O9.1, O9.2, O9.3), reducerea numărului de victime și a pagubelor cauzate de situațiile de urgență și situații excepționale, inclusiv prin elaborarea, adaptarea sau transferul soluțiilor tehnologice noi pentru prevenirea unor astfel de situații, precum și a incendiilor în sectorul casnic (O9.2, O9.3), reacționarea rapidă și calitativă a autorităților și serviciilor de menținere a ordinii publice la apelurile cetățenilor pentru garantarea unui mediu sigur de ordine și securitate publică (O9.1-O9.3).

11. Obiectivele de dezvoltare ale prezentului Program sunt raliat la obiectivele vizând prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență din SDDAI 2022-2030, care se referă la eficientizarea măsurilor de prevenire a situațiilor de urgență și excepționale, modernizarea sistemului național de pregătire pentru dezastru, îmbunătățirea capacității operaționale și de răspuns la dezastru.

12. Programul este constituit din partea descriptivă și Planul de acțiuni și stabilește obiectivele pe termen mediu, cu activități care vor fi realizate la nivel local și național.

13. Programul conține o abordare adaptată necesităților cetățenilor Republicii Moldova, detaliază direcțiile de acțiune, obiectivele generale, obiectivele specifice, rezultatele și impactul în materie de gestionare a dezastrelor.

14. Programul respectă cerințele referitoare la structura și conținutul documentelor de politici publice, corespunzător prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și ale Hotărârii Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea strategică.

15. În Program sunt evidențiate aspecte ce se referă la consolidarea capacităților de prevenire, pregătire, operaționale și de răspuns atât ale Inspectoratului General pentru Situații de Urgență al Ministerului Afacerilor Interne (în continuare - IGSU), Agenției Rezerve Materiale (în continuare - ARM) în calitate de entități de specialitate, cât și ale altor actori cu atribuții în domeniu, care sunt parte a sistemului național de protecție civilă.

16. Procedura de elaborare și aprobare a Programului este asigurată într-o manieră participativă, cu implicarea părților interesate la nivelul autorităților publice centrale și anume: Ministerul Afacerilor Interne (în continuare MAI), Ministerul Mediului (în continuare MM), Ministerul Educației și Cercetării (în continuare MEC), Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (în continuare MIDR), Ministerul Sănătății (în continuare MS), Ministerul Muncii și Protecției Sociale (în continuare MMPS), autoritățile administrației publice locale, partenerii externi, precum și reprezentanți ai societății civile. De asemenea la data de 09 iulie 2025, a fost desfășurată ședința de consultări publice la care au participat autoritățile administrației publice centrale, organizațiile necomerciale, precum și părțile interesate. O altă ședință, în cadrul căreia a fost prezentat și discutat Programul a fost, Conferința dedicată priorităților strategice ale sistemului afacerilor interne - angajament pentru integrare europeană, desfășurată la 4 septembrie 2025.

Anunțul, privind desfășurarea consultărilor publice, cât și proiectul Programului, a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Afacerilor directoriul Transparență/Consultări publice/Platforma consultativă permanentă¹.

17. Astfel, realizarea obiectivelor Programului reprezintă o preocupare esențială la nivel național datorită impactului negativ semnificativ pe care situațiile de criză îl au asupra vieților omenești, infrastructurii și sistemului economic.

18. La fel, realizarea pro-activă, complexă, a prezentului Program, cât și asigurarea conlucrării intersectoriale pe domeniu, va spori considerabil capacitatea de reacție a statului față de riscurile generatoare de situații excepționale și va consolida aspectul de conlucrare intersectorială pe domeniu.

Capitolul II **ANALIZA SITUAȚIEI**

19. Creșterea vulnerabilității Republicii Moldova la dezastre

Republica Moldova se confruntă cu o vulnerabilitate structurală și crescândă în fața dezastrelor, generate atât de fenomene naturale extreme, cât și de riscuri tehnogene și biologic-sociale. În perioada 2010–2024 au fost înregistrate peste **4305 situații excepționale**, cu un impact semnificativ asupra populației, economiei și mediului. Deși numărul total al situațiilor excepționale are o ușoară tendință descendentă, intensitatea și severitatea acestora cresc constant, în special pe fondul schimbărilor climatice. Fenomene precum seceta, arșițele puternice, furtunile

¹<https://mai.gov.md/sites/default/files/transparența/consultări%20publice/Agenda%20consultărilor%20publice.pdf>

<https://mai.gov.md/sites/default/files/transparența/consultări%20publice/Proiect%20program%20prevenirea%20situațiilor%20de%20urgenta%20și%20excepționale.pdf>

violente și ploile torențiale afectează direct agricultura, infrastructura și securitatea alimentară a țării.

20. Această problemă este amplificată de lipsa unui sistem național eficient de prevenire și anticipare a riscurilor. Capacitățile instituționale ale autorităților centrale și locale rămân limitate, ceea ce determină reacții întârziate și insuficiente în raport cu amploarea fenomenelor. De asemenea, lipsa unei abordări integrate, intersectoriale și proactive face ca majoritatea intervențiilor să fie orientate spre reabilitarea post-dezastru, care consumă resurse financiare semnificative, în detrimentul măsurilor preventive și al consolidării rezilienței.

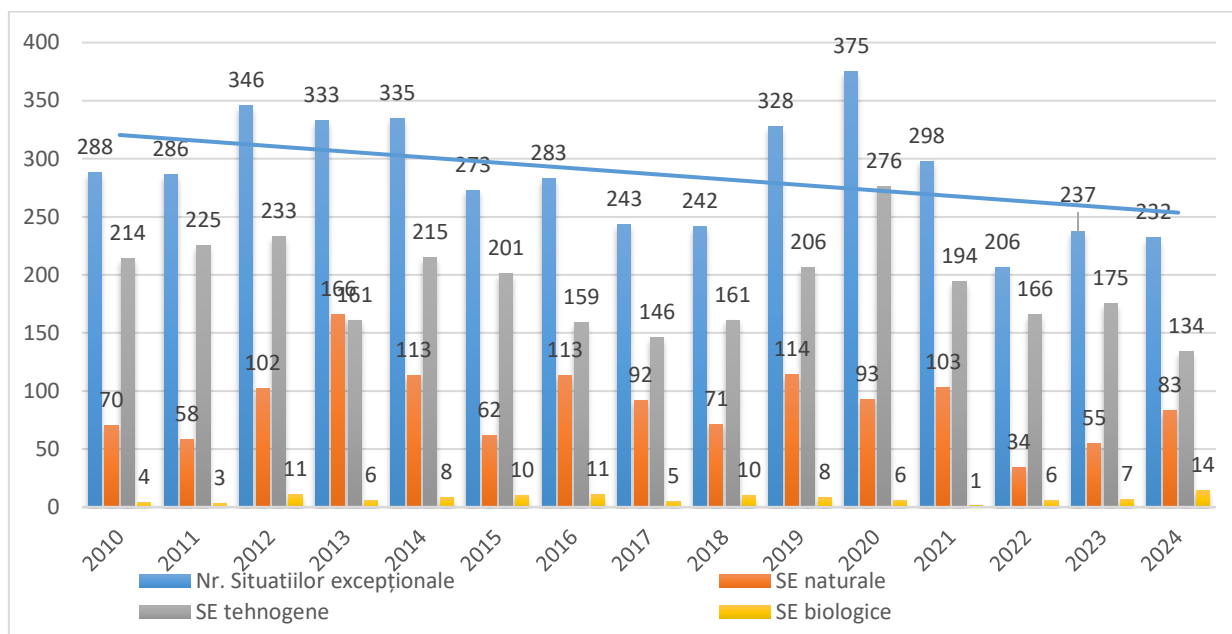

Figura nr. 1. Numărul de situații excepționale, care s-au produs pe teritoriul Republicii Moldova în perioada anilor 2010-2024

21. Impactul economic al situațiilor excepționale: valoarea pagubelor și tendințe

Impactul economic este substanțial și în creștere: pagubele materiale cauzate de situațiile excepționale din ultimii 15 ani depășesc 23 miliarde lei, cu valori record în anii 2020, 2022 și 2024, când pierderile directe raportate la Produsul Intern Brut (în continuare PIB) au fost între 1,5% și 3,25%. Aceste valori reflectă nu doar vulnerabilitatea structurii economice, dominată de agricultură, dar și presiunea exercitată asupra bugetului de stat, care trebuie să aloce anual fonduri semnificative pentru recuperare și reabilitare.

22. Din acest motiv, reziliența la dezastru a țării constituie un domeniu care necesită aplicarea unor acțiuni coordonate, la nivel național și local, o abordare complexă, cu investire de resurse financiare și instituționale, aplicarea instrumentelor de sensibilizare și conștientizare asupra importanței anticipării și gestionării eficiente a dezastrilor.

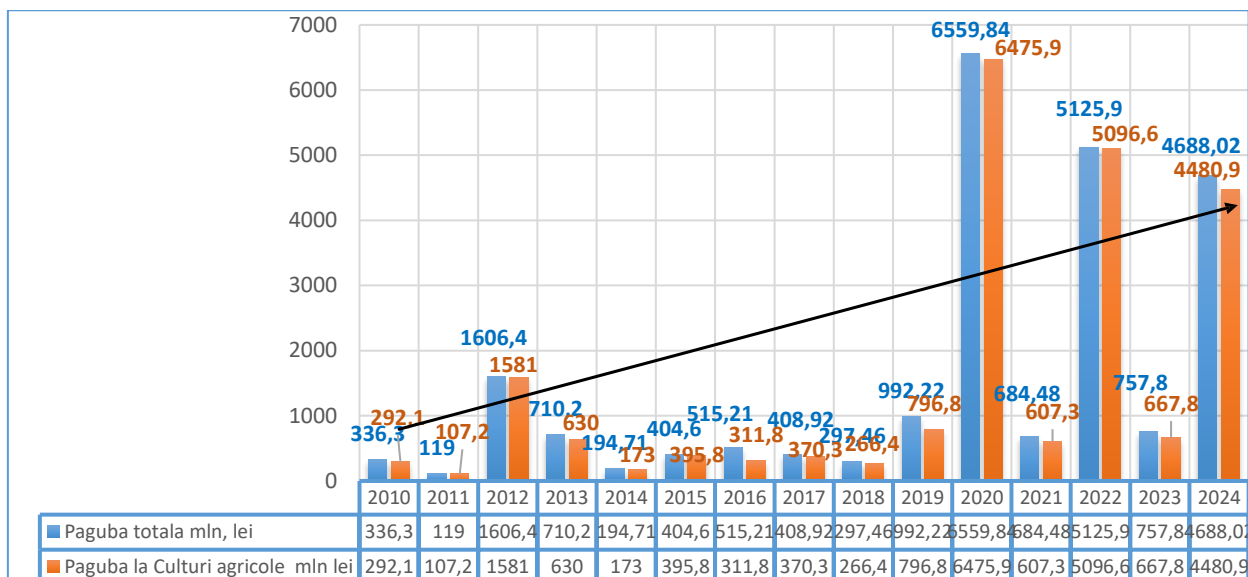

Figura nr. 2. Distribuția pagubei materiale (comparație pe ani)

23. Schimbările climatice din ultimii ani au avut un impact semnificativ asupra mediului și economiei, dinamică prezentată în figura nr. 2, care reflectă datele și tendințele recente.

24. Analizând aceste date statistice, se observă un decalaj notabil în pagubele materiale înregistrate în anii 2020, 2022 și 2024, ceea ce sugerează o schimbare în tipologia fenomenelor meteorologice și în frecvența acestora. În mod special, a fenomenului de secetă care e dominant în acești ani, afectând majoritatea localităților.

25. În așa mod, apare necesitatea evaluării impactului economic în baza PIB-ului, iar rezultatele denotă o presiune asupra bugetului de stat în anul 2020, 2022 și 2024 (Figura nr. 3).

Impact	Foarte ridicat mai mult de 2,4 %				2020 (3,25 %)	
	Ridicat 1,2 %-2,4 %				2022; 2024 (1,91%;1,50%)	
	Mediu 0,6 %-1,2 %					
	Scăzut 0,3%-0,6%					
	Foarte scăzut 0,3%				(2021; 2023) (0,31 %; 0,29%)	
		Foarte scăzut <1%	Scăzut 1 - 5 %	Mediu 5 - 50 %	Ridicat 51 - 98 %	Foarte ridicat >98%
	Probabilitatea					

Figura nr. 3. Evaluarea impactului situațiilor excepționale asupra economiei

26. În acest context, este esențial ca autoritățile și agricultorii să ia măsuri pentru a se adapta la aceste schimbări climatice, implementând strategii de gestionare a resurselor de apă, diversificarea culturilor și utilizarea tehnologiilor agricole mai rezistente la condițiile extreme (Figura nr. 3).

27. Impactul situațiilor excepționale asupra populației și eforturi de reducere a numărului victimelor

Din totalul situațiilor excepționale înregistrate în perioada anilor 2010 - 2024, pe teritoriul republicii au fost raportate 166 de decese, dintre care 28 copii, iar 1766 de persoane au suferit diferite traumatisme. În același timp, datorită acțiunilor de prevenire realizate de către IGSU s-a diminuat numărul de victime în ultimii 14 ani, de la 18 decedați și 108 de spitalizați în urma situațiilor de urgență/excepționale în anul 2013, la 14 decedați și 30 spitalizați în anul 2024 (Figura nr. 4).

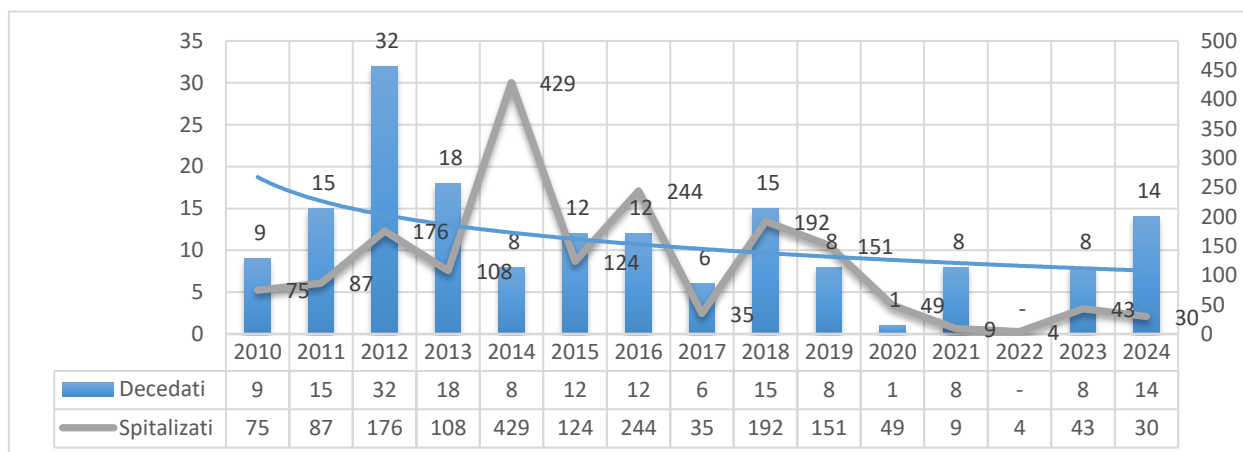

Figura nr. 4. Impactul situațiilor excepționale asupra populației în decursul a 15 ani (2010-2024)

28. Pierderea a 166 de vieți omenești în decurs de 15 ani din cauza situațiilor excepționale și 1766 persoane traumatizate reflectă un impact semnificativ și denotă o capacitate redusă de răspuns (Figura nr. 5).

Impact	Foarte ridicat >2000 pers.					
	Ridicat 501 – 2000 pers.					
	Mediu 201 – 500 pers.					
	Scăzut 51 – 200 pers.			2010-2024 (166 pers.)		
	Foarte scăzut ≤50 pers.					
		Foarte scăzut <1%	Scăzut 1 - 5 %	Mediu 5 - 50 %	Ridicat 51 - 98 %	Foarte ridicat >98%
Probabilitatea						

Figura nr.5. Evaluarea impactului SE în Republica Moldova pentru anii 2010-2025

29. Este de menționat că, pe parcursul anilor 2010-2024, în urma celor 26 520 de incendii produse, au decedat în total 1759 de persoane, inclusiv 52 de copii (Figura nr. 6).

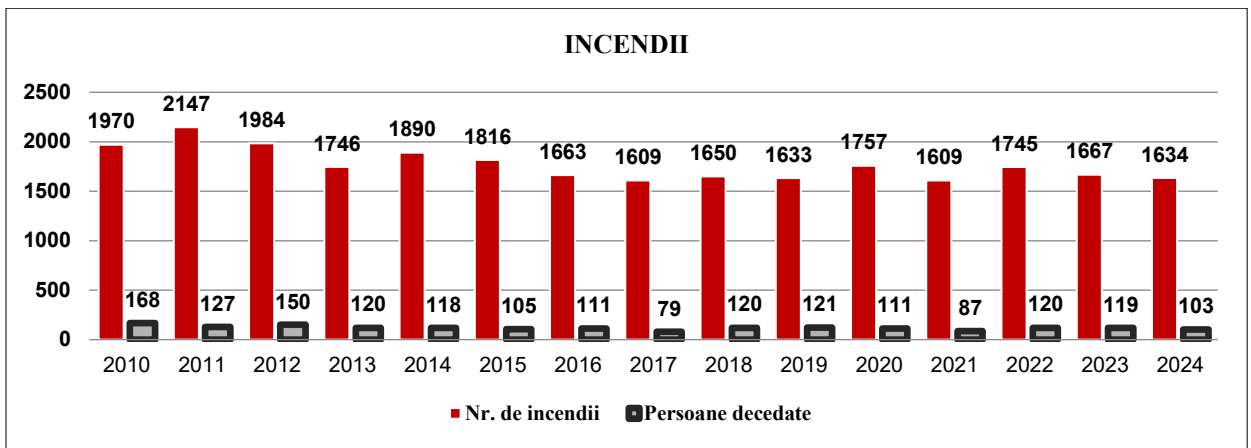

Figura nr. 6. Numărul de incendii și persoane decedate, în perioada anilor 2010-2024

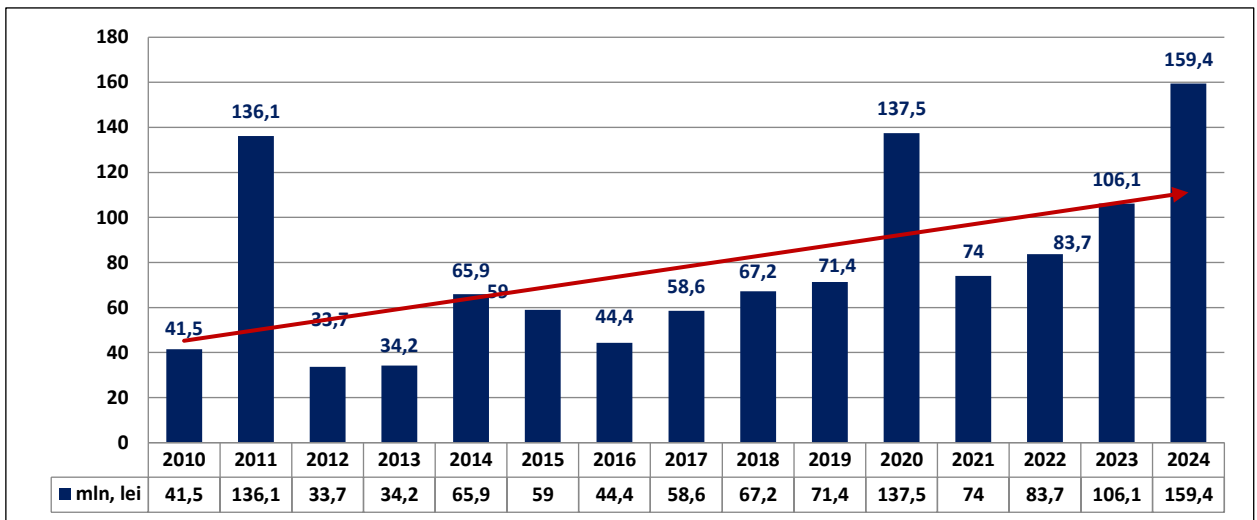

Figura nr. 7. Distribuția pagubei materiale rezultată de la incendii în perioada anilor 2010-2024

30. Începând cu anul 2020, IGSU deține date statistice dezagregate pe sexe privind victimele incendiilor, fapt ce permite o analiză mai detaliată a impactului acestora asupra diferitor categorii de populație. Potrivit acestor date, în perioada 2020–2024, în urma incendiilor au decedat 540 de persoane, inclusiv 12 copii. Dintre persoanele decedate, 386 (71,5 %) sunt de sex masculin, iar 154 (28,5 %) – de sex feminin. La fel, din numărul total de 540 persoane, 296 persoane sunt cu vârstă medie peste 60 de ani (54,8%), 12 copii (2,2%) și 69 persoane cu nevoi speciale (12,8%).

31. Analiza situației la compartimentul respectiv permite constatarea faptului că persoanele în etate sunt printre cele mai expuse riscului și necesită o atenție sporită în cadrul acțiunilor de prevenire a incendiilor în sectorul casnic (instalarea detectoarelor de fum, activități cu caracter de informare, antrenarea asistenților sociali din comunități etc.).

32. Incendiile cauzează daune semnificative economiei și adesea duc la rănirea și decesul persoanelor. Pagubele materiale directe și indirecte cauzate de incendii, variază de la sute de mii la zeci de milioane de lei. Determinarea corectă a cauzelor incendiului permite elaborarea statisticilor reale de stabilire a celor mai importante consecințe ale unui incendiu la nivel micro și macrosocial (Figura nr.7).

33. În rezultatul implementării Programului de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2022-2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 846/2022, urmare a campaniilor de informare desfășurate de către IGSU s-au redus decesele ca rezultat a incendiilor, dar lipsa implicării intersectoriale a limitat impactul.

34. Statele UE (România, Italia, Franța) aplică sisteme integrate de management al riscurilor, cu accent pe prevenire, educație publică și responsabilizarea autorităților locale – practici care pot fi adaptate. Experiența ultimului deceniu arată că investițiile reactive (post-dezastru) sunt mult mai

costisitoare decât prevenirea. Modelele europene confirmă că politicile de adaptare climatică și infrastructura rezilientă reduc semnificativ pierderile.

35. Dacă Guvernul nu intervine, până în anul 2030, pierderile economice anuale ca rezultat a calamităților naturale pot depăși 2% din PIB la fiecare 2–3 ani. Mortalitatea asociată incendiilor și fenomenelor extreme va rămâne la nivelul actual, cu afectarea disproporționată a grupurilor vulnerabile. Crește dependența de resursele externe pentru recuperare, la fel, Republica Moldova va continua să înregistreze pierderi economice majore, cu riscul accentuării fenomenului de deșertificare în sudul țării și cu afectarea directă a securității alimentare.

36. Capacitățile reduse ale autorităților administrației publice locale de gestionare a riscurilor

Problema strategică constă în lipsa capacității adecvate a autorităților administrației publice locale de a preveni, pregăti și răspunde eficient la dezastre. Această insuficiență este determinată de constrângeri financiare și instituționale, de lipsa personalului calificat și de absența unor planuri locale clare de gestionare a riscurilor, ceea ce conduce la dependența excesivă de intervențiile Guvernului inclusiv ale IGSU. Această situație generează vulnerabilități majore la nivel comunitar, produce pierderi umane și materiale semnificative și exercită o presiune constantă asupra bugetului de stat.

37. În pofida statisticilor alarmante, se constată că investirea resurselor în măsurile de prevenire/răspuns/recuperare prin pregătirea, crearea și întreținerea infrastructurii, a resurselor materiale, logistice, financiare și umane dedicate acestor scopuri nu constituie o prioritate pentru autoritățile publice locale.

38. În perioada 2020–2024, autoritățile administrației publice locale au transmis peste 414 de solicitări oficiale către Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova în vederea obținerii de sprijin financiar și material pentru lichidarea consecințelor calamităților naturale și a altor situații excepționale (175 în 2020, 73 în 2021, 22 în 2022 și 144 în perioada anilor 2023 - 2024).

39. Această dependență constantă reflectă insuficiența capacităților proprii ale autorităților administrației publice centrale și locale în gestionarea autonomă a dezastrelor.

40. În același interval, potrivit rapoartelor Ministerului Finanțelor, Guvernul a alocat sume considerabile din fondul de intervenție, după cum urmează:

1) 199,7 milioane lei în anul 2021;

2) peste 733,6 milioane lei în anul 2022, ceea ce echivalează cu aproximativ 0,22% din PIB în anul 2022 și reprezintă 31% din totalul ajutoarelor de stat acordate în acel an;

3) 117,7 milioane lei în anul 2023;

4) 178,3 milioane lei în anul 2024;

5) 206,6 milioane lei în semestrul I al anului 2025.

41. Aceste date evidențiază două aspecte critice:

1) lipsa capacității locale de anticipare, pregătire și intervenție eficientă în caz de dezastre;

2) presiunea tot mai mare asupra bugetului de stat și a fondurilor de urgență.

42. În prezent, Guvernul inclusiv IGSU, sunt percepuți ca principalii actori în activitățile de răspuns și recuperare în cazul situațiilor de urgență și excepționale, în timp ce autoritățile locale dețin un rol limitat, în special din cauza:

1) lipsei personalului calificat;

2) resurselor financiare și logistice insuficiente (fondurile de rezerve limitate);

3) absenței planurilor locale clare de gestionare a riscurilor.

43. Astfel, lipsa de investiții atât la nivel național, cât și la nivel local destinate prevenirii și diminuării impactului calamităților naturale, precum și a unei abordări multidimensionale în dezvoltarea rezilienței comunităților poate provoca în continuare victime umane, pagube materiale majore ce va împovăra bugetul de stat și va epuiza fondurile de intervenție, produce pierderi considerabile economice și mediului și va scădea nivelul calității vieții.

44. Este recomandabilă întărirea capacităților locale prin instruirii sistematice, dezvoltarea unor mecanisme clare de cooperare interinstituțională și alocarea constantă de resurse financiare pentru activități de prevenire și răspuns eficient la dezastre.

45. Exemplele europene (România, Polonia, Germania) arată că, atunci când autoritățile publice locale dispun de resurse dedicate și de planuri locale operaționale, reacția este mult mai eficientă și costurile pentru guvernul central se reduc semnificativ.

46. Dacă situația actuală se menține, comunitățile locale vor rămâne slab pregătite și dependente de intervenția Guvernului inclusiv a IGSU. Fondurile publice vor fi supuse unei presiuni crescânde, cu alocări de ordinul sutelor de milioane de lei anual pentru reconstrucție.

47. Se va perpetua lipsa de reziliență a comunităților rurale, iar pierderile economice și sociale vor continua să crească. Nivelul de încredere al populației în capacitatea administrației publice locale va scădea, ceea ce va afecta și coeziunea socială.

48. Capacități insuficiente de prevenire a dezastrelor

Eficiența activităților de prevenire este limitată de lipsa unor mecanisme sistemice și de capacități instituționale bine dezvoltate. Prevenirea se bazează în mare parte pe măsuri nestructurale, derulate în general de IGSU.

49. Lipsa implicării multisectoriale și interesul redus al populației afectează rezultatele obținute. Finanțarea pentru activități preventive rămâne deficitară, deși comunitatea internațională recunoaște prevenirea ca fiind mai eficientă și mai puțin costisitoare decât gestionarea consecințelor dezastrelor.

50. Numărul ridicat al situațiilor excepționale și al victimelor raportate anual, indică un randament scăzut al măsurilor preventive. Campaniile IGSU (13 în anul 2024, cu 811 347 persoane informate) au avut impact limitat, iar nivelul general de conștientizare al populației rămâne redus. Lipsa strategiilor integrate de comunicare și educare contribuie la vulnerabilitatea populației, în special a copiilor, vârstnicilor, persoanelor cu dizabilități și grupurilor defavorizate. Consecințele directe sunt pierderi de vieți omenești și pagube materiale semnificative.

51. Cu toate acestea, este necesară dezvoltarea unei culturi de prevenire a dezastrelor, a strategiilor de comunicare, de informare asupra riscurilor existente și de educare a populației cu privire la măsurile practice pe care le poate desfășura pentru reducerea vulnerabilității în fața acestora.

52. În acest scop se impune elaborarea politicilor dedicate în domeniu, a unei concepții integrate de sensibilizare a publicului și a autorităților de diferite niveluri, precum și a altor actori implicați, în vederea cunoașterii diferitelor tipuri de riscuri specifice, a măsurilor de prevenire a acestora, precum și a comportamentului necesar a fi adoptat în cazul producerii dezastrelor. Mai mult decât atât, aspectul privind „îmbunătățirea gradului de conștientizare a populației privind riscurile de dezastre” este inclusă în Acordul de Asociere, fapt ce impune acordarea unei atenții deosebite acestui domeniu din partea factorilor implicați.

53. De asemenea, o dimensiune fundamentală a activității de prevenire o constituie managementul riscurilor aferente dezastrelor. De altfel, Programul de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană 2021-2027 prevede „consolidarea unei abordări integrate a gestionării riscurilor dezastrelor, fiind luate în considerare multitudinea de pericole cu participarea mai multor părți interesate”, precum și „consolidarea legăturilor dintre reducerea riscului de dezastre și reziliența și adaptarea la climă”.

54. Astfel, în scopul aplicării dezideratelor enunțate și al creșterii capabilității naționale de management al riscurilor dezastrelor, este necesară modificarea cadrului normativ existent, prin introducerea unei norme generale de management al riscurilor de dezastre. Obiectivul managementului riscurilor este de a jonționa toate elementele și actorii din sistemul de management al dezastrelor, de a dezvolta instrumente de diminuare a dezastrelor bazate pe strategii de prevenire și intervenție, transfer și schimb reciproc de cunoștințe, educație și tehnici de luare a deciziilor. Actul normativ va defini terminologia de bază privind managementul riscurilor de dezastre și va identifica instituția-lider, rolurile și responsabilitățile-cheie pentru identificarea

riscurilor, procesele de evaluare, atenuare, prevenire, precum și de introducere a mecanismelor de finanțare la nivel național, regional și local. Această claritate va contribui la gestionarea potențialelor suprapuneri de competențe și va asista coordonarea generală a activităților de management al riscurilor de dezastre.

55. Acțiunile insuficiente de prevenire și consolidare a rezilienței țării în fața incidentelor și urgențelor, duc la efecte nefaste (pierderi de vieți omenești și pagube materiale considerabile), cu accent deosebit asupra celor mai vulnerabile categorii de populație, în special copiilor, persoanelor în etate, persoanelor cu dizabilități, grupurilor defavorizate ale populației.

56. Experiența statelor UE și altor state a dovedit că sursele investite în prevenire sunt de zeci de ori mai mici în raport cu costurile de recuperare și restabilire în urma calamităților naturale și a celor provocate de om. Consolidarea capacităților de prevenire a dezastrelor la nivel de țară trebuie să devină unul din obiectivele prioritare de dezvoltare a domeniului și, în acest sens, în Planul de acțiuni au fost stabilite măsuri concrete.

57. Prevenirea eficientă a dezastrelor în Republica Moldova continuă să fie afectată de lipsa unor mecanisme și capacități sistemice bine dezvoltate. Conform evaluării intermediare a Programului 2022–2025, deși au fost elaborate și aprobate patru acte normative esențiale în perioada 2022–2023, multe măsuri de prevenire nu sunt implementate în practică din cauza lipsei de resurse și a unei coordonări interinstituționale deficitare.

59. Este de menționat că IGSU desfășoară anual activități tematice de prevenire a riscurilor aferente corespunzător sezonului, precum și de informare a populației. Printre acestea se numără campaniile de:

- 1) minimizare a riscurilor de producere a cazurilor de explozii/incendii cauzate de exploatarea buteliilor cu gaz lichefiat și a instalațiilor de utilizare a gazelor naturale;
- 2) prevenire a cazurilor de ardere a vegetației uscate;
- 3) prevenire a incidentelor în perioada sărbătorilor de Paști;
- 4) pregătire a instituțiilor de odihnă pentru perioada estivală;
- 5) prevenire a înecurilor în perioada estivală;
- 6) prevenire a incendiilor în instituțiile de învățământ la începutul noului an de studii;
- 7) prevenire a intoxicațiilor în urma fermentării vinului;
- 8) prevenire a riscurilor de producere a incendiilor și a cazurilor de intoxicare cu produse ale arderii în fondul locativ în perioada rece a anului;
- 9) prevenire a înecurilor în perioada formării și menținerii podurilor de gheață.

60. Analiza rezultatelor activităților de prevenire promovate de către IGSU, desfășurate conform Programului de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2022–2025 este descrisă după cum urmează:

- 1) datele pe compartimentul prevenirii cazurilor de incendii au fost agregate din mai multe campanii conexe și arată o corelație inversă între numărul de persoane instruite și numărul de persoane decedate ceea ce indică că, cu cât mai multe persoane sunt instruite în prevenirea incendiilor, cu atât numărul de decese tinde să scadă, iar rezultatele sunt vizibile în anul 2024 când instruirea a crescut substanțial, și decesele au scăzut semnificativ (Figura nr. 8);

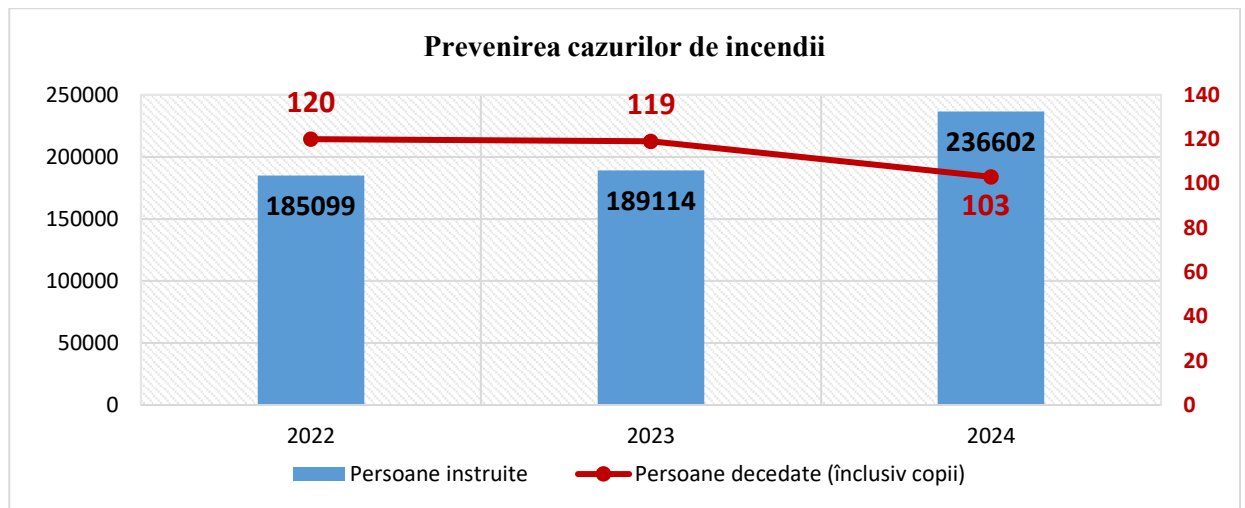

Figura nr. 8. Campaniile în care au fost instruite persoane privind riscul de producere a incendiilor

2) analiza Figurii nr. 9 sugerează o relație de asemenea invers proporțională dintre persoanele instruite și numărul de intervenții (cu cât mai multe persoane sunt instruite, cu atât mai puține incendii de vegetație au loc), iar rezultatul este unul pozitiv în care se observă eficiența campaniei de prevenire, ceea ce duce la scăderea presiunii asupra echipelor de intervenție;

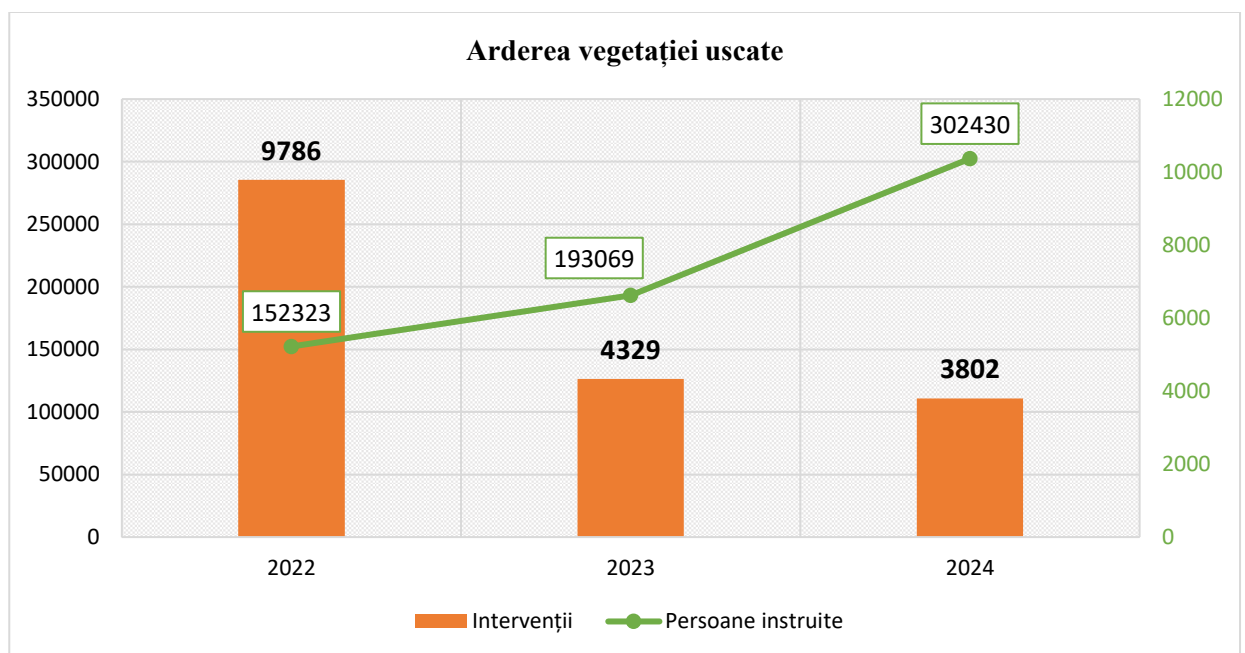

Figura nr. 9. Campania de prevenire privind arderea vegetației uscate

3) analiza incendiilor la obiectele de cult indică un numărul de 9 cazuri, stabil în primii doi ani analizați cu o ușoară îmbunătățire în 2024, iar sporirea acțiunilor de instruire în 2024 a contribuit la reducerea numărului de incendii, chiar dacă efectul este modest (- 1 caz) (Figura 10);

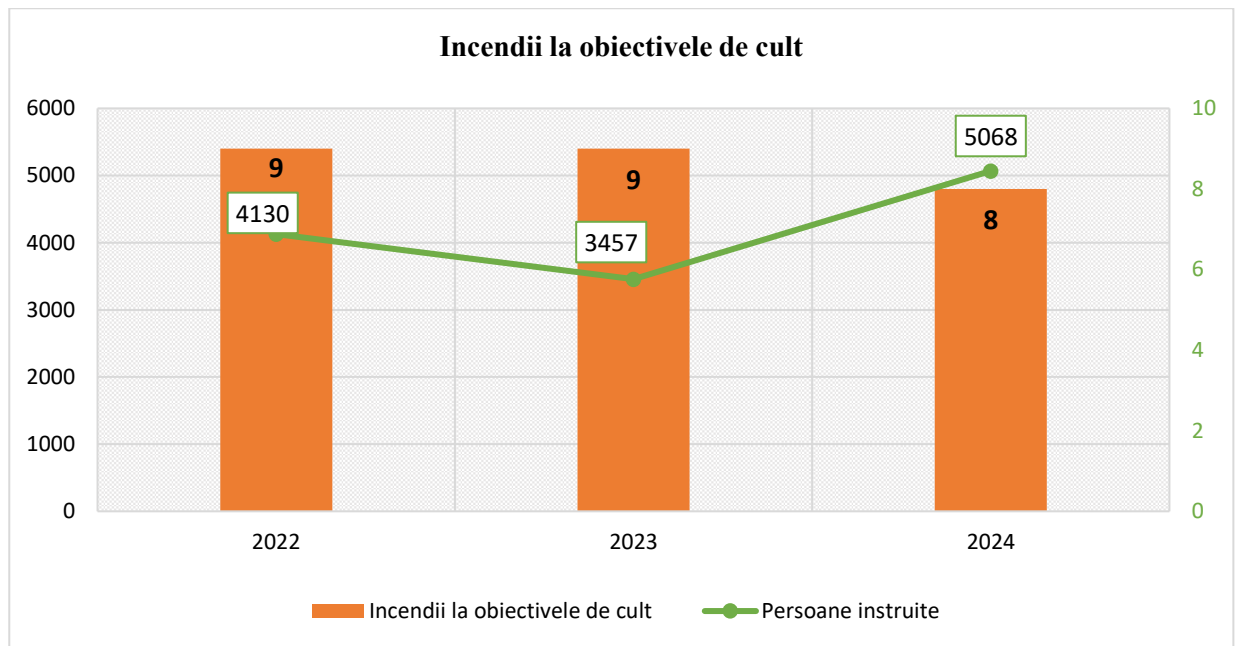

Figura nr. 10. Prevenire a situațiilor de urgență în perioada sărbătorilor de Paști

4) activitățile de prevenire în rândul copiilor sunt esențiale, iar analiza datelor indică că înecul rămâne principala cauză a deceselor în rândul copiilor, urmat de incidente legate de incendii. Acest lucru sugerează că, deși instruirea generală a crescut, este nevoie de o focalizare mai mare pe prevenirea riscurilor acvatic (Figura nr. 11);

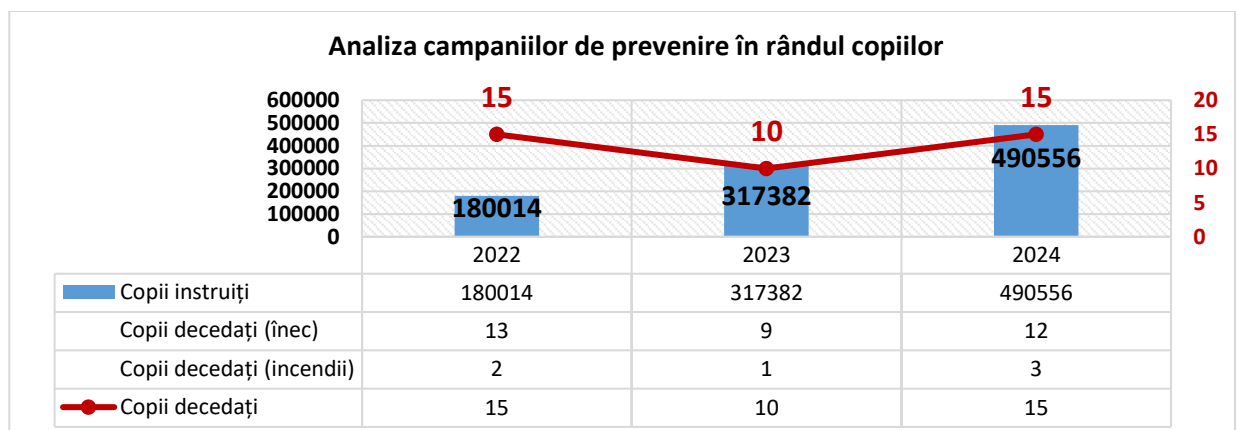

Figura nr. 11. Campanii de prevenire în rândul copiilor

5) activități de minimizare a riscurilor de producere a cazurilor de explozii/incendii cauzate de exploatarea buteliilor cu gaz lichefiat și instalațiilor de utilizare a gazelor naturale. Figura 12 oferă o imagine pozitivă asupra eficienței campaniilor de instruire în domeniul protecției civile, axate pe prevenirea accidentelor cauzate de explozii, în perioada 2022–2024. Creșterea constantă a numărului de persoane instruite, se datorează extinderii și consolidării acțiunilor de prevenire, iar reducerea deceselor la zero în 2023 și 2024, indică o corelare puternică între educație și prevenirea riscurilor. Menținerea și extinderea acestor programe este esențială pentru a preveni reapariția incidentelor;

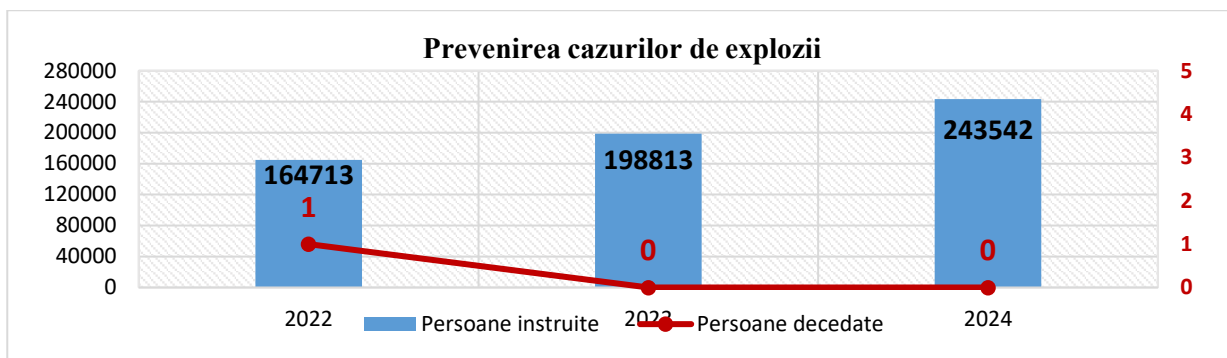

Figura nr. 12. Campania de minimizare a riscurilor de producere a cazurilor de explozii/incendii cauzate de exploatarea buteliilor cu gaz lichefiat și instalațiilor de utilizare a gazelor naturale.

6) activități de prevenire a cazurilor de înec oferă o perspectivă îngrijorătoare asupra eficienței instruirii în perioada 2022–2024. Datele prevăd analiza campaniilor „Prevenire a înecurilor în perioada estivală” și „prevenire a înecurilor în perioada formării și menținerii podurilor de gheață” și stabilesc necesitatea de reorganizare a conceptului de prevenire prin implicarea unor tactici și metode noi, cum ar fi: instruirea prin simulări practice, materiale vizuale și adaptări pentru copii și adolescenți (Figura nr. 13 a, 13 b și 13 c).

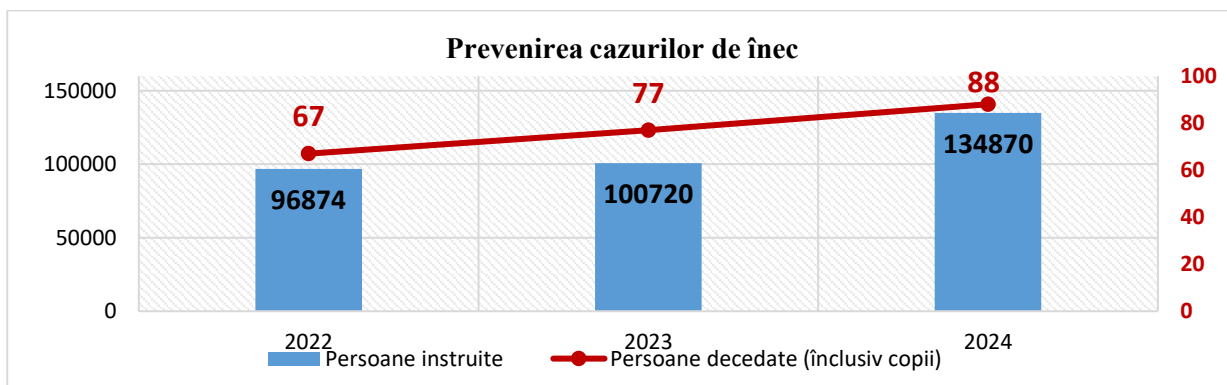

Figura nr. 13 a. Activități de prevenire a accidentelor în bazinele de apă (perioada estivală și iarnă)

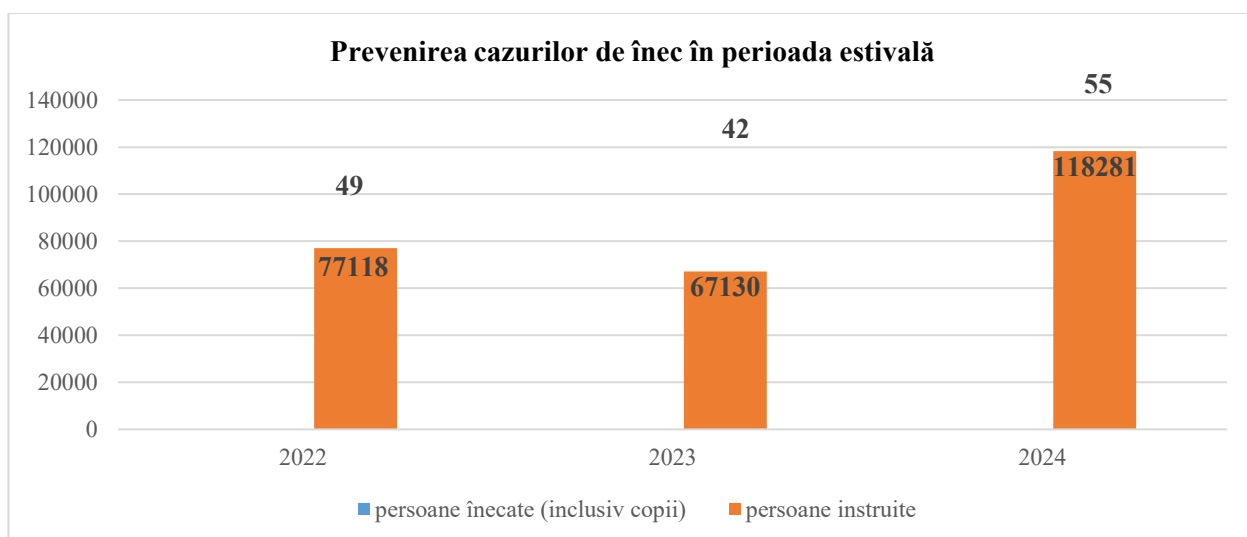

Figura nr. 13 b. Activități de prevenire a accidentelor în bazinele de apă (perioada estivală 2022-2024)

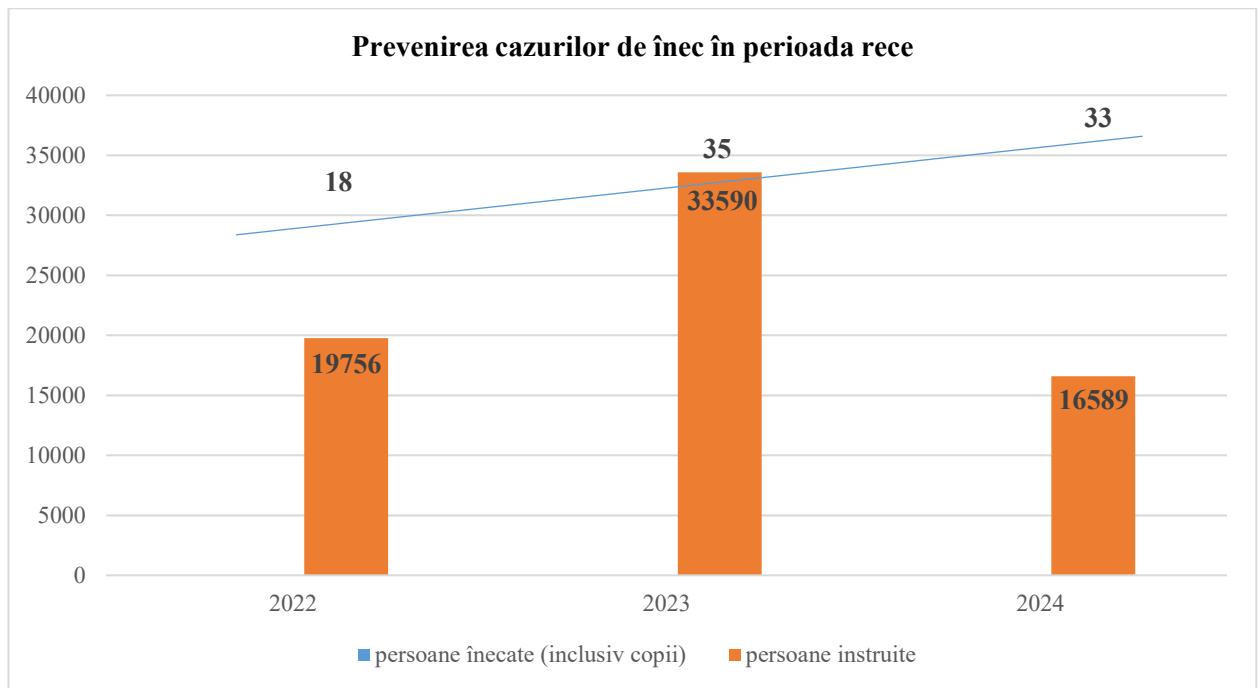

Figura nr. 13 c. Activități de prevenire a accidentelor în bazinele de apă (perioada rece 2022-2024)

7) evaluarea activităților de prevenire a intoxicațiilor în urma fermentării vinului oferă o perspectivă asupra eficienței campaniilor de instruire în prevenirea accidentelor legate de acumularea de gaze toxice în timpul fermentării vinului, în perioada 2022-2024;

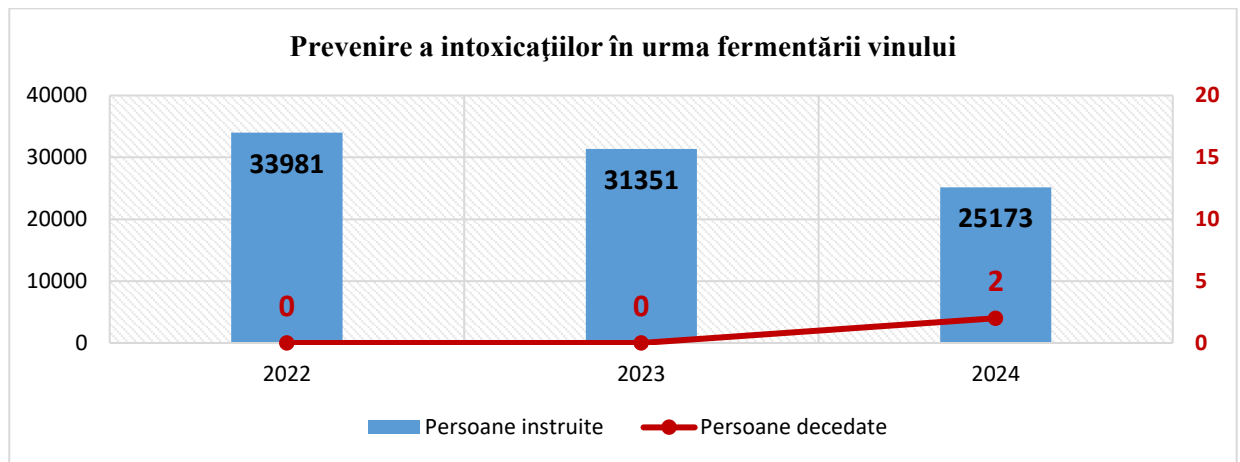

Figura nr. 14. Campania de prevenirea deceselor în urma fermentării vinului

8) activitățile de prevenire a arderii vegetației uscate și prevenire a exploziilor în urma exploatării buteliilor de gaz, sunt exemple clare de succes care au condus la o scădere consistentă a intervențiilor sau chiar eliminarea completă a deceselor ca urmare a creșterii semnificative a instruirii populației. Incendiile la obiectivele de cult au rămas la un nivel scăzut și stabil, iar intensificarea instruirii în 2024 a condus la o ușoară reducere a incidentelor;

9) activitățile de informare destinate copiilor indică o tendință pozitivă, dar lentă: nivelul de instruire a crescut, iar numărul deceselor a înregistrat o scădere moderată. Totuși, un domeniu critic cu eficiență scăzută rămâne prevenirea înecurilor. Acest lucru sugerează că metodele actuale de instruire nu sunt eficiente sau nu ajung la publicul vulnerabil. Tot aici se stabilește că intoxicațiile din fermentarea vinului sau manifestat din nou în 2024, după doi ani fără incidente, în contextul unei scăderi a instruirii, ceea ce denotă despre faptul că dacă aplici măsura de „a nu a face nimic” în materie de prevenire, impactul negativ reapare;

10) Stațiile de salvare amplasate strategic în zonele frecventate de cetățeni (plaje, lacuri, râuri) permit intervenții rapide în caz de pericol, crescând semnificativ șansele de supraviețuire și au un rol important în prevenirea cazurilor de înec. Pe teritoriul Republicii Moldova sunt 19 stații de salvare pe apă ce aparțin autorităților publice locale, care funcționează în scopul reducerii riscului la înec, iar intensificarea activităților de instruire și pregătire a angajaților acestor stații poate avea un impact pozitiv asupra reducerii cazurilor de înec și pot fi considerate drept o măsură complementară campaniilor de prevenire.

61. Măsurile structurale de prevenire sunt acțiuni fizice, tehnice și ingineresti menite să reducă riscul de producere a dezastrelor, să limiteze impactul acestora asupra vieții, bunurilor și mediului. În contextul protecției civile, ele completează măsurile educaționale și organizatorice. Măsurile nestructurale aparțin instituțiilor deținătoare de risc și nu pot fi implementate de IGSU.

62. Republica Moldova nu dispune de un sistem coerent și eficient de prevenire a dezastrelor. Măsurile implementate de IGSU demonstrează că educația și instruirea populației reduc riscul și pierderile, însă lipsa unei culturi naționale a prevenirii și insuficiența resurselor financiare limitează impactul acestora. Managementul riscurilor trebuie consolidat printr-o abordare normativă clară, definirea instituțiilor-lider și a responsabilităților, introducerea mecanismelor de finanțare la nivel național și local și integrarea măsurilor preventive în politicile de dezvoltare.

63. Analiza rezultatelor activităților de pregătire arată o corelare inversă între nivelul de instruire și numărul victimelor, ceea ce confirmă eficiența educației preventive. Exemplele din statele UE arată că resursele investite în prevenire sunt de zeci de ori mai mici decât costurile de recuperare. Experiența anilor 2022–2024 demonstrează că, în domenii unde instruirea populației a fost consolidată (ex. exploatarea buteliilor de gaz, prevenirea incendiilor), numărul victimelor a scăzut până la eliminarea deceselor, în timp ce în domenii unde instruirea a stagnat, numărul victimelor a rămas ridicat sau chiar a crescut.

65. Dacă nu vor fi adoptate politici integrate și finanțări stabile pentru prevenire și pregătire, Republica Moldova va continua să înregistreze pierderi de vieți omenești și pagube materiale majore. Comunitățile vor rămâne vulnerabile, iar presiunea asupra fondurilor de urgență ale Guvernului va crește. În lipsa unei norme generale de management al riscurilor și a unei implicări multisectoriale, nivelul de reziliență națională va rămâne scăzut, iar decalajul față de standardele Uniunii Europene în materie de reducere a riscurilor de dezastre se va accentua.

66. Voluntariatul slab dezvoltat în domeniul dezastrelor

Voluntariatul în Republica Moldova, deși recunoscut la nivel internațional ca un pilon esențial al rezilienței comunitare, rămâne marginal și insuficient dezvoltat la nivel sistemic. În lipsa unui cadru normativ clar și a unei politici naționale dedicate, voluntariatul nu este integrat în arhitectura instituțională a protecției civile, iar implicarea cetățenilor în prevenirea și gestionarea dezastrelor se realizează preponderent prin inițiative punctuale, cu impact limitat și nesustenabil. Printre cauzele principale se numără nivelul redus de conștientizare și popularizare a importanței activităților de voluntariat, implicarea scăzută a organizațiilor societății civile, reticența și lipsa de cooperare a unor autorități publice locale, lipsa infrastructurii și a resurselor umane dedicate, absența unui mecanism funcțional de recrutare, formare și coordonare a voluntarilor și, nu în ultimul rând, lipsa unor facilități, beneficii și înlesniri care să motiveze implicarea. Pe lângă aceste deficiențe structurale, voluntariatul a fost marginalizat și prin lipsa unui cadru normativ clar care să reglementeze implicarea voluntarilor în activitățile de protecție civilă și apărare împotriva incendiilor.

67. În scopul dezvoltării acestui domeniu la nivel național, în perioada anilor 2010 – 2012, au fost desfășurate un șir de măsuri și analize menite pentru identificarea soluțiilor optime de consolidare și îmbunătățire a nivelului de răspuns la dezastre, în deosebi în localitățile îndepărtate față de unitățile de pompieri. Drept urmare, în anul 2013, prin Hotărârea Guvernului nr. 202/2013, a fost aprobat Programul de consolidare a serviciului salvatori și pompieri în localitățile rurale pentru perioada 2013–2020, care a inițiat procesul de creare a posturilor teritoriale de salvatori și pompieri pe teritoriul țării.

68. De la lansarea Programului au fost create și demarate 80 de posturi teritoriale de salvatori și pompieri, dintre care 60 cu salarizare și doar 20 pe bază de voluntariat, asigurând răspunsul în situații de urgență în circa 300 localități din țară. Primul post de pompieri voluntari a fost deschis la sfârșitul anului 2015, în localitatea Terebna, raionul Edineț.

69. În anul 2022, din numărul total de 10.048 de misiuni de serviciu ale echipelor de salvatori, la 2.384 au participat posturile teritoriale de salvatori și pompieri (Figura nr. 15).

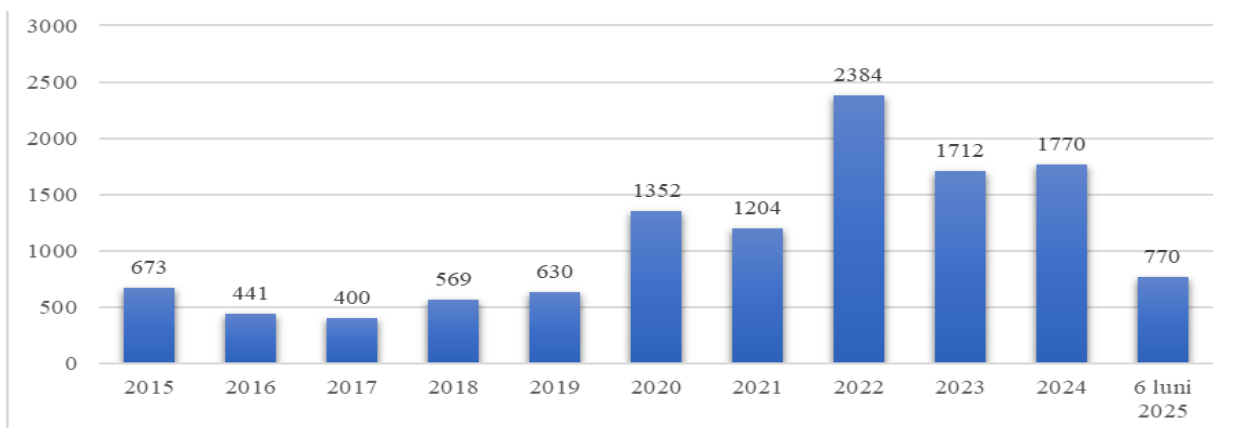

Figura nr. 15. Numărul de intervenții desfășurate de către Posturile de pompieri și salvatori voluntari (salarizați și nesalarizați)

70. Posturile voluntare au contribuit la 620 de intervenții, reducând semnificativ timpul de răspuns și asigurând prima intervenție până la sosirea echipelor profesionale. (Figura nr. 16).

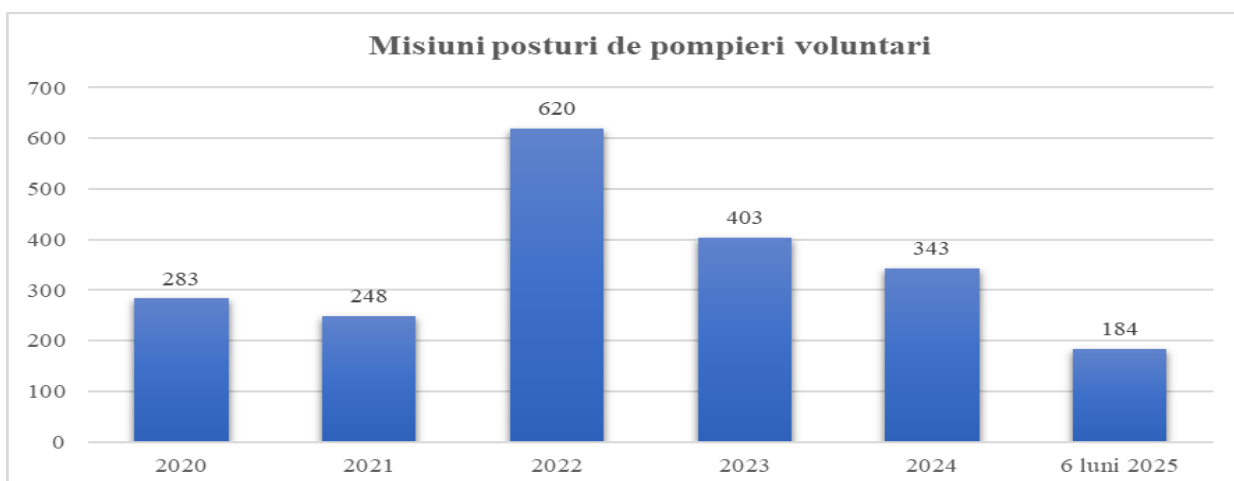

Figura nr. 16. Numărul de intervenții desfășurate de către Posturile de pompieri voluntari și salvatori voluntari nesalarizați

71. În prezent, cele 20 de posturi de voluntari includ peste 350 de persoane implicate activ în gestionarea situațiilor de urgență la nivel comunitar.

72. Conform prevederilor Legii nr. 267/1994 privind apărarea împotriva incendiilor, Legii nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă, Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locală, crearea și gestionarea posturilor teritoriale de salvatori și pompieri se organizează la decizia autorității deliberative și reprezentative ale autorităților administrației publice locale, în conlucrare și cu sprijinul IGSU.

73. Pe parcursul perioadei de implementare a Programului au avut loc mai multe inițiative, cât și desfășurate proiecte de promovare a voluntariatului în situații de urgență și excepționale, unul dintre acestea fiind proiectul „Promovarea măsurilor de reducere a riscurilor climatice și de dezastre în sectoarele apei și protecției civile pentru sporirea rezilienței localităților rurale“, proiect susținut de Agenția pentru Dezvoltare din Austria (ADA) și implementat de către Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) din Republica Moldova, în parteneriat cu IGSU și

Agenția „Apele Moldovei”. În urma implementării proiectului în patru localități rurale au fost construite și demarată activitatea posturilor de pompieri și salvatori voluntari.

74. Un alt proiect important pentru consolidarea și implementarea voluntariatului în domeniul situațiilor de urgență este proiectul pilot „Consolidarea sistemului de protecție civilă în Republica Moldova”, desfășurat în perioada 2022–2024, în cooperare cu Reprezentanța Fundației „Fundacja Solidarności Międzynarodowej” în Republica Moldova (în continuare – Solidarity Fund PL în Moldova) – organizație cu sediul în Polonia, dedicată sprijinirii dezvoltării democratice și consolidării societății civile în Europa de Est și alte regiuni.

75. În acest sens, a fost semnat Acordul de colaborare între IGSU și Solidarity Fund PL în Moldova axat pe evaluarea cadrului de reglementare și a experienței actuale de funcționare a posturilor teritoriale de salvatori și pompieri, inclusiv capacității tehnico-materiale și umane, în vederea livrării de soluții și testării acestora cu scopul de a proiecta standarde de urmat. Tot în cadrul proiectului a fost construit un post teritorial de salvatori și pompieri voluntari în satul Zubrești, mun. Strășeni, precum și instruiți 250 voluntari activi.

76. În prezent, se află în desfășurare Proiectul “EU4 Moldova Reziliență – stat sigur, comunități reziliente”, coordonat de asemenea de către Solidarity Fund PL în Moldova, unde una din componentele acestuia este construirea și dotarea unităților noi de pompieri voluntari, precum și reparația unităților vechi. Termenul pentru implementarea acestei componente este luna noiembrie 2025, iar până atunci urmează să fie construite și date în exploatare 10 posturi noi de salvatori și pompieri voluntari. Tot aici, urmează să fie acordat suport financiar pentru reparația a 10 posturi de pompieri voluntari existente și active, dar fără condiții normale de lucru.

77. Cu toate acestea, numărul posturilor și al personalului voluntar rămâne semnificativ inferior față de alte state europene. Este de menționat problematica cu care se confruntă posturile teritoriale care activează pe bază de salariați civili, unde organizarea și menținerea activă este mult mai dificilă comparativ cu posturile voluntare, și anume insuficiența surselor financiare necesare la remunerarea personalului, dar și întreținerea sediilor, tehnicii, etc. Prin urmare, problema lipsei financiare duce în tot mai multe cazuri la sistarea activității acestor posturi.

78. În consecință, din cele 60 posturi teritoriale cu salariați civili, 15 au fost nevoite să-și sisteze activitatea pe o perioadă nedeterminată, precum Borceac din raionul Cahul, Bulboaca din raionul Anenii Noi, Ciuciuleni din raionul Hâncești, Dubăsarii Vechi din raionul Criuleni, Djoltai din UTA Găgăuzia, Ghetlova din raionul Orhei, Cuizăuca și Ignăței din raionul Rezina, Căinari Vechi din raionul Soroca, Taraclia din raionul Căușeni, Drășănești din raionul Sîngerei, Mihăileni din raionul Râșcani, Tocuz din raionul Căușeni.

79. Pe lângă aspectul financiar, dezvoltarea cu pași lenți a voluntariatului la dezastre la nivel național se datorează următoarelor circumstanțe:

- 1) nivel redus de conștientizare, informare și popularizare a activităților de voluntariat;
- 2) implicarea insuficientă a sectorului asociativ;
- 3) reticența și lipsa de cooperare din partea autorităților administrației publice locale;
- 4) insuficiența de resurse umane și infrastructură corespunzătoare;
- 5) lipsa unui mecanism de recrutare, formare și coordonare a voluntarilor;
- 6) lipsa facilităților, înlesnirilor și beneficiilor pentru voluntari.

80. În concluzie, menționăm că voluntariatul în dezastre nu este dezvoltat ca parte integrantă a sistemului național de protecție civilă. Deși există inițiative punctuale, acestea nu au fost susținute de o viziune strategică și un cadru normativ consolidat. În lipsa stimulentei, a programelor de formare și a implicării active a autorităților locale, voluntariatul nu poate să asigure un suport consistent în prevenire și răspuns. Această lacună contribuie la menținerea vulnerabilităților comunităților, în special a celor rurale.

81. În acest sens, este necesară elaborarea cadrului normativ privind dezvoltarea voluntariatului în domeniul protecției civile, inclusiv apărării împotriva incendiilor, care va prevedea modalitatea de antrenare a voluntarilor în procesul de prevenire și lichidare a consecințelor dezastrelor.

82. Experiențele anterioare arată că, atunci când există investiții în dezvoltarea posturilor voluntare, acestea au un impact pozitiv semnificativ, reducând timpul de răspuns și numărul victimelor. Exemple precum posturile create cu suportul PNUD și al Solidarity Fund PL confirmă faptul că implicarea voluntarilor, dacă este bine coordonată și sprijinită financiar, are rezultate măsurabile. Totodată, experiența statelor europene demonstrează că voluntariatul este o resursă-cheie în consolidarea rezilienței comunitare, iar investițiile în acest domeniu reduc considerabil presiunea asupra serviciilor profesioniste.

83. Dacă voluntariatul va continua să se dezvolte lent și fragmentar, numărul posturilor voluntare de salvatori și pompieri, cât și al voluntarilor va rămâne scăzut, iar impactul acestora marginal. Comunitățile vor depinde în continuare aproape exclusiv de unitățile profesioniste de intervenție, cu timpi mari de răspuns, în special în localitățile îndepărtate. Situația actuală poate genera o vulnerabilitate sporită la dezastre, pierderi de vieți omenești și pagube materiale, menținând decalajul față de practicile europene. În lipsa unui cadru normativ clar și a unui mecanism de stimulare, voluntariatul în domeniul dezastrelor va rămâne o resursă insuficient valorificată.

84. Infrastructura insuficient dezvoltată pentru pregătirea și formarea angajaților IGSU

Infrastructura de pregătire și formare a angajaților IGSU este insuficient dezvoltată și nu răspunde pe deplin necesităților operaționale și standardelor moderne de instruire. Deși în perioada 2020–2023 au fost implementate mai multe proiecte europene care au contribuit la modernizarea parțială a Centrului Republican de Instruire a IGSU, lipsa poligoanelor de instruire, simulatoarelor, dotările logistice și condițiile de cazare limitează calitatea pregătirii profesionale continue a salvatorilor și pompierilor.

85. Această situație este determinată de:

- 1) caracterul punctual și fragmentat al investițiilor realizate până în prezent;
- 2) lipsa unei viziuni integrate și pe termen lung pentru dezvoltarea infrastructurii educaționale dedicate dezastrelor;
- 3) insuficiența resurselor financiare interne pentru dotarea completă cu echipamente specializate, autospeciale și simulatoare;
- 4) absența unor mecanisme durabile de întreținere și modernizare a infrastructurii existente.

86. Consecința directă o constituie nivelul incomplet de pregătire a angajaților IGSU, ceea ce afectează capacitatea operațională a instituției. În lipsa unor poligoane moderne și a unor mijloace de instruire digitală avansată, pregătirea rămâne preponderent teoretică și parțial practică, ceea ce limitează timpii de reacție, reduce eficiența intervențiilor și menține Republica Moldova sub standardele europene în materie de protecție civilă. Această insuficiență infrastructurală perpetuează vulnerabilitatea populației și sporește riscurile asociate dezastrelor.

87. Consolidarea infrastructurii de pregătire reprezintă o prioritate strategică pentru IGSU, întrucât calitatea instruirii determină capacitatea de intervenție și, implicit, nivelul de siguranță al populației. Deși proiectele europene implementate între 2020–2023 (IPPESA, programul de reacție rapidă și cel de dezvoltare a comunicațiilor TIC) au adus o dinamică pozitivă, impactul lor rămâne parțial, iar lipsurile majore de infrastructură demonstrează că Republica Moldova are nevoie de o viziune integrată pe termen lung în domeniul pregătirii personalului.

88. Experiența proiectelor finanțate de Uniunea Europeană arată că investițiile în infrastructura educațională și dotarea logistică sporesc semnificativ calitatea instruirii. Crearea modulelor moderne pentru decidenți, acordarea primului ajutor și instruirea bazată pe TIC a demonstrat eficiență și a crescut nivelul de pregătire al participanților.

89. Dacă infrastructura de pregătire nu va fi dezvoltată prin investiții suplimentare și prin integrarea unei platforme digitale de instruire continuă, nivelul de pregătire a angajaților IGSU va rămâne insuficient. Capacitatea operațională va fi afectată, iar timpii de reacție și eficiența intervențiilor în situații excepționale vor continua să fie limitați.

90. Lipsa unui sistem național de avertizare publică eficient în situații de criză și dezastre.

În prezent, capacitatea de pregătire a autorităților publice de toate nivelurile este diminuată din lipsa unui sistem național de avertizare publică, care să asigure informarea și modul corect de acțiune a populației amenințate de pericolul sau producerea dezastrelor. Serviciile de specialitate sunt limitate în capacitățile lor de a informa și de a avertiza populația cu privire la riscurile și efectele care pot surveni ca urmare a declanșării acestora.

91. Această deficiență este determinată de:

- 1) absența unui cadru normativ și instituțional consolidat pentru avertizarea populației;
- 2) lipsa investițiilor durabile în infrastructuri digitale și în tehnologii moderne de comunicare;
- 3) abordări reactive, fără integrarea sistemelor europene și a tehnologiilor emergente (Cell Broadcast, aplicații mobile, IoT, inteligență artificială).

92. În contextul actual al provocărilor globale și regionale multiple, implementarea unui sistem modern de avertizare publică reprezintă o prioritate strategică pentru Republica Moldova, iar odată cu creșterea semnificativă a utilizării tehnologiilor mobile, autoritățile din întreaga lume au recunoscut potențialul acestora în gestionarea dezastrelor. În Republica Moldova, rata ridicată de penetrare a telefoanelor mobile și a internetului mobil oferă oportunități semnificative pentru dezvoltarea unui sistem modern de avertizare publică bazat pe comunicațiile mobile.

93. Necesitatea unui astfel de sistem este amplificată de creșterea frecvenței și intensității fenomenelor meteorologice extreme, consecința directă a schimbărilor climatice, precum și de riscurile tehnogene tot mai pregnante în era digitală.

94. Conform Raportului Peer Review pentru Republica Moldova, elaborat de Direcția Generală pentru Protecție Civilă Europeană și Operațiuni de Ajutor Umanitar a Comisiei Europene în 2023, se subliniază necesitatea implementării unui sistem național de avertizare publică capabil să difuzeze mesaje de avertizare în timp real și cu maximă eficiență.

95. Totodată, statutul de țară candidată la aderarea la UE, obligă Republica Moldova de a se alinia la standardele europene în domeniul siguranței publice, inclusiv la prevederile Directivei (UE) 2018/1972 privind Codul European al Comunicațiilor Electronice, transpusă parțial prin Legea comunicațiilor electronice nr. 72/2025. Această directivă impune țărilor membre implementarea unor sisteme eficiente de avertizare a populației prin intermediul rețelelor de telecomunicații mobile.

96. Un sistem de avertizare publică modern va permite autorităților să transmită mesaje de avertizare rapide și precise către populația aflată în zone de risc, contribuind semnificativ la reducerea impactului situațiilor de urgență asupra vieții și bunurilor cetățenilor.

97. Experiența pozitivă a sistemelor similare de avertizare implementate în țările membre UE demonstrează eficacitatea și beneficiile unui astfel de sistem modern de avertizare.

98. Arhitectura modulară și scalabilă a sistemului, aliniată la standardele europene, creează premise solide pentru integrarea viitoarelor tehnologii emergente precum inteligența artificială și IoT (Internet of Things - concept care descrie rețeaua de dispozitive fizice și alte obiecte încorporate cu senzori, software și tehnologie de conectare, permițându-le să colecteze și să schimbe date), asigurând totodată interoperabilitatea cu sisteme similare din țările din regiune.

99. Totodată, perspectiva interconectării viitorului Sistem de avertizare publică cu sistemele de avertizare timpurie din gestiunea autorităților care monitorizează sursele de risc va transforma avertizarea publică dintr-un proces reactiv în unul pro-activ și inteligent cu impact direct asupra siguranței populației prin reducerea timpului dintre detectarea pericolului și informarea populației, optimizarea resurselor, creșterea acurateții mesajelor și minimizarea erorilor umane.

100. Astfel, implementarea sistemului de avertizare publică urmărește o serie de obiective strategice esențiale pentru protejarea vieților omenești, reducerea pagubelor materiale și creșterea rezilienței naționale în fața dezastrelor și în același timp ar demonstra inclusiv angajamentul Republicii Moldova în domeniul siguranței publice și pregătirea sa pentru a răspunde provocărilor secolului XXI, în domeniul protecției civile.

101. Ministerul Afacerilor Interne, prin implementarea prezentului Program, își propune crearea unui sistem de avertizare publică modern și fiabil, care să asigure un grad înalt de siguranță și performanță, și care să tindă spre o rată de acoperire de 80 % a populației, utilizând în acesta toate mediile și tehnologiile disponibile (rețele de comunicații mobile, radiodifuziune și TV, sirene electronice, etc.).

102. În acest sens, pe parcursul anului 2024, ISGU în cadrul proiectului „MD-ALERT-STUDY”, finanțat de UE, a elaborat Studiul de fezabilitate și documentația conexă pentru implementarea în Republica Moldova a Sistemului de avertizare publică „MD-ALERT”, un sistem conform standardelor UE, similar celor implementate în țările membre UE. Astfel, datorită proiectului „MD-ALERT-STUDY”, pentru prima dată, Republica Moldova dispune de un studiu de fezabilitate cuprinzător, care definește o cale realistă și aplicabilă pentru instituirea unui sistem național de avertizare publică. Totodată, acest proiect a acoperit un gol instituțional major, oferind autorităților instrumentele și înțelegerea necesară pentru a avansa către implementare. În prezent dispunem de un studiu de fezabilitate validat, o estimare de costuri, un cadru tehnic și operațional definit și o foaie de parcurs clară pentru implementare.

103. Soluția optimă identificată pentru sistemul „MD-ALERT” se bazează pe o platformă integrată, care permite diseminarea mesajelor de avertizare simultan prin mai multe canale (Cell Broadcast, aplicație mobilă de avertizare, sirene electronice/digitale, TV și radiodifuziune). Această platforma este una modulară și scalabilă, fapt ce va permite adăugarea treptată a canalelor de avertizare, începând cu unul sau două de bază, care vor fi complementate ulterior cu altele în funcție de sursele financiare disponibile în acest scop, asigurând astfel o acoperire și o incluziune maximă a teritoriului și a populației țării.

104. Implementarea Sistemului de avertizare publică MD-ALERT este planificată pentru perioada 2026 – 2027 și se va efectua prin intermediul Proiectului de susținere a managementului riscurilor de dezastre și rezilienței Republicii Moldova, care se realizează în baza Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (Legea nr. 67/2025).

105. Este necesar de menționat că, suma alocată/disponibilă pentru această etapă (5 mil. \$ SUA), va permite implementarea sistemului cu funcționalul și canalele de avertizare de bază (Cell Broadcast și aplicația mobilă de avertizare).

Tabel nr. 1: Accesul la sistemul de avertizare publică și satisfacția utilizatorilor (indicatori din Proiectul de susținere a managementului riscurilor de dezastre și rezilienței Republicii Moldova)

Indicatori intermediari	Unitate de măsură	Valoare de referință (septembrie 2024)	Țintă (până în septembrie 2029)
Ponderele beneficiarilor care utilizează noul sistem de avertizare publică pe telefon mobil (multi-hazard) și raportează satisfacție	Procent (%)	0	80
Numărul de femei care au acces și utilizează noul sistem de avertizare publică	Număr (#)	0	750.000

106. Totodată, implementarea acestui sistem trebuie să fie însoțită de elaborarea și aprobarea unui cadru normativ cuprinzător, care să definească explicit rolurile și responsabilitățile tuturor entităților implicate, stabilind totodată fundamentul pentru dezvoltarea procedurilor standard de operare și a ghidurilor privind gestionarea și transmiterea avertizărilor.

108. Astfel, lipsa unui sistem național de avertizare publică eficient expune în mod direct populația Republicii Moldova la riscuri majore în cazul producerii dezastrelor, limitând

capacitatea autorităților de a asigura un răspuns rapid, coordonat și bine informat. În contextul creșterii frecvenței fenomenelor extreme, al exigențelor europene și al angajamentelor asumate ca stat candidat pentru aderarea la UE, implementarea sistemului de avertizare publică „MD-ALERT” devine o necesitate strategică.

109. Experiența pozitivă a statelor europene demonstrează că investițiile în avertizarea publică salvează vieți și reduc pierderile materiale. În plus, evoluția tehnologiilor mobile și gradul ridicat de utilizare a acestora în Republica Moldova reprezintă o oportunitate unică pentru integrarea unor soluții eficiente și accesibile populației.

110. Dacă sistemul „MD-ALERT” nu va fi implementat în perioada planificată 2026–2027, Republica Moldova va rămâne dependentă de mijloacele tradiționale și ineficiente de avertizare, ceea ce va continua să expună populația la riscuri mari și la pierderi semnificative. În lipsa unei platforme integrate și a interoperabilității cu sistemele europene, decalajul față de standardele UE va persista, iar încrederea cetățenilor în instituțiile responsabile de protecția civilă va fi afectată. În schimb, aplicarea planului existent, sprijinit de finanțarea internațională și de alinierea la Directiva (UE) 2018/1972 de instituire a Codului european al comunicațiilor electronice (reformare), va permite atingerea unui grad de acoperire de 80% a populației și va transforma avertizarea publică dintr-un proces reactiv într-unul proactiv și inteligent, reducând impactul dezastrelor asupra comunităților.

111. Degradarea continuă a parcului de autospeciale al IGSU din cauza finanțării insuficiente și a lipsei unei strategii coerente de modernizare

Parcul de autospeciale al IGSU se află într-o stare avansată de degradare, ceea ce compromite în mod direct capacitatea instituției de a răspunde prompt și eficient la dezastre. În prezent, mai puțin de 10% dintre autospeciile de bază se încadrează în termenele de exploatare stabilite prin actele normative, iar durata medie de utilizare depășește cu mult limitele admise, ajungând la aproximativ 30–40 de ani. Durata medie de utilizare a autospeciilor de bază ale IGSU constituie în prezent 29,7 de ani (Figura nr. 17).

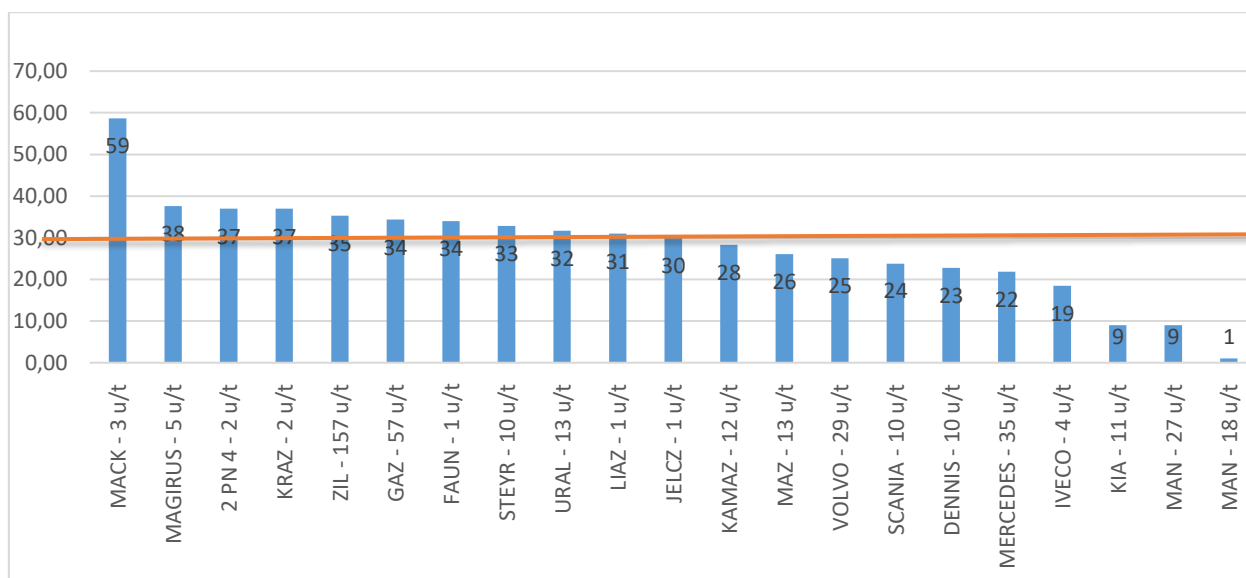

Figura nr. 17. Disponibilul de autospeciale de intervenție al IGSU al MAI

112. Această situație este determinată de:

- 1) finanțarea insuficientă și lipsa unei strategii naționale coerente de modernizare și înnoire a parcului de autospeciale;
- 2) dependența de donații externe și proiecte punctuale, care au generat o flotă eterogenă, cu dotări neuniforme și incompatibile;
- 3) absența unei planificări pe termen lung pentru standardizarea echipamentelor și alocarea constantă a resurselor bugetare;

4) infrastructura rutieră deficitară și amplasarea neuniformă a unităților de pompieri și salvatori, care agravează timpii de răspuns.

113. Autospeciile de intervenție din dotarea IGSU constituie în proporție de 43% tehnică moștenită din fosta URSS, 36 % provin din donații oferite de către asociațiile de pompieri voluntari de peste hotare, 7 % din proiecte, 7% din subdiviziunile MAI, 7% - din bugetul de stat (2006-2025). Din numărul total de autospeciile, doar 14 % sunt cu termen de exploatare valabil (Figura nr. 18).

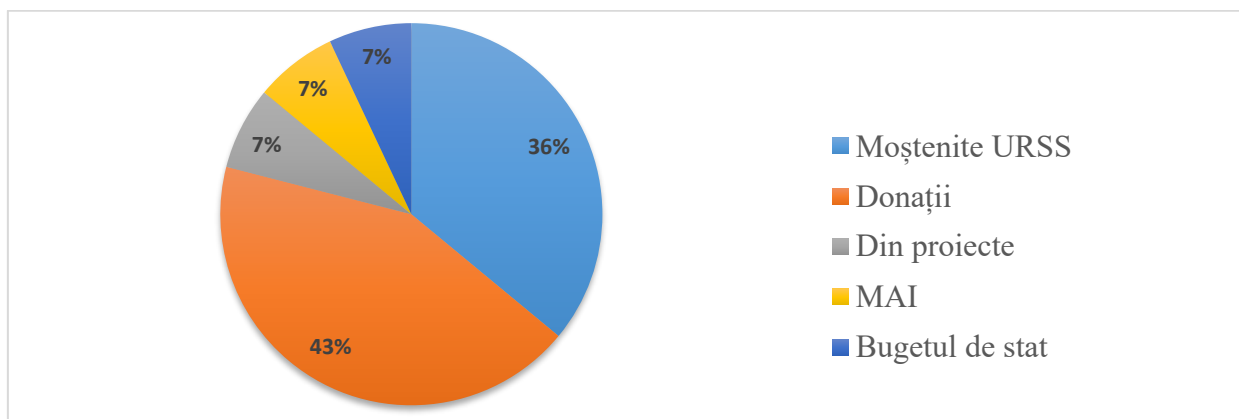

Figura nr. 18. Originea autospeciilelor din dotarea IGSU

114. În parcul auto al IGSU se înregistrează 672 unități tehnice și doar 258 reprezintă autospeciile de bază, destinate exclusiv intervențiilor la dezastre, dintre care mai puțin de 10 % corespund termenelor de exploatare, conform Hotărârii Guvernului nr. 941/2020 „Cu privire la aprobarea Catalogului mijloacelor fixe”.

115. Cu toate că numărul unităților de transport din gestiunea IGSU pare a fi unul substanțial, această impresie este redusă de minim doi factori: vârsta autospeciilelor și gradul de dotare. Astfel, în conformitate cu normele aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 941/2020, durata de funcționare utilă a unei autospeciile este de 5-8 ani.

116. În anul 2023 au fost înregistrate 458 cazuri de scoatere din servanul de luptă a tehnicii din dotare, dintre care 267 din cauza defecțiunilor produse pe parcursul serviciului, 57 cazuri pentru efectuarea lucrărilor de reparație planificate, 42 – din cauza defecțiunilor produse în timpul acțiunilor de intervenție și 60 cazuri din motivul defecțiunilor produse în timpul deplasării spre/de la intervenție.

117. În anul 2024, au fost înregistrate 484 cazuri de scoatere din servanul de luptă a tehnicii din dotare, dintre care 316 din cauza defecțiunilor produse, iar 79 pentru deservirea unităților tehnice. Defecțiunile produse au avut loc: pe parcursul serviciului – 222; din motivul defecțiunilor produse în timpul deplasării spre/de la intervenții - 66; în timpul intervențiilor – 28.

118. Luând în considerare aceste date se constată că aproximativ 30% din totalul defecțiunilor înregistrate la autospeciile de intervenție ale IGSU survin în timpul deplasării către sau de la locul misiunii, precum și pe parcursul desfășurării intervențiilor operative, ceea ce generează riscuri semnificative privind eficiența și siguranța intervențiilor. Astfel de defecțiuni pot duce la întâzieri critice în acordarea ajutorului, pot compromite integritatea echipajelor implicate și pot afecta capacitatea de reacție, punând în pericol vieți omenești și agravând pagubele materiale.

119. Acest aspect este influențat de vârsta medie a acestora, care, în timp ce trece, devine tot mai înaintată.

120. Datele statistice privind cazurile de defectare a tehnicii din dotare pe parcursul anilor 2020 – 2024 sunt prezentate în figura nr. 19.

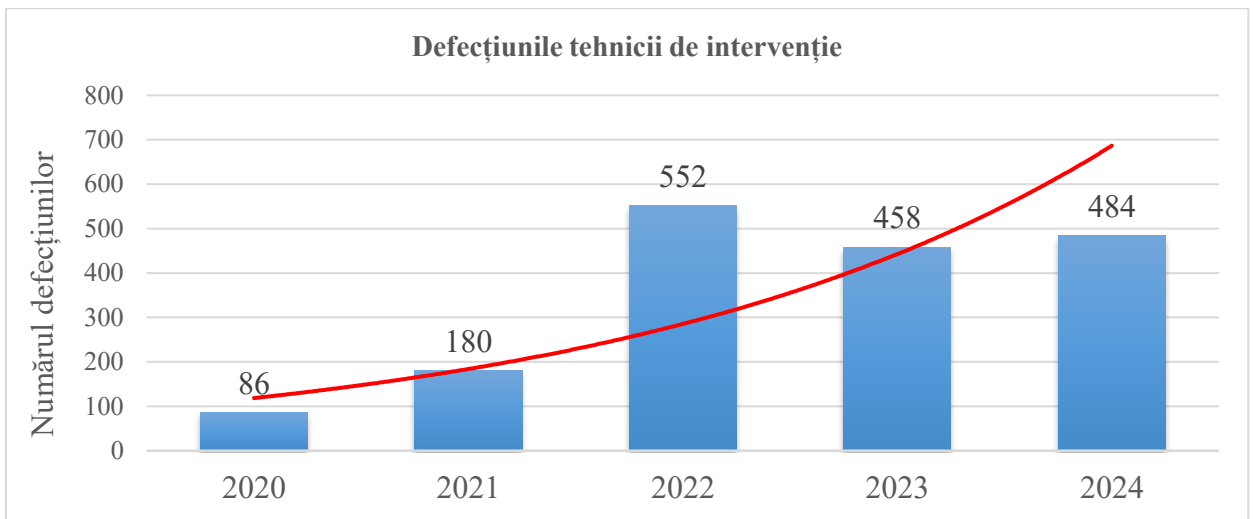
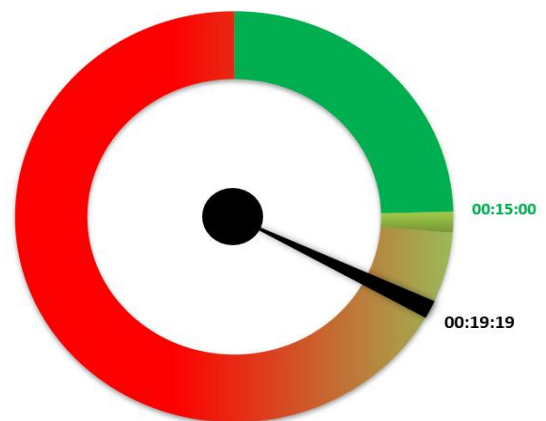

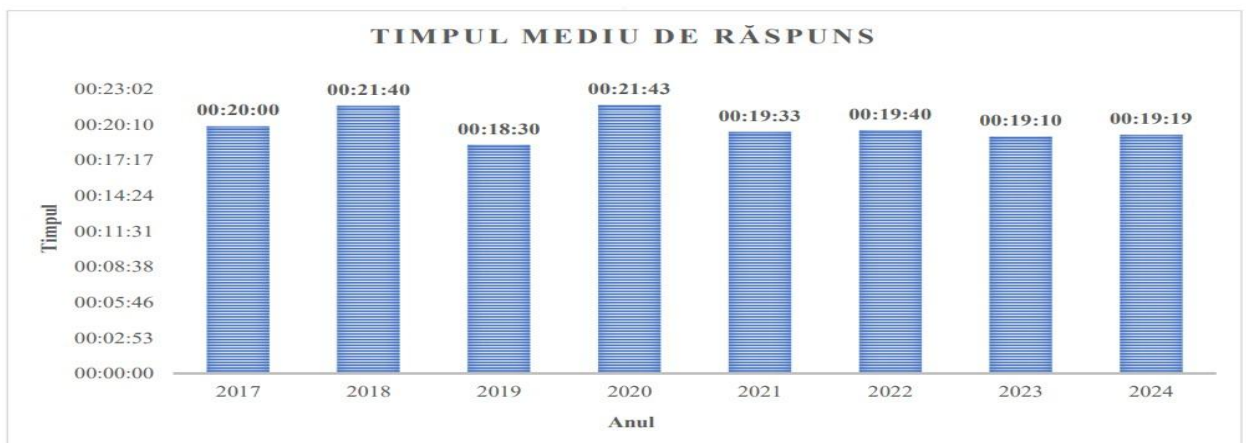
Figura nr. 19. Defecțiunile tehnicii de intervenție

121. De asemenea, dat fiind faptul că donațiile provin din diverse surse, autospecialele sunt de modele diferite, având dotări, conexiuni și racorduri neuniforme și incompatibile. Acest fapt cauzează impedimente în desfășurarea intervențiilor generate de neconformitățile echipamentelor și accesoriilor, mai ales în cazul intervențiilor de complexitate mare, când intervin câteva subdiviziuni simultan.

122. Degradarea continuă a tehnicii de intervenție generează un risc major pentru siguranța echipajelor și a populației. Defecțiunile frecvente în timpul misiunilor sau deplasărilor cresc semnificativ timpul de răspuns – care în anul 2024 a atins o medie de peste 19 minute, depășind standardele europene și obiectivul național de 15 minute. Acest decalaj reduce eficiența intervențiilor, crește numărul victimelor și al pagubelor materiale și menține Republica Moldova mult sub standardele europene de reziliență și protecție civilă.

123. În figura nr. 20 este prezentat graficul care atestă o creștere a timpului de răspuns de la 15:13 minute în anul 2019 la 19,19 minute în anul 2024, cauzele principale fiind: majorarea ratei defecțiunilor tehnicii de intervenție cu 350%, din care o pondere de 50% îi aparține tehnicii de producție sovietică, amplasarea neuniformă a unităților/posturilor de salvatori și pompieri pe teritoriul țării și starea infrastructurii rutiere, în special în localitățile rurale.

124. În ceea ce privește localitățile urbane, în special mun. Chișinău, factorii ce cresc timpul de răspuns al echipelor de intervenție sunt:

- 1) parcare neregulamentară a automobilelor în curtea blocurilor și pe partea carosabilă;
- 2) accesul limitat a autospeciilor de intervenție în curtea blocului din cauza căilor de acces înguste și construcțiilor amplasate haotic;
- 3) imposibilitatea extinderii atât a elevatorului cu braț cotit, cât și autoscărilor mecanice.

125. În localitățile rurale, timpul de răspuns este influențat de următorii factori:

- 1) distanța și calitatea drumurilor regionale și locale sau în unele situații, lipsa acestora (infrastructura);
- 2) lipsa indicatorilor cu denumirea străzilor și numerelor în sectorul locativ;
- 3) defecțiuni ale tehnicii de intervenție în timpul deplasărilor.

126. Un aspect important în dezvoltarea capacităților de intervenție a fost proiectul „Îmbunătățirea echipamentelor de prevenire a incendiilor”, în baza Acordului de grant, în valoare de 15 milioane Euro, semnat între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Japoniei la data de 26 noiembrie 2021, prin care IGSU a fost dotat cu 10 autoscări și 9 autospeciale de intervenție la incendii și descarcerare. De asemenea, efectivul subdiviziunilor în care au fost repartizate a fost instruit privind utilizarea acestora. Totuși, dotările menționate nu acoperă necesitățile privind tehnica de intervenție, care este necesară conform normelor de dotare.

127. Prioritizarea măsurilor privind consolidarea bazei tehnico-materiale trebuie să devină un obiectiv important în efortul de dezvoltare a capacității de intervenție a IGSU. În caz contrar, implicările de natură juridică, instituțională menite să îmbunătățească calitatea serviciilor acordate devin ineficiente, iar IGSU nu-și va putea îndeplini misiunea de bază – răspunsul prompt și eficient la apelurile de urgență ale cetățenilor, fapt ce va genera o creștere exponențială a numărului de victime și pagube materiale.

128. Analiza detaliată a stării actuale a parcului de autospeciale al IGSU evidențiază o problemă sistemică profundă, generată de subfinanțare, vechimea excesivă a tehnicii și diversitatea neuniformă a echipamentelor, aspecte care afectează în mod direct eficiența, siguranța și promptitudinea intervențiilor.

129. Frecvența în creștere a defecțiunilor tehnice, în special în timpul misiunilor de intervenție sau deplasare, reprezintă un factor de risc major pentru securitatea echipajelor și a cetățenilor, contribuind la prelungirea inacceptabilă a timpului de răspuns, care în anul 2024 a atins o medie de peste 19 minute, depășind cu mult standardele europene și obiectivul național de 15 minute.

130. Capacitatea de intervenție a IGSU este compromisă de lipsa echipamentelor moderne și funcționale. În pofida unor proiecte punctuale, cum este grantul de 15 milioane Euro oferit de Guvernul Japoniei în 2021 pentru dotarea cu 19 autospeciale moderne (autoscări și autospeciale de intervenție), necesarul rămâne critic și neacoperit. Fără o strategie națională de reînnoire sistematică a parcului de autospeciale și fără investiții constante, IGSU nu își poate îndeplini misiunea de bază de a răspunde prompt și eficient solicitărilor de urgență.

131. Experiențele recente arată că proiectele externe pot aduce îmbunătățiri semnificative, însă acestea sunt insuficiente și fragmentate. Este evident că doar o finanțare națională predictibilă, asigurată de standardizare și uniformizare a echipamentelor, poate garanta o bază tehnico-materială adecvată pentru IGSU.

132. Dacă nu se vor lua măsuri de modernizare, degradarea continuă a parcului auto va duce la creșterea timpului de răspuns, reducerea siguranței echipajelor, creșterea numărului de victime și amplificarea pagubelor materiale în urma dezastrelor. Lipsa unei strategii de uniformizare va perpetua problemele de incompatibilitate între echipamente, iar presiunea pe resursele logistice și umane va continua să se intensifice. În acest scenariu, Republica Moldova va rămâne mult sub standardele europene de intervenție și reziliență, cu consecințe majore asupra securității naționale și încrederii cetățenilor în capacitatea statului de a-i proteja.

133. Amplasarea neuniformă și insuficientă a unităților de salvatori și pompieri conduce la timpi de răspuns peste standardele acceptate, ceea ce reduce eficiența intervențiilor și sporește vulnerabilitatea populației

Amplasarea actuală a unităților de salvatori și pompieri este neuniformă și insuficientă, ceea ce determină timpul de răspuns, care depășește standardele internaționale și reduce eficiența intervențiilor. Această situație sporește vulnerabilitatea populației, în special în zonele rurale, unde distanțele mari și lipsa resurselor locale de autoapărare generează riscuri majore pentru vieți omenești și bunuri materiale.

134. Actuala dispunere teritorială a unităților de intervenție este fundamentată pe logica administrativ-teritorială tradițională, nu pe analize integrate de risc și accesibilitate. Astfel, în fiecare raion sau sector (pentru mun. Chișinău) funcționează o subdiviziune de bază, dar această organizare nu reflectă realitățile privind densitatea populației, distribuția geografică a riscurilor și infrastructura rutieră.

135. În plus, constrângerile bugetare cronice direcționează aproape 80% din resursele alocate spre cheltuieli de personal, în detrimentul investițiilor în dezvoltarea infrastructurii, dotarea tehnică și extinderea rețelei teritoriale. Programul de consolidare a serviciului salvatori și pompieri în localitățile rurale ale Republicii Moldova aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 202/2013, care prevedea constituirea a 114 posturi teritoriale de pompieri până în 2020, a fost implementat doar parțial. În lipsa unei politici succesoare și a finanțării necesare, în 2024 sunt funcționale doar 70 de posturi teritoriale și 21 de posturi de voluntari, ceea ce relevă o acoperire națională insuficientă.

136. Această situație determină timpul de răspuns mult peste standardele internaționale. În zonele urbane distanța medie de intervenție este de 3–10 km, dar în mediul rural aceasta poate depăși 40 km, așa cum este cazul Direcției regionale situații excepționale Căușeni. Astfel, pentru localitățile aflate la peste 20 km de o unitate operațională, timpul de reacție ajunge frecvent la 30 de minute — dublu față de nivelul optim recunoscut în UE (8–15 minute). Întârzierea intervenției conduce la pierderi de vieți omenești, extinderea pagubelor materiale și vulnerabilizarea sporită a comunităților rurale, unde resursele de autoapărare sunt limitate. În plus, dependența de parteneri externi pentru construirea sau modernizarea remizelor a condus la o dezvoltare fragmentată, lipsită de coerență strategică.

137. Rețeaua actuală de unități de intervenție nu răspunde exigențelor unui sistem modern al protecției civile. În absența unei planificări bazate pe densitatea populației, riscurile identificate și accesibilitatea teritorială, dispunerea existentă rămâne ineficientă și dezechilibrată. Lipsa unui cadru de finanțare adecvat, împreună cu implementarea incompletă a programelor anterioare, accentuează vulnerabilitatea comunităților rurale și reduce nivelul general de reziliență.

138. Dacă situația actuală persistă, timpul de răspuns va continua să depășească limitele acceptabile, iar populația din zonele rurale va rămâne expusă riscurilor majore, cu pierderi umane și materiale în creștere, presiunea asupra subunităților de intervenție existente va crește. Aceasta va compromite obiectivele naționale de securitate civilă și va afecta imaginea și încrederea în capacitatea statului de a asigura protecția cetățenilor.

139. Securizarea energetică a structurilor de intervenție ale Inspectoratului General pentru Situații de Urgență neasigurată

140. Subunitățile IGSU sunt dependente în mare măsură de rețeaua națională de electricitate, ceea ce le expune riscului de a deveni temporar nefuncționale în cazul întreruperilor sau fluctuațiilor majore.

141. Această situație este determinată de lipsa unei strategii naționale de securizare energetică pentru infrastructurile critice, dependența exclusivă de rețeaua centralizată de electricitate, implementarea fragmentată a unor proiecte pilot cu sisteme fotovoltaice, fără o analiză diferențiată pe baza consumului real, a expunerii solare și a importanței operaționale a unităților, absența unui buget clar și predictibil pentru mentenanța echipamentelor și lipsa unui mecanism de prioritizare a investițiilor în funcție de nevoile critice.

142. În plus, experiența recentă (2021–2024) a demonstrat că, deși au fost instalate sisteme fotovoltaice în anumite unități, lipsa unei analize diferențiate a condus la rezultate inegale: unele locații au înregistrat economii substanțiale și timpi scurți de recuperare a investițiilor, în timp ce altele au ajuns la perioade de amortizare de peste 20–30 de ani. Această variație este influențată de factori precum consumul real al unității, dimensiunea sistemului instalat, condițiile de expunere solară și lipsa unui buget clar pentru mentenanță.

Tabel nr. 2: Producția energetică și economiile înregistrate de structurile IGSU dotate cu sisteme fotovoltaice

Nr. d/o	Subdiviziunea	Total cheltuieli până la instalarea sistemului fotovoltaic (MDL)	Data punerii în funcțiune a sistemului fotovoltaic	Consum energie electrică (kWh) (ultimul an până la instalare kW)	Consum energie electrică (kWh) (după instalarea sistemului fotovoltaic)	Energie electrică produsă (kWh) 2024	Total economii realizate (kWh) 2024	Total economii realizate (MDL) - 2024	Perioada estimată de recuperare a investiției
1	DSE mun. Soroca	1 738 579,40	01.11.2022	79304	29317	82680	49987	112305,25	15,4 ani
2	DSE mun. Cahul	2 163 123,15	21.03.2021	62756	59353	43432	29180	69740,20	31 ani
3	SSE Taraclia	1 670 000,00	01.03.2025	2073	2589	11436	8847	15340,00	18 ani
4	SSE Cantemir	1 670 000,00	01.03.2025	2465	4789	8249	3460	6154,00	25 ani
5	DSE mun. Hâncești	476537,32	28.03.2025	20766	2537	12866	1413	7248,69	7-8 ani
6	DRSE UTAG	331120,00	24.02.2025	2497	2121	12479	10358	6687,42	5 ani
7	SSE Comrat	385120,00	24.02.2025	6038	2439	20453	18014	13531,07	2,4 ani
8	SSE Basarabeasca	385 120,00	14.11.2024	3014	2396	18468	16072	11575,53	2,8 ani
9	DRCS nr.1	2148824,30	20.12.2022	260281	185380	73182,9	89222,9	200751,52	10,7 ani
10	SSE Ștefan Vodă	828193,62	05.07.2023	31738	12299	17704	5405	49448,00	16,8 ani

143. Aceste deficiențe generează riscuri operaționale directe. În lipsa unei alimentări autonome, dispeceratele și subdiviziunile teritoriale pot rămâne nefuncționale chiar și pentru perioade scurte, ceea ce ar compromite capacitatea de reacție la apelurile de urgență și ar pune în pericol vieți omenești. Totodată, neuniformitatea performanței sistemelor fotovoltaice deja instalate a determinat o eficiență economică inegală, ceea ce riscă să reducă încrederea în soluțiile de tranziție energetică dacă acestea nu sunt corelate cu o analiză riguroasă a locațiilor. În paralel, creșterea globală a prețurilor la energie amplifică presiunea asupra bugetului IGSU, făcând necesară optimizarea costurilor prin utilizarea de surse regenerabile.

144. Situația actuală relevă o problemă sistemică: securizarea energetică a structurilor IGSU nu este încă tratată ca o prioritate operațională de nivel național. Deși există proiecte pilot finanțate din surse externe, lipsa unei abordări strategice diferențiate face ca eficiența lor să fie limitată și inegal distribuită. Este necesară instituirea unui mecanism clar de analiză și prioritizare a investițiilor, astfel încât unitățile cu consum ridicat, expunere solară favorabilă și importanță operațională critică să fie primele vizate pentru instalarea sistemelor autonome.

145. Dacă nu se intervine cu acțiuni preventive, IGSU va rămâne expus la riscuri majore în cazul întreruperilor energetice, iar timpii de reacție vor fi afectați. Lipsa surselor autonome de energie ar putea conduce la întreruperea comunicațiilor și la pierderea capacității de intervenție rapidă. În schimb, prin echiparea treptată a structurilor cu sisteme fotovoltaice și integrarea acestora într-un cadru adaptiv de analiză cost-beneficiu, Republica Moldova ar putea obține nu doar economii financiare, ci și o garanție operațională esențială pentru operativitatea misiunilor de salvare. Astfel, securizarea energetică trebuie înțeleasă nu doar ca un demers ecologic sau

economic, ci și ca un imperativ strategic și operațional, indispensabil pentru siguranța populației și reziliența instituțională.

146. Capacitatea limitată de intervenție a statului cu bunuri materiale pentru protecția populației și a teritoriului în caz de dezastre

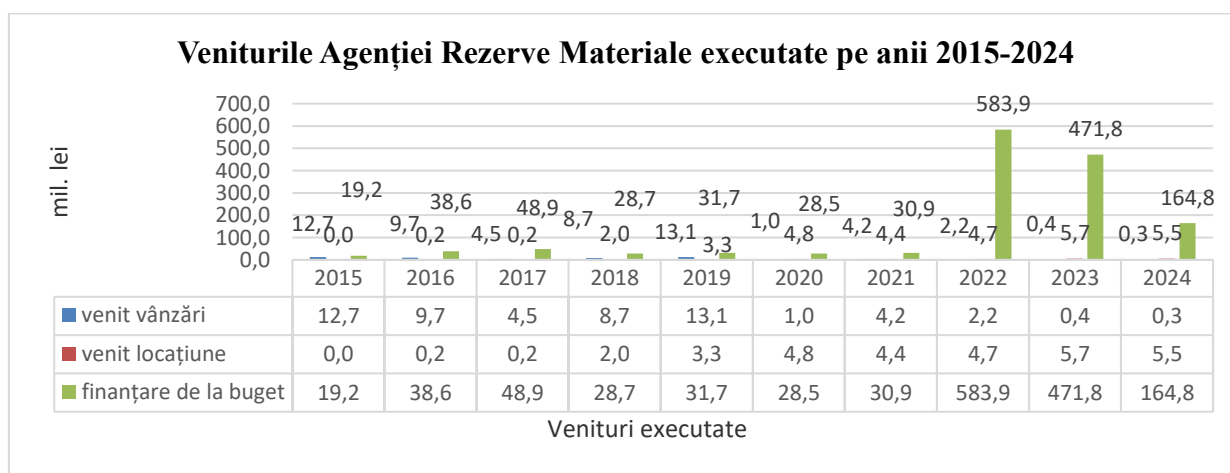
În scopul asigurării intervenției operative a statului pentru protecția populației și a teritoriului, al asigurării funcționării stabile a economiei naționale și a apărării țării în caz de dezastre, apariție a unor fenomene sociale sau economice, al atentatelor teroriste, în scopul acordării ajutorului umanitar și al contribuiri la stabilitate în sectoarele economiei naționale în cazul apariției unor disfuncționalități, sunt create rezervele de stat și de mobilizare.

147. Rezervele de stat sunt un fond special de bunuri materiale, preponderent cu destinație civilă, creat la depozitele Agenției Rezerve Materiale și ale agenților economici în scopul asigurării necesităților de mobilizare pe timp de asediu și de război, intervenirii operative a statului pentru protecția populației și a teritoriului, pentru asigurarea funcționării stabile a economiei naționale și apărării țării la dezastre, în cazul apariției unor fenomene sociale sau economice, atentatelor teroriste, precum și în scopul acordării ajutorului umanitar și contribuiri la stabilitate în sectoarele economiei naționale în cazul apariției unor disfuncționalități. Rezervele de mobilizare sunt stocuri de bunuri materiale cu destinație specială, create în scopul organizării apărării țării, doar la depozitele Agenției Rezerve Materiale și ale instituțiilor publice cu atribuții în domeniul pregătirii de mobilizare și al mobilizării țării. Rolul principal în acest domeniu îi revine Agenției Rezerve Materiale.

148. Eficiența intervenției statului pentru protecția populației și teritoriului în cazul situațiilor de urgență sau excepționale, realizată prin eliberarea unor bunuri din rezervele de stat și de mobilizare este periclitată de nivelul de completare cu anumite bunuri necesare lichidării consecințelor dezastrelor, precum și de prezența unor bunuri moral învechite. Totodată, se atestă necesitatea continuă a îmbunătățirii condițiilor de păstrare, extinderii spectrului de bunuri pentru a fi păstrate în spațiile de depozitare ale autorității responsabile.

149. În acest sens, ar fi necesară continuarea completării rezervelor de stat și de mobilizare, demarată începând cu anul 2022, cu anumite bunuri destinate lichidării consecințelor dezastrelor, precum și sporirea eficienței infrastructurii de păstrare a autorității responsabile.

150. De menționat că, până în anul 2022, completarea stocurilor rezervelor cu bunuri materiale a fost destul de deficitară, finanțarea fiind efectuată în mare parte din mijloacele financiare alocate din bugetul de stat ca urmare a eliberării bunurilor în vederea înlăturării consecințelor calamităților naturale, în limitele mijloacelor bugetare aprobate prin legea bugetară anuală, precum și din veniturile colectate din vânzări și dare în locațiune a spațiilor încăperilor neutilizate de către Agenția Rezerve Materiale.

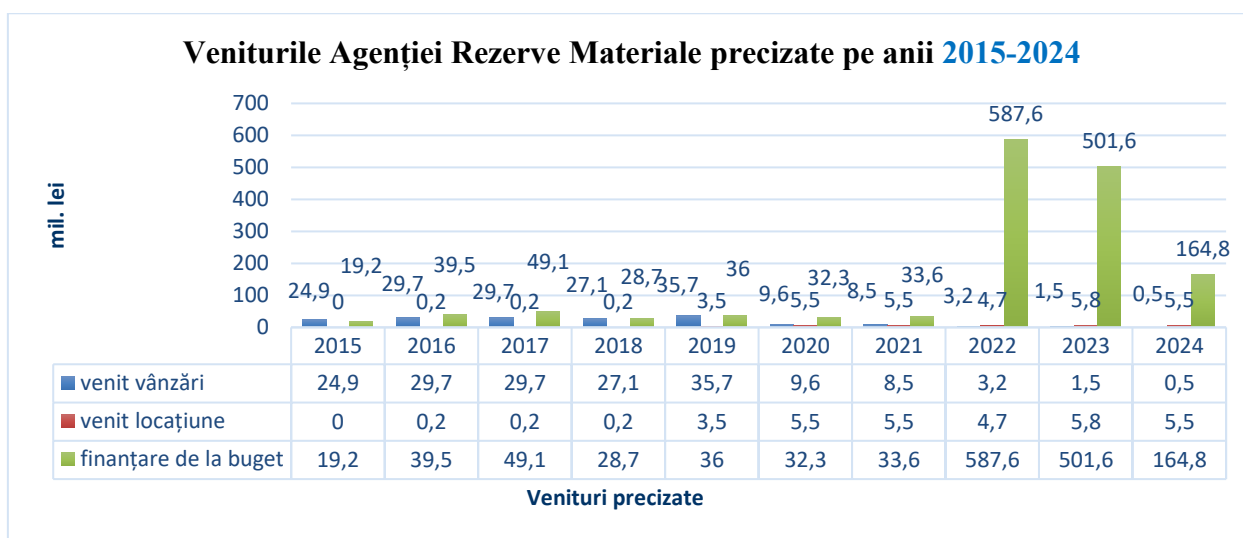

Figura 21. Veniturile Agenției Rezerve Materiale precizate și executate pe anii 2015 – 2024

151. Creșterea graduală a nivelului de completare a stocurilor din rezervele de stat și de mobilizare, împreună cu modernizarea depozitelor Agenției Rezerve Materiale, reprezintă un demers esențial pentru a consolida reziliența și securitatea națională.

152. Rezervele de bunuri materiale ajustate la cerințele actuale permit un răspuns rapid și coordonat la dezastre. Dacă statul dispune deja de alimente, medicamente, combustibili, echipamente de protecție și materiale critice, timpul dintre apariția crizei și intervenția efectivă se reduce de la zile sau săptămâni la ore. Aceasta salvează vieți, protejează infrastructura esențială și limitează costurile sociale.

153. Completarea treptată a stocurilor diminuează dependența de importuri într-un context geopolitic imprevizibil. Evenimentele recente au demonstrat că piața globală poate fi afectată de sancțiuni, interdicții de export sau blocaje portuare peste noapte. Un nivel optim de bunuri în rezerve garantează continuitatea producției industriale și a serviciilor publice chiar și atunci când lanțurile externe de aprovizionare se întrerup.

154. Modernizarea infrastructurii de depozitare este la fel de importantă ca volumul stocurilor. Depozite bine echipate, cu condiții controlate de temperatură, umiditate și securitate, reduc pierderile cauzate de degradare sau furt și permit o distribuție rapidă către zonele afectate. Digitalizarea gestiunii – inventariere în timp real și trasabilitate completă – asigură rotația corectă a stocurilor și respectarea standardelor sanitare, de mediu și de securitate.

155. Din perspectivă financiară, investiția în rezerve și infrastructură este mai puțin costisitoare decât reacțiile ad-hoc la criză. Achizițiile planificate în tranșe, pe baza unei strategii multianuale, se pot negocia la prețuri avantajoase, evitând supra costurile „la urgență”. În plus, statul poate interveni pe piață, eliberând cantități limitate din stocuri pentru a tempera creșterea bruște de preț la alimente, combustibili ori materiale critice, protejând astfel atât consumatorii, cât și bugetul public.

156. Împrospătarea periodică a rezervelor și adaptarea la noi riscuri – de la securitate cibernetică la schimbări climatice – sunt condiții pentru a rămâne în concordanță cu necesitățile statului.

157. O infrastructură solidă de rezerve transmite populației și partenerilor externi mesajul că statul este pregătit să gestioneze crizele. Această încredere publică reduce comportamentele speculative, stabilizează piețele interne și întărește credibilitatea instituțiilor.

158. Creșterea graduală a stocurilor din rezervele de stat și de mobilizare și dezvoltarea infrastructurii Agenției Rezerve Materiale constituie o investiție strategică în securitatea națională, stabilitatea economică și protecția cetățenilor. Costurile inițiale se amortizează prin evitarea cheltuielilor mult mai mari pe care le-ar genera lipsa de pregătire în fața unei crize majore.

159. Având în vedere funcțiile de bază ale Agenției Rezerve Materiale de a crea, acumula, completa, păstra și elibera bunurile materiale din rezervele de stat și de mobilizare, se constată că

Agenția Rezerve Materiale are o capacitate limitată de depozitare a acestor bunuri în spațiile proprii. În acest sens, unul dintre obiectivele strategice care se propune a fi atins prin implementarea prezentului Program este dezvoltarea infrastructurii Agenției Rezerve Materiale, care ar permite realizarea misiunii acesteia, precum și creșterea graduală a nivelului de completare a stocurilor din rezervele de stat și de mobilizare.

160. Serviciul mobil de urgență, reanimare și descarcerare nefuncțional (SMURD)

În pofida investițiilor europene și naționale substanțiale și a instruirii personalului, Serviciul Mobil de Urgență, Reanimare și Descarcerare (SMURD) nu funcționează conform scopului pentru care a fost creat. Lipsa integrării sale în sistemul național de asistență medicală de urgență face ca acest mecanism strategic să rămână, în mare parte, nefuncțional.

161. Problema are la bază deficiențe juridice și instituționale. Deși în 2014 au fost semnate acorduri și protocoale de cooperare între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României, respectiv între Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Sănătății, cadrul normativ național nu a fost ajustat corespunzător. Legea nr. 411/1995 privind ocrotirea sănătății stabilește responsabilitatea pentru sistemul de urgență exclusiv în sarcina Ministerului Sănătății, fără a prevedea un serviciu mixt cu atribuții partajate.

162. În plus, după lansarea Serviciului Național Unic pentru Apeluri de Urgență 112, colaborarea dintre echipajele SMURD și cele ale Centrului Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească (CNAMUP) a fost sistată, ceea ce a accentuat izolarea funcțională a SMURD. În lipsa unui mecanism juridic clar, serviciul este perceput eronat ca aparținând exclusiv IGSU, iar echipajele SMURD nu participă în mod real la intervențiile medicale pre-spitalicești.

163. Această disfuncționalitate are consecințe multiple:

- 1) pentru populație: timpul de răspuns la urgențe rămâne ridicat;
- 2) pentru personal: paramedicii instruiți își pierd competențele și deprinderile, iar autospecialele și echipamentele riscă să se degradeze prin stagnare;
- 3) pentru stat: imaginea Republicii Moldova în fața partenerilor europeni și internaționali este afectată, în condițiile în care investițiile în proiectele SMURD 1 și SMURD 2 (în valoare totală de peste 5 milioane EUR) sunt sub-utilizate;

164. pentru cooperarea internațională: sustenabilitatea proiectelor transfrontaliere este pusă în pericol, ceea ce poate compromite angajamentele asumate față de România, Uniunea Europeană și alți donatori.

165. Datele statistice confirmă amploarea situației: numărul intervențiilor SMURD a scăzut de la 5.503 în 2016 la doar 13 în 2024 – o reducere de peste 99%, ce reflectă stagnarea aproape totală a funcționalității serviciului.

166. Situația actuală a SMURD împiedică utilizarea unui mecanism vital pentru siguranța populației, iar în lipsa unei intervenții coordonate și a modificării cadrului normativ, serviciul riscă să devină irelevant, în ciuda resurselor investite și a rezultatelor obținute în faza inițială.

167. Este necesară adoptarea urgentă a unui concept național clar pentru SMURD, prin care acesta să fie recunoscut ca serviciu public integrat, cu atribuții partajate între Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Sănătății. O astfel de reformă trebuie să includă revizuirea legislației din domeniu, în special a Legii ocrotirii sănătății nr. 411/1995, și aplicarea Hotărârii Guvernului nr. 994/2014 cu privire la aprobarea Planului de implementare a Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind ajutorul reciproc pentru intervențiile transfrontaliere în caz de urgențe medicale, pentru a crea un cadru juridic și operațional unitar.

168. Integrarea SMURD ca serviciu mixt și funcțional ar putea transforma această capacitate într-un pilon esențial al sistemului național de urgență, capabil să reducă timpul de reacție, să salveze vieți și să consolideze reziliența națională în fața situațiilor critice.

169. Capacități de expertizare subdezvoltate

Republica Moldova se confruntă cu lipsa unui sistem național dezvoltat și acreditat de expertizare a materialelor și produselor de construcție din punct de vedere al securității la incendiu. Laboratorul experimental anti-incendiar din cadrul IGSU reprezintă singura structură de profil, dar

funcționează cu dotări insuficiente, fără acreditare conform standardelor europene și fără resursele necesare pentru a răspunde cerințelor moderne ale sectorului construcțiilor.

170. Principalele cauze care determină această situație sunt lipsa unui sistem național acreditat de testare și clasificare a materialelor de construcție conform standardelor europene, dotarea insuficientă și depășită tehnologic a laboratorului unic existent, lipsa resurselor financiare și umane pentru instruirea și acreditarea specialiștilor. La fel, absența unui cadru normativ modernizat care să recunoască și să valorifice rezultatele expertizei la nivel european și judiciar și implementarea incompletă a măsurilor de integritate și digitalizare, afectează credibilitatea și trasabilitatea activităților de expertizare.

171. Odată cu modernizarea proceselor tehnologice în construcții, a survenit tendința utilizării unei game variate de materiale și produse noi de construcție cu caracteristici tehnice incendiare diferite.

172. Conceptul european privind reacția la foc este mult mai vast decât abordarea națională a problemicii caracterizată prin combustibilitate, aducând o serie de elemente noi, cum ar fi fluxul de căldură degajat, emisia de fum și gaze fierbinți (s1, s2 sau s3), formare de picături în timpul arderii sau elemente cu privire la propagarea flăcărilor (d1, d2 sau d3), asigurându-se astfel o caracterizare mult mai exactă a contribuției unui produs pentru construcții la inițierea și dezvoltarea unui incendiu.

173. Clasele bazate pe performanță de reacție la foc a produselor se stabilesc drept clase pentru cerința esențială „Securitatea la incendiu” prin intermediul lor fiind exprimate nivelurile la care se pot situa cerințele de performanță pentru produsele încorporate în construcții, din punct de vedere al securității la incendiu a construcțiilor.

174. Sistemul de clase de reacție la foc este stabilit în Regulamentul (UE) nr. 305/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2011 de stabilire a unor condiții armonizate pentru comercializarea produselor pentru construcții și de abrogare a Directivei 89/106/CEE a Consiliului. Clasele de reacție la foc sunt reglementate de Decizia nr. 00/147/CEE din 8 februarie 2000 referitoare la clasificarea performanțelor de reacție la foc a produselor pentru construcții.

175. În prezent, în Republica Moldova nu există organisme/laboratoare acreditate în domeniul stabilirii criteriilor de siguranță la foc a materialelor și produselor pentru construcții conform standardelor europene.

176. Reieșind din pct. 34 al Hotărârii Guvernului nr. 743/2024 cu privire la asigurarea calității în construcții este necesar de pregătit specialiștii atestați în construcții pe domeniul „34.6. măsuri de asigurare a securității contra incendiilor” și dotat laboratorul cu echipament și utilaj necesar încercărilor pentru asigurarea Cerinței nr.2 din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023.

177. Având în vedere că Laboratorul experimental anti-incendiar a Direcției generale prevenție, a IGSU reprezintă unicul laborator de profil în Republica Moldova, este necesară organizarea și desfășurarea instruirilor calificate a angajaților Laboratorului în vederea creșterii și îmbunătățirii capacităților de cunoaștere a metodelor de stabilire a criteriilor de siguranță la foc a materialelor și produselor de construcții cu ulterioara atestare și acreditare a acestora (5 angajați), dotarea cu echipamente/mijloace performante și spații pentru asigurarea desfășurării încercărilor în condiții ambientale prevăzute de standardele în domeniu, asigurând astfel precizia necesară, succesivitatea, integritatea încercărilor și măsurărilor efectuate în corespundere cu standardul SM SR EN ISO/CEI 17025:2006.

178. Laboratorul experimental anti-incendiar (cu statut de secție) din cadrul Direcției generale prevenție a IGSU își desfășoară activitatea de cercetare a cazurilor de incendiu pe întreg teritoriul Republicii Moldova, în temeiul art. 23¹ lit. g) din Legea nr. 267/1994 privind apărarea împotriva incendiilor, art. 11 pct. 14 din Hotărârea Guvernului nr. 137 din 27.02.2019 cu privire la organizarea și funcționarea IGSU și pct. 27-51 din Regulamentul privind organizarea și realizarea acțiunilor de prevenire, aprobat prin Ordinul IGSU nr. 98/2021. Sarcina de bază în procesul cercetării cazurilor de incendiu este determinarea focarului/focarelor, stabilirea cauzei

precum și încălcărilor reglementărilor de apărare împotriva incendiului, ce au condus la izbucnirea și dezvoltarea incendiului.

179. În conformitate cu prevederile art. 358 din Codul Contravențional, încălcările stabilite constituie contravenții, iar conform art. 296 din Codul Penal, constituie infracțiuni. Prevederile menționate prezumă participarea angajaților IGSU de comun cu organele de drept la acțiunile de cercetare a incendiului în vederea stabilirii adevărului.

180. Este de menționat faptul că, incendiile cercetate de către angajații Laboratorului, sunt acele care s-au produs și s-au dezvoltat în circumstanțe obscure, pentru elucidarea cărora sunt necesare efectuarea unor acțiuni operative și tehnice, care necesită utilizarea și aplicarea unor procedee și mijloace speciale, în scopul identificării, examinării și aprecierii amprentei incendiului, urmelor și altor mijloace materiale de probă.

181. În acest context, doar cu ajutorul echipamentelor și mijloacelor speciale certificate se pot înainta concluzii veridice, argumentate care pot servi drept probă juridică în instanțele de judecată precum și în identificarea persoanelor care au legătură cauzală cu producerea incendiului.

182. În așa mod, în conformitate cu art. 65 din Legea nr. 68/2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, se propune elaborarea programelor de pregătire și acreditare a experților în protecție civilă cu dotarea necesară a laboratorului de cercetare.

183. Pentru dezvoltarea laboratorului, sunt esențiale măsuri anticorupție strategice, precum: adoptarea unui cod de etică, mecanisme de sesizare anonime, reguli clare privind conflictele de interese și digitalizarea proceselor pentru trasabilitate. Acestea reduc vulnerabilitățile și cresc încrederea publică în instituții.

184. Respectiv, modernizarea continuă a sectorului construcțiilor și diversificarea materialelor utilizate impun actualizarea și consolidarea sistemului național de evaluare a securității la incendiu.

185. Laboratorul experimental anti-incendiar al IGSU, în calitate de singura entitate specializată în acest domeniu, necesită investiții urgente în echipamente moderne, spații conforme și formarea profesională a personalului, pentru a-și putea asuma rolul de structură tehnico-științifică acreditată. În paralel, este necesară elaborarea unui cadru normativ care să permită recunoașterea activității acestuia în contextul cerințelor europene și al sistemului judiciar.

186. De asemenea, pentru îmbunătățirea activității de cercetare a incendiilor și pentru garantarea validității probelor în instanță, este imperativă dotarea laboratorului cu echipamente certificate, alături de acreditarea angajaților ca experți în domeniu. Asigurarea integrității instituționale și a încrederii publice trebuie sprijinită prin aplicarea unor măsuri anticorupție clare și prin digitalizarea proceselor. Astfel, se va crea un sistem modern, credibil și eficient de evaluare și cercetare în domeniul securității la incendiu, în concordanță cu standardele europene și nevoile reale de siguranță ale societății.

187. Resurse umane insuficiente

Resursele umane ale IGSU sunt insuficiente și neuniform distribuite, ceea ce limitează capacitatea instituției de a răspunde eficient la numărul tot mai mare și mai complex de misiuni.

188. Organizarea și dotarea subdiviziunilor IGSU este reglementată prin Hotărârea Guvernului nr. 908/2014. În ultimele decenii, deși tipologia și numărul misiunilor au crescut substanțial (de la 4 tipuri la peste 40), numărul efectivului a fost redus treptat, de la 3.121 unități în 1997 la doar 2.467 unități în prezent. Deficitul de personal a fost agravat de moratoriul guvernamental privind încadrarea funcțiilor vacante din sectorul bugetar, în vigoare timp de cinci ani. În lipsa altor soluții, unele subdiviziuni funcționează cu personal detașat.

189. În pofida acestui context, s-a constatat o tendință pozitivă de reducere a numărului funcțiilor vacante – de la 265,5 în 2019 la 183,5 în 2024 (7,44% din total). Totuși, incompletul se menține la cote îngrijorătoare: 12,9% din posturile de ofițeri și 4,7% din cele de subofițeri rămân neocupate. În paralel, s-au înregistrat progrese în domeniul pregătirii profesionale: numai în 2024, circa 822 de angajați au fost instruiți în cadrul a 98 de cursuri, confirmând o dinamică ascendentă a instruirii.

190. Analiza comparativă a modului de organizare scoate în evidență faptul că volumul de muncă raportat la numărul populației care îi revine unui salvator și pompier din Republica Moldova este cel mai mare din regiune (Figura nr. 22).

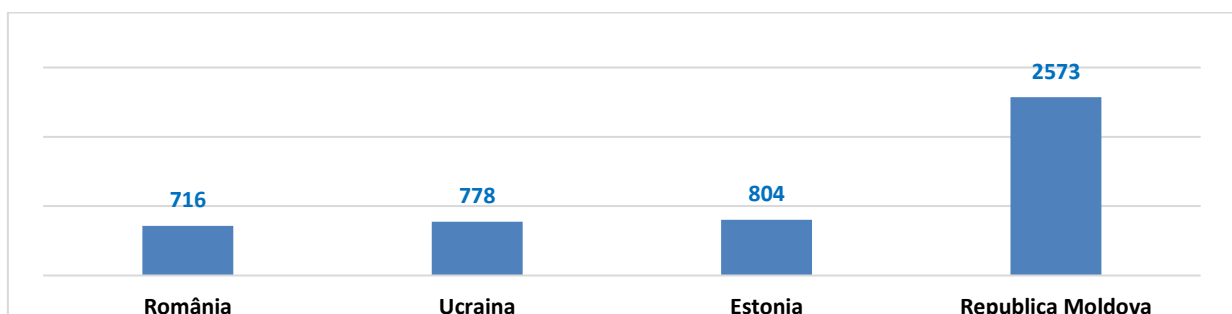

Figura nr. 22. Numărul de cetățeni care îi revin unui salvator și pompier

191. Reieșind din stabilirea moratorului temporar privind încadrarea personalului din sectorul bugetar, aprobat prin Hotărâre de Guvern pe perioadă de 5 ani consecutiv, cu posibilitate de angajare sunt 2280 de unități de personal, număr în creștere comparativ cu anii precedenți datorită scoaterii de sub moratoriu a 40 unități de personal, care către sfârșitul anului 2024 au fost completate.

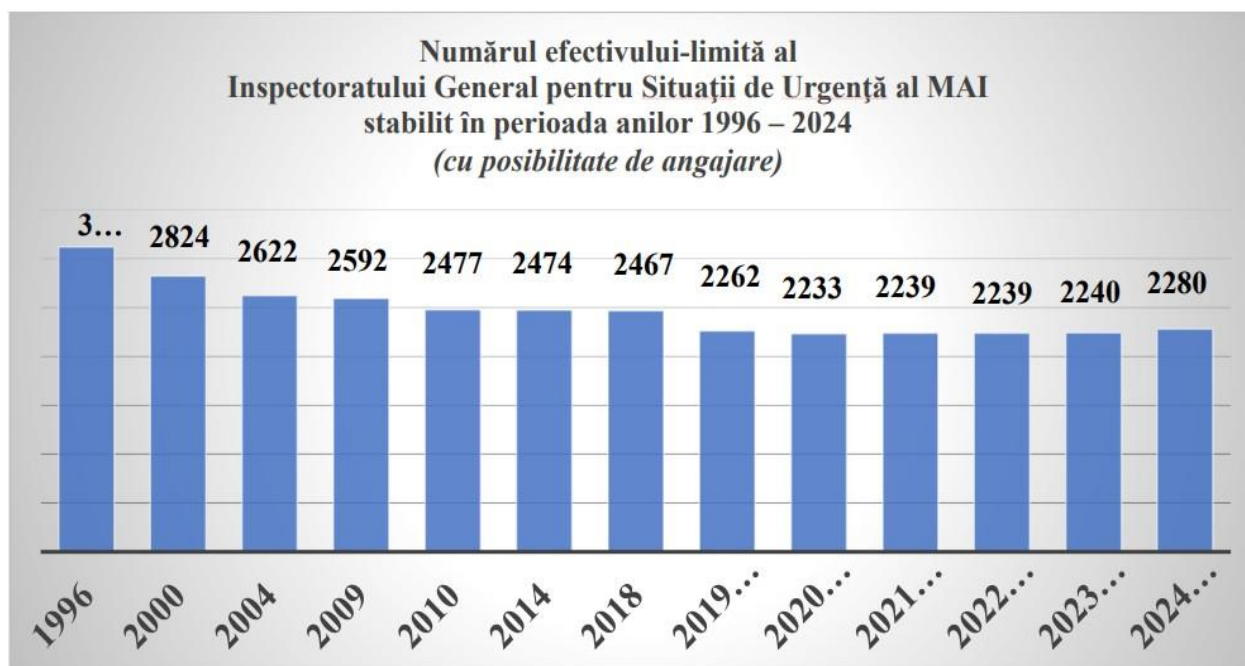

Figura nr. 23. Numărul-efectivului limită al IGSU în perioada 1996 – 2024

192. Deficitul de resurse umane la nivelul IGSU constituie o problemă sistemică ce necesită măsuri strategice de consolidare a efectivelor și de modernizare a formării profesionale. Integrarea platformelor digitale pentru instruire continuă și actualizarea rapidă a conținuturilor de formare reprezintă soluții necesare pentru uniformizarea nivelului de pregătire și creșterea rezilienței instituționale. Totodată, ridicarea moratorului și stabilirea unor mecanisme durabile de completare a funcțiilor vacante sunt imperative pentru asigurarea capacității de reacție prompte și eficiente a IGSU.

193. Cadru normativ perimat, neadaptat necesităților, provocărilor și oportunităților actuale

Cadrul normativ care reglementează domeniul protecției civile inclusiv al apărării împotriva incendiilor este perimat și neadaptat necesităților, provocărilor și oportunităților actuale, afectând eficiența sistemului național de prevenire și gestionare a dezastrelor.

194. Adoptată în anul 1994, legislația reflectă o realitate istorică, tehnologică și instituțională depășită, nefiind în măsură să răspundă deplin cerințelor actuale.

195. Cu toate că pe parcurs au fost operate modificări în funcție de necesități și au fost realizate intervenții la nivel de cadru normativ aferent altor domenii de specialitate, caracterul vădit neactual al legislației care reglementează domeniul protecției civile și apărării împotriva incendiilor nu permite o corelare adecvată între prevederile existente și provocările noi.

196. În normele actuale a legislației nu se reflectă natura multidimensională și interconectată a riscurilor moderne, cum ar fi schimbările climatice și efectele lor, infecția cu Coronavirusul de tip nou (SARS-CoV-2), acțiunile militare la hotarele de Est a Republicii Moldova, etc.

197. Această disfuncție normativă devine și mai vizibilă referindu-ne la obiectivul general de integrare europeană și participarea Republicii Moldova la Mecanismul de Protecție Civilă al UE, ce impune adoptarea practicii comunitare privind identificarea și evaluarea integrată a riscurilor, elaborarea planurilor de intervenție pe scenarii multiple și procedurilor comune de intervenție.

198. Revizuirea integrală a legislației de bază va introduce principii moderne de management integrat al riscurilor, va distribui clar responsabilitățile între autorități și va integra un răspuns adaptat la noile realități climatice și tehnologice. În paralel, elaborarea unei metodologii naționale de evaluare a riscurilor va oferi un instrument unitar de identificare, cuantificare și prioritizare a pericolelor, asigurând repartizarea resurselor pe criterii obiective și adoptarea timpurie a măsurilor de reducere a vulnerabilităților.

199. Compatibilitatea cu acquis-ul comunitar se va realiza prin preluarea metodologiilor europene de analiză și raportare, prin includerea unei structuri de coordonare unice la nivel guvernamental și prin instituirea unor mecanisme financiare dedicate pregătirii pentru situații de criză generate de dezastre.

200. Republica Moldova a semnat Acordul de aderare la Mecanismul de Protecție Civilă al UE la 29 septembrie 2023, iar prevederile se aplică provizoriu de la 1 ianuarie 2024. Din acest moment, țara are statut de „stat participant” și poate lua parte la misiunile comune și solicita/răspunde la asistență prin mecanism.

201. În acest sens, este imperios aprobarea cadrului normativ național privind participarea Republicii Moldova la Mecanismul de Protecție Civilă al UE ce va permite desfășurarea acestui proces fără blocaje juridice sau financiare, cât și revizuirea și actualizarea în ansamblu a actelor normative în vigoare și armonizarea lor la acquis-ul comunitar, într-o manieră coerentă și progresivă.

202. La fel, este necesară redimensionarea capacităților IGSU și ARM, prin asigurarea cu resurse umane, financiare și materiale, care să susțină acest efort și să permită o implementare perseverentă și de succes a prevederilor Programului și ale Planului de acțiuni privind implementarea acestuia.

203. În acest sens, eficiența sistemului național de prevenire și gestionare a dezastrelor este profund afectată de caracterul depășit al cadrului normativ actual, care nu mai corespunde realităților operaționale, tehnologice și de securitate contemporane. În contextul integrării Republicii Moldova în Mecanismul de Protecție Civilă al UE, devine imperativă revizuirea și actualizarea integrală a legislației în domeniul protecției civile și apărării împotriva incendiilor, în vederea alinierii la standardele și practicile europene.

204. Această reformă legislativă trebuie să introducă principii moderne de management integrat al riscurilor, să clarifice responsabilitățile instituționale, să instituie mecanisme eficiente de coordonare și finanțare, precum și să integreze o metodologie unitară de evaluare a riscurilor. Doar printr-un cadru normativ coerent și adaptat la provocările actuale, Republica Moldova va putea asigura participarea activă și eficientă în mecanismele europene de protecție civilă și va consolida capacitatea națională de răspuns în fața situațiilor de criză.

205. Dacă legislația de bază din domeniul protecției civile și al apărării împotriva incendiilor nu va fi revizuită și aliniată cu acquis-ul UE, Republica Moldova va rămâne ancorată într-un cadru normativ depășit, care nu reflectă realitățile și riscurile actuale.

206. În lipsa intervenției:

1) sistemul național de protecție civilă va continua să funcționeze cu instrumente juridice învechite, incapabile să răspundă provocărilor generate de schimbările climatice, pandemii sau riscuri tehnologice complexe;

2) participarea la Mecanismul de Protecție Civilă al UE va fi limitată de blocaje juridice și instituționale, ceea ce va reduce capacitatea de accesare a asistenței internaționale și de integrare în misiunile comune;

3) gestionarea dezastrelor se va baza pe proceduri fragmentare și reactive, fără o metodologie națională unitară de evaluare și prioritizare a riscurilor;

4) resursele bugetare vor fi utilizate ineficient, nefiind alocate pe baza unor criterii clare și obiective;

5) încrederea populației în instituțiile responsabile de protecția civilă va scădea, iar imaginea Republicii Moldova ca partener de încredere în spațiul european va fi afectată.

Capitolul III

OBIECTIVE GENERALE ȘI SPECIFICE

207. Obiectivele generale din Program rezultă din Strategia de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030 (în continuare - SDDAI) și contribuie la punerea în aplicare a Agendei de Dezvoltare Durabilă 2030, prin intermediul căreia statele-membre ale Organizației Națiunilor Unite și-au asumat mobilizarea tuturor eforturilor pentru eliminarea formelor de sărăcie, combaterea inegalităților, abordarea problemelor schimbărilor climatice și asigurarea respectării principiului de bază „că nimeni nu este lăsat în urmă”. Astfel, acestea vor asigura implementarea următoarelor Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD) ale Agendei de Dezvoltare Durabilă 2030:

208. ODD 1: Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context.

209. Ținta 1.5 – până în 2030, crearea rezilienței celor săraci și aflați în situații vulnerabile și reducerea expunerii și vulnerabilității acestora la evenimente extreme legate de climă, inclusiv secetă și inundații).

210. Indicatori relevanți:

1) indicatorul 1.5.1.a. Numărul de persoane decedate în urma situațiilor excepționale, la 100 000 de locuitori (identic cu 11.5.1.a/13.1.1.a);

2) indicatorul 1.5.1.b. Numărul de persoane dispărute în urma situațiilor excepționale, la 100 000 de locuitori (identic cu 11.5.1.b/13.1.1.b);

3) indicatorul 1.5.1.c. Numărul de persoane direct afectate în urma situațiilor excepționale, la 100 000 de locuitori (identic cu 11.5.1.c/13.1.1.c);

4) indicatorul 1.5.2. Valoarea pierderilor economice directe în urma situațiilor excepționale raportate la PIB.

211. ODD 11: Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile.

212. Ținta 11.5 – până în 2030, reducerea pierderilor economice directe cauzate de situații excepționale.

213. Indicatori relevanți:

1) indicatorul 11.5.1.a. Numărul de persoane decedate în urma situațiilor excepționale, la 100 000 populație (identic cu 1.5.1.a/13.1.1.a);

2) indicatorul 11.5.1.b. Numărul de persoane dispărute în urma situațiilor excepționale, la 100 000 populație (identic cu 1.5.1.b/13.1.1.b);

3) indicatorul 11.5.1.c. Numărul de persoane direct afectate în urma situațiilor excepționale, la 100 000 populație (identic cu 1.5.1.c/13.1.1.c);

4) indicatorul 11.5.2. Pierderile economice directe la infrastructura critică în urma situațiilor excepționale, raportat la PIB;

5) indicatorul 11.5.3.b. Numărul de întreruperi ale serviciilor de bază în urma situațiilor excepționale.

214. ODD nr. 13: Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor.

215. Ținta 13.1 – până în anul 2030 asigurarea rezilienței climatice prin reducerea cu 50 procente a riscurilor legate de schimbările climatice și prin facilitarea adaptării în 6 sectoare prioritare – agricultură, resurse de apă, sănătate, sector forestier, energie și transport).

216. Indicatori relevanți:

1) indicatorul 13.1.1.a. Numărul de persoane decedate în urma situațiilor excepționale, la 100 000 populație (indicatorul 1.5.1.a/11.5.1.a);

2) indicatorul 13.1.1.b. Numărul de persoane dispărute în urma situațiilor excepționale, la 100 000 populație (indicatorul 1.5.1.b/11.5.1.b);

3) indicatorul 13.1.1.c. Numărul de persoane direct afectate în urma situațiilor excepționale, la 100 000 populație (indicatorul 1.5.1.c/11.5.1.c).

217. Totodată, Programul a fost conceput astfel încât obiectivele acestuia să fie aliniate la principalul obiectiv al Mecanismului de Protecție Civilă al UE, și anume de a îmbunătăți eficiența sistemelor de prevenire, pregătire și răspuns la orice fel de dezastre naturale, sau provocate de om.

218. Programul va realiza următoarele obiective generale:

219. Obiectivul general 1. Măsurile eficiente de prevenire a situațiilor de urgență și excepționale (Ținta națională ODD 1.5; 11.5; 13.1; ODD 1, 11, 13), este conform Obiectivului general 15 din SDDAI.

220. Obiectivul general al Programului urmărește reducerea expunerii și vulnerabilității populației și infrastructurii la riscurile de producere a dezastrelor prin consolidarea măsurilor de prevenire. Pentru atingerea acestui deziderat, programul se axează pe trei direcții complementare de acțiune. Prima vizează consolidarea mecanismului național de informare și avertizare preventivă, prin campanii publice, instruirii și utilizarea tehnologiilor moderne, inclusiv a unui sistem național de avertizare publică. A doua direcție se concentrează pe dezvoltarea și promovarea voluntariatului, prin crearea unui cadru normativ adecvat și formarea voluntarilor pregătiți să acționeze eficient în sprijinul comunităților. Cea de-a treia direcție are în vedere profesionalizarea și dotarea structurilor de expertiză tehnică ale IGSU, prin instruirea și atestarea experților, modernizarea laboratorului și elaborarea procedurilor standardizate pentru prevenirea riscurilor. Împreună, aceste obiective specifice vor contribui la creșterea rezilienței comunităților, reducerea pierderilor umane și materiale, diminuarea presiunii asupra bugetului de stat și la alinierea Republicii Moldova la standardele europene în domeniul protecției civile.

221. Indicatorii de impact:

Indicatori de impact	Valoarea de referință în 2025	Ținta care urmează a fi atinsă în 2030
Gradul de conștientizare a populației privind pericolele situațiilor excepționale, în creștere cu 3 p.p.	67%	70%
Numărul de persoane decedate în urma situațiilor excepționale, la 100 000 de locuitori	4,54 (media anilor 2020-2024)	4,4 (media anilor 2025-2030)

222. În vederea realizării acestui obiectiv general, Programul NPGSUE stabilește trei obiective specifice, care vor contribui la implementarea cu succes a activităților planificate în domeniul de referință.

223. Obiectivul specific 1.1. Mecanismul național de informare preventivă privind riscurile de dezastre, consolidat până în anul 2030.

Obiectivul urmărește consolidarea mecanismului național de informare preventivă privind riscurile de dezastre, prin campanii publice de sensibilizare, instruire practice și utilizarea instrumentelor digitale moderne. Desfășurarea unor campanii anuale de comunicare, a exercițiilor semestriale de simulare, implicarea modulelor mobile de instruire va contribui la creșterea gradului de pregătire a populației și la reducerea vulnerabilităților la dezastre. Astfel, se creează premise pentru formarea unei culturi a siguranței la nivel comunitar, în concordanță cu standardele și bunele practici europene.

225. Obiectivul specific 1.2. Creșterea cu cel puțin 50% a capacităților voluntariatului în domeniul prevenirii dezastrelor, până în anul 2030.

Voluntariatul în domeniul prevenirii dezastrelor reprezintă o resursă esențială pentru consolidarea rezilienței comunităților și pentru sprijinirea autorităților în prevenirea și gestionarea situațiilor de risc. În prezent, lipsa unui cadru normativ clar limitează atât recrutarea și instruirea voluntarilor, cât și integrarea lor în structurile de protecție civilă.

226. Prezentul Program urmărește elaborarea și adoptarea unui cadru juridic modern, care să reglementeze statutul, drepturile și responsabilitățile voluntarilor, precum și mecanismele de cooperare cu autoritățile publice. În paralel, se vor organiza programe de instruire și formare continuă, menite să asigure pregătirea practică și teoretică a voluntarilor pentru intervenții eficiente în caz de urgențe.

227. Obiectivul specific 1.3. Până în anul 2030 procesul instituțional de expertiză în prevenirea dezastrelor, dezvoltat.

Expertiza tehnică este esențială pentru prevenirea dezastrelor și alinierea la standardele europene. În prezent, capacitățile sunt limitate de lipsa acreditării și de dotarea insuficientă a laboratorului. Prin modernizarea acestuia și instruirea specialiștilor, IGSU va putea furniza evaluări corecte și probe juridice validate, contribuind direct la creșterea siguranței publice și la aplicarea riguroasă a normelor de securitate.

228. Obiectivul general 2. Asigurarea unui sistem rezilient de pregătire pentru protecția civilă în situații de urgență și excepționale (Ținta națională ODD 1.5; 11.5; 13.1; ODD 1, 11, 13), este conform Obiectivului general 16 din SDDAI.

Realizarea obiectivului va permite orientarea investițiilor statului, precum și a partenerilor de dezvoltare spre edificarea unui sistem de pregătire care să integreze comunitățile, cetățenii și factorii de răspundere de toate nivelurile, în efortul de protejare a vieții, a proprietății și a mediului împotriva incendiilor și a altor dezastre.

229. Crearea unei platforme digitale unificate de formare va oferi IGSU și partenerilor săi un instrument modern, actualizat permanent, prin care personalul va putea accesa rapid conținuturi specializate și va beneficia de pregătire continuă chiar la locul de muncă, fără întreruperea activității operative. În același timp, instruirea online a reprezentanților autorităților publice centrale și locale, a sectorului privat, a organizațiilor neguvernamentale și a voluntarilor va consolida un limbaj comun de intervenție și va impune proceduri standardizate, esențiale pentru coordonarea eficientă a resurselor în teren.

230. Avantajele economice sunt evidente: instruirea la distanță elimină costurile de deplasare și cazare asociate cursurilor tradiționale și permite formarea simultană a unui număr mult mai mare de participanți, inclusiv din zonele rurale. Modulele digitale pot fi ușor adaptate la riscuri noi și pot fi reutilizate, optimizând astfel cheltuielile publice pe termen lung. Prin accesul facil la aceste cursuri, se cultivă totodată o cultură a prevenției: angajații instituțiilor, actorii privați și voluntarii dobândesc competențe de autoprotecție și de sprijin comunitar, ceea ce reduce vulnerabilitatea colectivă și sporește încrederea populației în capacitatea statului de a gestiona crizele.

231. Nu în ultimul rând, platforma digitală va genera date valoroase despre participare și performanță, permițând evaluarea obiectivă a eficienței programelor de formare și ajustarea rapidă a conținuturilor în funcție de necesități. Această abordare bazată pe evidențe va alimenta procesul decizional strategic și va sprijini toate fazele ciclului de management al riscului – prevenire, pregătire, răspuns și restabilire. În ansamblu, măsurile vor ridica nivelul profesional și tehnic al

angajaților IGSU, vor consolida parteneriatele în domeniul protecției civile și vor reduce atât timpul de reacție, cât și pierderile umane și materiale în dezastre, oferind Republicii Moldova o bază modernă, flexibilă și sustenabilă pentru a face față provocărilor tot mai complexe ale perioadei 2026-2030.

232. De asemenea, va contribui la creșterea gradului de pregătire a populației, a reprezentanților autorităților administrației publice, a sectorului privat, asociativ și voluntar în vederea gestionării eficiente a dezastrelor, fapt ce va duce la minimizarea efectelor lor și a pagubelor cauzate de acestea, precum și la consolidarea rezilienței populației și a sectorului public și privat în fața dezastrelor.

233. Indicatorii de impact:

Indicatori de impact	Valoarea de referință în 2025	Ținta care urmează a fi atinsă în 2030
Gradul de pregătire a angajaților IGSU și a categoriilor de populație, în creștere cu 4%	36% angajați 76% populație	40% angajați 80% populație
Nivelul de completare a rezervelor de stat și de mobilizare asigurat în proporție de 90 %	65%	90%

234. În vederea realizării acestui obiectiv general, Programul NPGSUE stabilește trei obiective specifice, care vor contribui la implementarea cu succes a activităților planificate în domeniul de referință.

235. Obiectivul specific 2.1. Capacități de instruire pentru acțiuni în caz de dezastre, dezvoltate și consolidate până în anul 2030.

Acest obiectiv urmărește instituirea unui sistem modern, accesibil și eficient de instruire în domeniul gestionării dezastrelor, care să asigure pregătirea atât a angajaților IGSU, cât și a altor actori instituționali și diferite categorii de populație. Prin operaționalizarea platformei digitale de instruire la distanță, angajații IGSU vor beneficia de programe continue de formare profesională, crescând gradual capacitatea instituțională până la peste o mie de persoane instruite până în 2030. În paralel, prin instruirea reprezentanților autorităților publice, sectorului privat, asociativ și voluntar, se urmărește crearea unei culturi a pregătirii colective și a responsabilității comune în domeniul protecției civile. De asemenea, realizarea unui studiu de fezabilitate pentru dezvoltarea poligoanelor și modulelor practice de instruire va permite integrarea instruirii teoretice cu cea aplicată, consolidând capacitatea de reacție rapidă și eficientă la nivel național.

236. La fel, urmărește și îmbunătățirea nivelului de pregătire practică a personalului IGSU și a partenerilor instituționali prin integrarea activă în programele de instruire ale Uniunii Europene și prin participarea la exerciții naționale și internaționale. Desfășurarea de simulări complexe și aplicații tactice în Republica Moldova va permite testarea capacităților operaționale, crearea unor mecanisme de răspuns coordonat și consolidarea cooperării internaționale. Totodată, pregătirea unei rezerve naționale de experți în protecție civilă va contribui la sporirea resursei umane specializate, capabilă să intervină rapid și eficient în caz de dezastre. Implementarea acestui obiectiv va genera o creștere semnificativă a profesionalismului, interoperabilității și rezilienței sistemului național de protecție civilă.

237. Obiectivul specific 2.2. Fortificarea capacităților grupurilor-țintă (populației, autorităților administrației publice, sectorului privat, asociativ și voluntar) în gestionarea dezastrelor.

Acest obiectiv urmărește consolidarea nivelului de pregătire a principalelor grupuri-țintă pentru a face față dezastrelor. Prin instruirii dedicate, campanii de conștientizare, simulări și parteneriate intersectoriale, Programul va contribui la dezvoltarea competențelor practice și teoretice ale populației, autorităților publice, sectorului privat, organizațiilor asociative și

voluntarilor. Implementarea acestor acțiuni va spori nivelul de reziliență comunitară, va reduce vulnerabilitățile și va asigura o implicare mai activă a societății în sprijinirea mecanismelor instituționale de prevenire și intervenție.

238. Obiectivul specific 2.3. Sporirea până în anul 2030 a capacităților statului pentru protecția populației și a teritoriului în situații de criză.

Acest obiectiv urmărește dezvoltarea capacităților instituționale și logistice ale Agenției Rezerve Materiale, prin modernizarea infrastructurii de depozitare și completarea treptată a stocurilor de bunuri esențiale. Rezervele de stat și de mobilizare reprezintă un instrument critic pentru protecția populației și a infrastructurii în caz de urgențe majore, dezastre naturale, crize economice etc. Modernizarea depozitelor și adaptarea permanentă a compoziției stocurilor la noile tipuri de riscuri vor permite un răspuns rapid și coordonat al statului.

239. Obiectivul general 3. Capacitățile de intervenție și răspuns în situații de urgență și excepționale îmbunătățite (Țintele naționale ODD 1.5; 11.5, 13.1; ODD 1, 11, 13), este conform Obiectivului general 17 din SDDAI.

240. Obiectivul în cauză va permite asigurarea unui răspuns prompt la apelurile de urgență ale cetățenilor, precum și dezvoltarea și modernizarea infrastructurii și redimensionarea capacităților IGSU la capitolul intervenție. Implementarea obiectivului va determina modernizarea comprehensivă a sistemului național de prevenire și gestionare a dezastrelor pentru intervalul 2026-2030.

241. Elaborarea conceptului de organizare a intervenției și integrarea permanentă a datelor IGSU în sistemul informațional operațional vor furniza o arhitectură clară de comandă-control și o bază de date unică, accesibilă în timp real tuturor structurilor implicate. Această viziune unitară va permite dispecerilor să identifice rapid cele mai apropiate resurse, să urmărească evoluția misiunilor și să fundamenteze decizii pe informații exacte și actualizate.

242. O modernizare substanțială a infrastructurii – de la renovarea sediilor centrale până la reconstrucția ori construirea noilor posturi de salvatori și pompieri – va reduce timpul de reacție, va asigura condiții de lucru adecvate și va consolida reziliența logistică. Securizarea energetică a acestor clădiri, prin surse alternative și echipamente de rezervă, garantează continuitatea operațiunilor chiar în cazul întreruperilor extinse de electricitate.

243. Dotarea cu autospeciale de intervenție moderne și cu echipamente individuale de protecție reprezintă un salt calitativ în capacitatea de răspuns, sporind atât mobilitatea forțelor, cât și siguranța angajaților în situații cu grad ridicat de risc. În paralel, operaționalizarea modulului de pompă de mare capacitate, certificarea echipei USAR și punerea în funcțiune a modulului destinat stingerii incendiilor forestiere cu autospeciale vor diversifica portofoliul de capacități specializate, permițând intervenții eficiente într-o gamă largă de scenarii: inundații, prăbușiri structurale sau incendii de vegetație de proporții, inclusiv peste hotarele republicii.

244. Dimensiunea medicală este abordată printr-un pachet legislativ și organizațional coerent. Amendarea Legii ocrotirii sănătății, definirea conceptului SMURD ca sistem public integrat în subordinea IGSU și a Ministerului Sănătății, precum și elaborarea procedurii naționale de acreditare în prim ajutor calificat vor crea cadrul juridic pentru un răspuns medical prespitalicesc unitar și performant. Acordurile de parteneriat interinstituțional și programele de formare vor asigura schimbul continuu de bune practici, iar instruirea și atestarea personalului IGSU în acordarea primului ajutor calificat vor garanta că victimele primesc îngrijiri avansate încă din primele minute ale intervenției.

245. Prin aceste măsuri complementare - organizare strategică, infrastructură modernizată, echipamente adecvate, capacități specializate și reformă medico-operativă Republica Moldova își consolidează semnificativ capacitatea de prevenire, pregătire și reacție. Rezultatul se va reflecta în reducerea timpului de răspuns, limitarea pierderilor umane și materiale, creșterea încrederii publice în instituțiile responsabile și alinierea standardelor naționale la cele europene și internaționale în domeniul protecției civile.

246. Indicatorii de impact:

Indicatori de impact	Valoarea de referință în 2025	Ținta care urmează a fi atinsă în 2030
Timpu mediu de intervenție la apelurile de urgență redus până la 18 min 45 sec	19 min 25 sec (media anilor 2021-2024)	18 min 45 sec (2030)
Numărul de persoane direct afectate în urma situațiilor excepționale, la 100 000 de locuitori	23,84 (media anilor 2020-2024)	20 (media anilor 2025-2030)

247. În vederea realizării acestui obiectiv general, Programul NPGSUE stabilește trei obiective specifice, care vor contribui la implementarea cu succes a activităților planificate în domeniul de referință.

248. Obiectivul specific 3.1. Până în 2030, IGSU crește capacitățile de dotare cu tehnică și echipament de intervenție.

Obiectivul urmărește dezvoltarea și modernizarea infrastructurii instituționale a IGSU, concomitent cu dotarea subdiviziunilor cu autospeciale și echipamente moderne, necesare pentru intervenții eficiente la dezastre. Prin consolidarea bazei logistice, modernizarea remizelor și achiziția de tehnică performantă, se va asigura reducerea timpului de răspuns, creșterea eficienței operaționale și alinierea la standardele europene. Realizarea acestui obiectiv va contribui direct la protejarea vieții cetățenilor și la sporirea rezilienței comunităților în fața riscurilor majore.

249. Obiectivul specific 3.2. Dezvoltarea până în anul 2030 a capacităților IGSU de furnizare a asistenței internaționale în conformitate cu angajamentele Republicii Moldova de participare la Mecanismul de Protecție Civilă al Uniunii Europene (EUCPM).

Acest obiectiv urmărește consolidarea rolului Republicii Moldova ca stat participant activ la Mecanismul de Protecție Civilă al Uniunii Europene. Prin dezvoltarea de module naționale de intervenție compatibile cu standardele europene, instruirea continuă a personalului și participarea la exerciții comune țara noastră își va spori capacitatea de a furniza asistență internațională rapidă și eficientă. Realizarea acestui obiectiv va contribui la creșterea credibilității Republicii Moldova în cadrul parteneriatelor europene, la consolidarea cooperării internaționale și la întărirea rezilienței naționale prin schimbul de bune practici și tehnologii moderne de intervenție.

250. Obiectivul specific 3.3. Dezvoltarea până în anul 2030 a capacităților de intervenție a personalului paramedical din cadrul IGSU pentru acordarea primului ajutor la incidente și urgențe care pun în pericol viața și sănătatea oamenilor.

Acest obiectiv vizează profesionalizarea și operaționalizarea capacităților paramedicale ale IGSU prin intervenția de modificare a cadrului normativ, instruirea și certificarea personalului, precum și desfășurarea efectivă a misiunilor de prim ajutor. Implementarea sa va contribui la reducerea timpului de răspuns și la creșterea șanselor de supraviețuire a victimelor în situații critice.

Capitolul IV INDICATORI DE MONITORIZARE

251. Indicatorii de monitorizare pentru Obiectivele specifice:

Obiectivul specific	Indicatori de rezultat ai politicii publice	Valoarea de referință în anul 2025	Ținta ce urmează a fi atinsă în anul 2028	Ținta ce urmează a fi atinsă în anul 2030	Furnizor de date

Obiectivul specific 1.1. Mecanismul național de informare preventivă privind riscurile de dezastre, consolidat până în anul 2030	Sistem de avertizare publică funcțional	0	100%	1 (sistem)	Ministerul Afacerilor Interne; Serviciul Tehnologia Informațiilor și Securitate Cibernetică; Agenția Națională pentru Reglementarea în comunicații Electronice și Tehnologia Informației
	Operaționalizarea modulelor mobile de prevenire și instruire	0	100%	35 (module)	Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Mediului, Ministerul Muncii și Protecției Sociale; Autoritățile administrației publice locale
Obiectivul specific 1.2. Creșterea cu cel puțin 50% a capacităților voluntariatului în domeniul prevenirii dezastrelor până în anul 2030	100 de voluntari instruiți și implicați	165	225	265	Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Educației și Cercetării; Congresul Autorităților Locale din Moldova
Obiectivul specific 1.3. Până în anul 2030 procesul instituțional de expertiză în prevenirea dezastrelor dezvoltat	Numărul angajaților IGUSU în domeniul de expertiză atestați	0	2	4	Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
Obiectivul specific 2.1. Capacități de instruire, pentru acțiuni în caz de dezastre dezvoltate și consolidate până în anul 2030	Creșterea cu cel puțin 11% a numărului angajaților IGUSU instruiți și cu 2% a numărului populației informate privind dezastrele	822 angajați	936 angajați	1012 angajați	Ministerul Afacerilor Interne
		2356 populație	2411 populație	2447 populație	Ministerul Afacerilor Interne
	Desfășurarea exercițiilor internaționale în Republica Moldova	4	100%	5	Ministerul Afacerilor Interne
	Pregătirea angajaților IGUSU ca experți în	0	1	2	Ministerul Afacerilor Interne

	domeniul protecției civile				
Obiectivul specific 2.2. Fortificarea capacităților grupurilor-țintă (populației, autorităților administrației publice, sectorului privat, asociativ și voluntar) în gestionarea dezastrelor	Desfășurarea anuală a aplicațiilor și exercițiilor în domeniul protecției civile	30	51	65	Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; Autoritățile administrației publice locale
Obiectivul specific 2.3. Sporirea până în anul 2030 a capacităților statului pentru protecția populației și a teritoriului în situații de criză	Completarea stocurilor din rezervele de stat și de mobilizare	65%	80%	90%	Ministerul Afacerilor Interne
	Renovarea și modernizarea obiectelor de infrastructură a ARM	3	6	8	Ministerul Afacerilor Interne
Obiectivul specific 3.1. Până în 2030, IGSU crește capacitățile de dotare cu tehnică și echipament de intervenție	Sistem informațional integrat pentru managementul operațional funcțional	0	60%	100%	Ministerul Afacerilor Interne
	Asigurarea sediilor IGSU cu condiții corespunzătoare de muncă	26 (sedii renovate și construite)	30	33	Ministerul Afacerilor Interne
	Creșterea normelor tehnice și de dotare	55,5%	60%	63,5%	Ministerul Afacerilor Interne
Obiectivul specific 3.2. Dezvoltarea până în anul 2030 a capacităților IGSU de furnizare a asistenței internaționale în conformitate cu angajamentele Republicii Moldova de participare la Mecanismul de Protecție Civilă al Uniunii Europene (EUCPM)	Operaționalizarea modulelor pentru acordarea asistenței la nivel internațional	0	1	3	Ministerul Afacerilor Interne
Obiectivul specific 3.3. Dezvoltarea până în anul 2030 a	Numărul misiunilor atribuite SMURD în	0	200	300	

capacităților de intervenție a personalului paramedical din cadrul IGSU pentru acordarea primului ajutor la incidente și urgențe, care pun în pericol viața și sănătatea oamenilor	acordarea serviciilor de prim ajutor medical calificat cetățenilor				Ministerul Sănătății; Ministerul Afacerilor Interne
--	--	--	--	--	--

Capitolul V IMPACT

252. Programul stabilește obiectivele pe termen mediu, având ca scop dezvoltarea strategică a domeniului protecției civile și apărării împotriva incendiilor, adaptată la provocările și riscurile actuale și necesitățile reale ale societății, sporirea rezilienței țării la dezastre, prin consolidarea capacităților de coordonare, conștientizare și informare și aplicare a tehnologiilor inovatoare.

253. Pentru atingerea acestor deziderate, Programul va asigura implementarea următoarelor Obiective de Dezvoltare Durabilă ale Agendei de Dezvoltare Durabilă 2030:

- 1) Obiectivul nr. 1: eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context (ținta 1.5);
- 2) Obiectivul nr. 11: dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile (ținta 11.5);
- 3) Obiectivul nr. 13: luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor (ținta 13.1).

254. Implementarea Programului va contribui, cu certitudine, la reducerea eficiență a riscului producerii dezastrelor, la dezvoltarea capacităților naționale în vederea asigurării unor servicii de stat de calitate oferite cetățenilor, inclusiv reducerea numărului de victime și a pagubelor.

255. În plan normativ, adoptarea actelor normative propuse va consolida cadrul juridic al protecției civile, va elimina lacunele legislative și va alinia integral cadrul național la cel comunitar. Această armonizare va permite o reglementare mai eficientă a gestionării dezastrelor, va facilita preluarea bunelor practici europene, va clarifica competențele tuturor actorilor implicați și va crea premisele unei finanțări sustenabile a domeniului.

256. Pentru garantarea unui mediu sigur de securitate publică, vor fi create și dezvoltate condiții pentru intervenții rapide și eficiente la apelurile cetățenilor, va fi optimizată organizarea intervențiilor prompte în cele mai îndepărtate locații și va fi pus accent deosebit pe securitatea cetățeanului. De asemenea, vor fi dezvoltate capacitățile naționale pentru intervenții externe în vederea acordării unui ajutor real în situații de dezastre, statelor solicitante.

257. Prin aprobarea unui nou mecanism guvernamental și operaționalizarea sistemului de avertizare publică, se va institui o arhitectură coerentă de prevenire a dezastrelor. Populația va primi alerte rapide și personalizate, iar autoritățile vor dispune de proceduri standardizate de monitorizare și reacție, ceea ce va reduce semnificativ pierderile umane și materiale generate de dezastre.

258. Revizuirea și elaborarea programelor și a planurilor de prevenire și gestionare a dezastrelor vor asigura o reziliență consolidată a comunităților. În baza metodologiilor elaborate, vor fi fortificate capacitățile autorităților administrației publice centrale și locale în materie de anticipare a dezastrelor în baza realizării măsurilor de evaluare, identificării și inventarierii surselor de risc. Pregătirea în domeniul prevenirii riscurilor va determina autoritățile locale să planifice investiții în pregătirea ariilor de responsabilitate în vederea limitării pagubelor cauzate de dezastre.

259. Ca urmare a desfășurării campaniilor de informare, a elaborării programelor de educare și pregătire a populației privind riscurile specifice, modul de comportare și rolul protecției individuale, societatea va fi mai bine informată și mai pregătită în fața provocărilor generate de dezastre. Campaniile anuale de informare, vor întări cultura de prevenire la nivel comunitar. Acțiunile de achiziționare a tehnicii pentru asigurarea activităților de informare, includerea tematicilor de autoprotecție în curriculum, desfășurarea exercițiilor semestriale de evacuare în

instituțiile de învățământ și desfășurarea concursului „Școala securității” vor crește gradul de conștientizare a populației, care va fi mai capabilă să reacționeze corect în caz de urgențe și dezastre, contribuind la scăderea numărului de victime și a prejudiciului material.

260. Datorită înființării noilor posturi de salvatori și pompieri și antrenării voluntarilor în acțiuni de prevenire, comunitățile vor deveni mai protejate în fața riscurilor. Dezvoltarea voluntariatului, inclusiv prin instruirea a cel puțin o sută de voluntari, va extinde capacitatea de reacție în comunități, va diversifica sursele de sprijin logistic și va promova solidaritatea socială în fața riscurilor.

261. Totodată, dezvoltarea SMURD va asigura prestarea unor servicii de calitate, corespunzătoare exigențelor actuale, ce va îmbunătăți semnificativ șansele de supraviețuire a victimelor în primele momente de manifestare a incidentelor și urgențelor.

262. Achiziția echipamentelor de expertiză și formarea specialiștilor vor îmbunătăți calitatea evaluărilor tehnice, permițând identificarea timpurie a vulnerabilităților clădirilor și infrastructurii critice. În consecință, se vor emite măsuri de siguranță mai riguroase, reducând probabilitatea producerii unor accidente majore.

263. Lansarea platformei digitale și actualizarea programelor de instruire vor permite extinderea substanțială a capacităților de formare, iar participarea la cursuri de instruire va consolida interoperabilitatea și alinierea la standardele europene.

Capitolul VI COSTURI

264. Din perspectiva finanțării, Programul urmează să se bazeze pe principiile de sinergie și complementaritate între resursele financiare publice și cele atrase, inclusiv de la partenerii de dezvoltare. O parte din obiectivele și acțiunile propuse pentru realizarea Programului vor fi acoperite din sursele financiare planificate în Cadrul bugetar pe termen mediu 2026-2028, din contul și în limitele alocațiilor prevăzute în aceste scopuri în bugetele autorităților și instituțiilor responsabile de implementare, precum și din sursele de finanțare oferite pe bază de asistență externă.

265. Valoarea estimativă a resurselor financiare necesare pentru implementarea Programului pe parcursul anilor 2026-2030, constituie **2 063 356,1 mii de lei**, dintre care **420 349,4 mii lei** sunt cheltuieli din bugetul de stat.

266. În conformitate cu pct. 1 lit. f) din Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 208/2015 privind Clasificația bugetară (anexa nr. 7), resursele financiare necesare pentru implementarea Programului urmează a fi acoperite de următoarele subprograme:

- 1) Protecția civilă și apărarea împotriva incendiilor (3702);
- 2) Politici și management în domeniul afacerilor interne (3501);
- 3) Politici și management al rezervelor materiale ale statului (2701);
- 4) Rezerve materiale ale statului (2702);
- 5) Servicii de suport în domeniul rezervelor materiale ale statului (2703);
- 6) Asigurarea securității tehnice la nivel industrial, prin supravegherea obiectelor și activităților periculoase (5011);
- 7) Învățământ liceal (0226);
- 8) Politici și management în domeniul ocrotirii sănătății (8001).

Tabel nr. 3: Finanțarea Programului conform obiectivelor specifice

Obiectiv specific	Codul programului bugetar	Costuri total (mii lei)	Costuri pe ani				
			2026	2027	2028	2029	2030
Obiectivul specific 1.1. Mecanismul național de informare preventivă	3501 3702	133290,1	24899,8	91523,5	5666,8	5600,0	5600,0

Obiectiv specific	Codul programului bugetar	Costuri total (mii lei)	Costuri pe ani				
			2026	2027	2028	2029	2030
privind riscurile de dezastre, consolidat până în anul 2030	0226						
Costuri acoperite din bugetul de stat		181,6	114,8		66,8		
Costuri acoperite din asistența externă		105108,5	19185,0	85923,5			
Costuri neacoperite		28000,0	5600,0	5600,0	5600,0	5600,0	5600,0
Obiectivul specific 1.2. Creșterea cu cel puțin 50% a capacităților voluntariatului în domeniul prevenirii dezastrelor până în anul 2030	3501 3702	366,8	60,0	126,8	60,0	60,0	60,0
Costuri acoperite din bugetul de stat		66,8		66,8			
Costuri acoperite din asistența externă							
Costuri neacoperite		300,0	60,0	60,0	60,0	60,0	60,0
Obiectivul specific 1.3. Până în anul 2030 procesul instituțional de expertiză în prevenirea dezastrelor dezvoltat	3702	12096,0	72,0	24,0			12000,0
Costuri acoperite din bugetul de stat		96,0	72,0	24,0			
Costuri acoperite din asistența externă							
Costuri neacoperite		12000,0					12000,0
Obiectivul specific 2.1. Capacități de instruire pentru acțiuni în caz de dezastre dezvoltate și consolidate până în anul 2030	3702	24700,0	2354,0	15911,0	1367,0	3734,0	1334,0
Costuri acoperite din bugetul de stat		736,0	134,0	167,0	167,0	134,0	134,0
Costuri acoperite din asistența externă		21944,0	1800,0	15344,0	800,0	3200,0	800,0
Costuri neacoperite		2020,0	420,0	400,0	400,0	400,0	400,0
Obiectivul specific 2.2. Fortificarea capacităților grupurilor-țintă (populației, autorităților administrației publice, sectorului privat, asociativ și voluntar) în gestionarea dezastrelor	3501 3702 5011	4162,8	898,8	816,0	816,0	816,0	816,0
Costuri acoperite din bugetul de stat		4162,8	898,8	816,0	816,0	816,0	816,0
Costuri acoperite din asistența externă							
Costuri neacoperite							
Obiectivul specific 2.3. Sporirea până în anul 2030 a capacităților statului pentru protecția populației și teritoriului în situații de criză	2701 2702 2703	412900,0	98900,0	97500,0	94500,0	61000,0	61000,0
Costuri acoperite din bugetul de stat		412900,0	98900,0	97500,0	94500,0	61000,0	61000,0
Costuri acoperite din asistența externă							
Costuri neacoperite							
Obiectivul specific 3.1. Până în 2030, IGSU crește capacitățile de dotare cu tehnică și echipament de intervenție	3702	1324600,0	196200,0	516400,0	214400,0	204600,0	193000,0
Costuri acoperite din bugetul de stat		1000,0	1000,0				
Costuri acoperite din asistența externă		400600,0	5800,0	331000,0	29000,0	23200,0	11600,0
Costuri neacoperite		923000,0	189400,0	185400,0	185400,0	181400,0	181400,0
Obiectivul specific 3.2. Dezvoltarea până în anul 2030 a capacităților IGSU de furnizare a asistenței internaționale în conformitate cu angajamentele Republicii Moldova de participare la Mecanismul de		75789,0	19989,0	55800,0			

Obiectiv specific	Codul programului bugetar	Costuri total (mii lei)	Costuri pe ani				
			2026	2027	2028	2029	2030
Protecție Civilă al Uniunii Europene (EUCPM)	3501 3702						
Costuri acoperite din bugetul de stat		189,0	189,0				
Costuri acoperite din asistența externă							
Costuri neacoperite		75600,0	19800,0	55800,0			
Obiectivul specific 3.3. Dezvoltarea până în anul 2030 a capacităților de intervenție a personalului paramedical din cadrul IGSU pentru acordarea primului ajutor la incidente și urgențe care pun în pericol viața și sănătatea oamenilor	3501 3702 8001	75451,4	25161,8	25028,2	24961,4	150,0	150,0
Costuri acoperite din bugetul de stat		1017,2	350,4	216,8	150,0	150,0	150,0
Costuri acoperite din asistența externă							
Costuri neacoperite		74434,2	24811,4	24811,4	24811,4		
TOTAL cost Program	3501 3702 2701	2063356,1	368535,4	803196,3	341704,4	275960,0	273960,0
Costuri acoperite din bugetul de stat		420349,4	101659,0	98857,4	95633,0	62100,0	62100,0
Costuri acoperite din asistența externă	2702 2703	527652,5	26785,0	432267,5	29800,0	26400,0	12400,0
Costuri neacoperite	0226 5011 8001	1115354,2	240091,4	272071,4	216271,4	187460,0	199460,0

267. Realizarea unor acțiuni ale Programului ar putea genera costuri suplimentare față de cele planificate, care nu pot fi estimate în momentul elaborării Programului și urmează a fi determinate pe parcursul implementării.

268. Adicional, vor fi identificate și surse externe de finanțare pentru realizarea integrală a activităților planificate.

269. Totodată, o parte din activitățile în cadrul Programului urmează a fi acoperite din surse financiare de asistență externă, care constituie **527 652,5 mii lei**, fiind implementate prin cadrul proiectelor de asistență externă:

1) Acordului de împrumut nr. 9720-MD, semnat la 07.02.2025 între Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) în vederea realizării Proiectului de susținere a managementului riscurilor de dezastre și rezilienței Republicii Moldova (Hotărârea Guvernului nr. 908/2024), componenta 1: Investiții și consolidare instituțională pentru pregătirea și răspunsul la situații de urgență – 29,0 mln dolari SUA:

a) Subcomponenta 1.1: Sistemul de avertizare publică – 5,0 mln dolari SUA, care va finanța instalarea și implementarea unui sistem cu acoperire națională, bazat pe difuzare celulară, care va permite difuzarea imediată a avertismentelor de urgență și dezastre către rezidenți, salvând vieți și reducând considerabil pierderile materiale;

b) Subcomponenta 1.2: Vehicule de intervenție în caz de urgență – 22,5 mln dolari SUA, care va finanța achiziționarea de vehicule de intervenție în caz de urgență (autospeciale pentru intervenții la incendii) și echipamente (containere de căutare și salvare și logistică specifice pericolelor) pentru IGSU;

c) Subcomponenta 1.3: Pregătirea comunității pentru situații de urgență – 1,5 mln dolari SUA, care va finanța achiziția de echipamente de urgență esențiale pentru ofițerii de prevenire ai IGSU la nivel de comunitate locală și îmbunătățirea sistemului de prevenire a dezastrelor (evaluarea și reducerea riscurilor) - inclusiv instruire pentru creșterea gradului de conștientizare a publicului cu privire la pregătirea pentru dezastre.

2) Proiecte finanțate în cadrul Programului Interreg România-Republica Moldova 2021-2027 privind dotarea cu autospeciale de intervenție și echipament specializat, precum și desfășurarea instruirilor a pompierilor voluntari, cetățenilor și a angajaților IGSU în domeniul prevenirii dezastrelor, în sumă totală de **2 704 312,02 Euro**;

3) Proiectul Consolidarea pregătirii Republicii Moldova față de pericolele naturale, șocurile climatice și urgențele sanitare (TAFF), finanțat de către Comisia Europeană prin DG ECHO, având ca scop întărirea capacităților Moldovei de a preveni, anticipa și răspunde eficient la situații de risc precum dezastre naturale, schimbări climatice bruște sau situații de urgență de natură sanitară – **500,0 mii Euro**;

4) Programul tehnic-umanitar al Departamentului Apărării al Statelor Unite ale Americii (US Department of Defense Humanitarian Assistance Program), program finanțat de Ambasada Statelor Unite în Republica Moldova, prin cooperare cu Ministerul Afacerilor Interne și IGSU privind reconstrucția și renovarea posturilor (remizelor), dotarea lor cu echipamente și asigurarea accesului infrastructural.

270. Suplimentar, se indică asupra costurilor neacoperite pentru implementarea Programului, ceea ce constituie **1 115 354,2 mii lei**, care urmează a fi identificați în cadrul parteneriatelor de asistență externă stabilite de către Inspectoratul General pentru Situații de Urgență.

271. Este de menționat că, sunt în proces de negociere alte două proiecte, și anume:

1) Proiect cu Republica Cehă, „Dotarea Inspectoratului General pentru Situații de Urgență cu un laborator pentru testarea și întreținerea echipamentelor de protecție respiratorie”, cu un buget estimativ de 1000,0 mii Euro;

2) Proiectul privind elaborarea studiului de fezabilitate pentru Centrul republican de instruire al IGSU, finanțat în cadrul Programului EU UCPM-2025-TRACK1, cu un buget estimativ de 700,0 mii Euro.

272. În cazul identificării unor surse suplimentare de finanțare externă, acestea vor fi alocate și utilizate în mod corespunzător pentru susținerea acțiunilor prevăzute în cadrul prezentului Program, cu ajustările necesare în conformitate cu obiectivele și prioritățile stabilite.

Capitolul VII RISCURI DE IMPLEMENTARE

273. Procesul de evaluare a riscurilor de implementare este realizat în conformitate cu analiza factorilor de implementare, evaluare și monitorizare.

Tabel nr. 4: Riscurile de implementare a Programului

Riscuri anticipate	Nivelul riscului	Măsuri de diminuare
Implicare redusă, coordonare deficitară, atitudine reticentă, tergiversări de procese din partea autorităților responsabile de implementarea Programului	Mediu	- Înaintarea demersurilor către actorii implicați în realizarea acțiunilor din Program; - Stabilirea unui dialog constructiv cu instituțiile responsabile, inclusiv între factorii de decizie; - Organizarea ședințelor de lucru.
Interes și receptivitate scăzută din partea persoanelor din comunități față de obiectivele propuse pentru realizare în Program	Mediu	- Realizarea activităților de informare, sensibilizare și conștientizare a populației și a organelor administrației publice locale privind importanța măsurilor ce țin de gestionarea eficientă a dezastrelor
Lipsă de cooperare, rigiditate, reticență, comunicare deficitară cu autoritățile administrației publice centrale în procesul de modificare/elaborare a legislației în domeniul gestionării dezastrelor	Înalt	- Stabilirea unui dialog eficient cu entitățile implicate prin organizarea de ședințe comune, instituirea grupurilor de lucru comune; - Formularea demersurilor necesare, inclusiv la nivel ierarhic superior, în vederea deblocării proceselor.

Fluctuație ridicată a resurselor umane, competențe deficitare ale angajaților instituțiilor publice, ale autorităților publice locale	Mediu	<ul style="list-style-type: none"> - Consolidarea politicii de management al resurselor umane/identificarea instrumentelor suplimentare de motivare pentru angajații IGUS; - Consolidarea capacităților profesionale prin identificarea oportunităților de instruire internă/externă; - Organizarea sesiunilor/atelierelor de lucru cu experți naționali, precum și din exterior.
Întârzieri în alocarea finanțării pentru activitățile care presupun implicații financiare, nealocarea mijloacelor financiare pentru activități ce sunt finanțate de la bugetul de stat, asigurarea la un nivel scăzut a finanțării activităților pentru administrarea rezervelor de stat și de mobilizare, precum și dezvoltarea sistemului unic al rezervelor	Înalt	<ul style="list-style-type: none"> - Formularea demersurilor argumentate către Ministerul Finanțelor privind necesitatea alocării de surse financiare; - Identificarea alternativelor financiare din sursele externe; - Prioritizarea acțiunilor în funcție de importanța acestora; - Planificarea la elaborarea bugetului de stat a surselor financiare pentru domeniile strategice; - Reevaluarea limitelor alocațiilor bugetare aprobate prin legea bugetară anuală pentru administrarea rezervelor de stat și de mobilizare și dezvoltarea sistemului unic al rezervelor.
Lipsa consecvenței în implementarea acțiunilor planificate pentru o durată mai mare decât mandatul unei legislaturi sau mandatul unui Guvern	Mediu	<ul style="list-style-type: none"> - Adoptarea măsurilor necesare pentru asigurarea continuității în realizarea acțiunilor; - Argumentarea necesității și a importanței implementării obiectivelor asumate.

Capitolul VIII

AUTORITĂȚI ȘI INSTITUȚII RESPONSABILE

274. Responsabili de implementarea Programului sunt Ministerul Afacerilor Interne și alte autorități publice, conform domeniilor de competență: Ministerul Sănătății (dezvoltarea capacităților de intervenție a personalului paramedical pentru acordarea primului ajutor în situații care pun în pericol viața și sănătatea oamenilor), Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică – aspecte privind supravegherea de stat în domeniul protecției civile și apărării împotriva incendiilor), Ministerul Educației și Cercetării (procesul de instruire în domeniul protecției civile), Ministerul Muncii și Protecției Sociale (dezvoltarea capacităților de accesibilitate a informațiilor pentru categoriile de populație cu necesități speciale), autoritățile administrației publice locale (în continuare APL - realizarea sarcinilor în domeniul protecției civile, acțiuni de prevenire a dezastrelor, etc.), la fiecare acțiune din Planul de acțiuni fiind indicată autoritatea responsabilă de atingerea indicatorilor asumați în termenul stabilit.

275. De asemenea, la implementarea Programului vor participa actorii relevanți din societatea civilă și partenerii de dezvoltare:

- 1) Congresul Autorităților Locale din Moldova;
- 2) Ambasada Statelor Unite ale Americii (domeniul construcției/reconstrucției sediilor remizelor de pompieri);
- 3) Organizația „Solidarity Fund PL in Moldova” (domeniul dezvoltării voluntariatului în caz de dezastre);
- 4) Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (domeniile voluntariatului, prevenției în caz de dezastre);
- 5) Banca Mondială în Moldova;
- 6) Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare.

276. În procesul de implementare a Programului autoritățile responsabile vor coopera cu alte autorități ale administrației publice centrale și locale, cu organizațiile neguvernamentale, precum și cu partenerii de dezvoltare.

Capitolul IX

PROCEDURI DE MONITORIZARE, EVALUARE ȘI RAPORTARE

277. Implementarea Programului se va realiza în două etape, în conformitate cu Planul de acțiuni privind implementarea Programului:

- 1) etapa I – anii 2026-2028;
- 2) etapa a II-a – anii 2029-2030.

278. Procesul de monitorizare și raportare se va realiza pe parcursul perioadei de implementare a Programului, de către Ministerul Afacerilor Interne, în vederea stabilirii gradului de realizare a acțiunilor, gradului de conformitate a acțiunilor întreprinse cu cele planificate, identificării cauzelor nerealizării în termen a acțiunilor planificate și modificărilor pentru îmbunătățirea procesului de implementare.

279. Astfel, ministerele în limitele competențelor atribuite, vor asigura realizarea Programului și vor transmite anual, până la data de 10 februarie, Ministerului Afacerilor Interne rapoarte privind acțiunile realizate.

280. Rezultatele implementării vor fi incluse în raportul de progres privind implementarea Programului, care se elaborează anual de către Ministerul Afacerilor Interne, în baza informațiilor prezentate de către autoritățile/instituțiile responsabile de implementare. În cazul acțiunilor cu mai mulți responsabili de implementare, rolul de coordonator/executor primar al implementării îi revine primei autorități/instituții indicate. Executorul primar va generaliza informațiile executorilor secundari și o va prezenta în termenele stabilite Ministerul Afacerilor Interne. Rapoartele de progres trebuie să furnizeze, inclusiv, date cantitative cu privire la progresul realizării obiectivelor specifice și indicatorii de rezultat.

281. Procesul de evaluare a implementării Programului se va desfășura în vederea prezentării unei imagini obiective bazate pe relevanța, efectivitatea, eficiența, durabilitatea și impactul Programului pe termen mediu. Activitățile de evaluare privind implementarea Programului se vor realiza după cum urmează:

- 1) după prima etapă de se va elabora un raport de evaluare intermediară pentru 3 ani;
- 2) după finalizarea perioadei de realizare a Programului se va elabora un raport de evaluare finală pentru 5 ani.

282. Astfel, Ministerul Afacerilor Interne va prezenta Cancelariei de Stat raportul de evaluare intermediară (până la data de 15 aprilie 2029) și raportul de evaluare finală (până la data de 15 aprilie 2031), în conformitate cu cadrul metodologic aprobat de Cancelaria de Stat, respectiv Ghidul metodologic pentru evaluarea intermediară și ex post a politicilor publice, respectând criteriile de relevanță, efectivitate, eficiență, durabilitate, impact și coerență.

283. Rapoartele de evaluare vor conține:

- 1) sumarul executiv (descrierea scopului și a obiectivelor Programului, rezultatele obținute în procesul de implementare, concluziile și recomandările principale);
- 2) introducere (descrierea succintă a Programului, a scopului evaluării, a metodelor de evaluare și a constrângerilor în procesul de evaluare);
- 3) constatări (prezentarea detaliată a rezultatelor evaluării, în conformitate cu criteriile de relevanță, eficacitate, eficiență, durabilitate și, în cazul evaluării finale, impactul Programului);
- 4) concluzii (descrierea succintă a concluziilor făcute în baza evaluării);
- 5) recomandări (descrierea activităților recomandate pentru îmbunătățirea situației din domeniul sau subdomeniul inclus în Program și a documentului propriu-zis, în cazul evaluării intermediare).

284. Rapoartele de evaluare internă vor fi elaborate de unitatea de analiză, monitorizare și evaluare a politicilor din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, cu suportul autorităților/instituțiilor responsabile de implementarea Programului.

285. Pentru asigurarea unui proces transparent și eficient de monitorizare și evaluare a implementării, se vor aplica următoarele metode și instrumente:

- 1) colectarea periodică a datelor intermediare și a datelor statistice relevante privind realizarea activităților, furnizate de instituțiile responsabile;

- 2) sistematizarea și centralizarea datelor colectate;
- 3) analiza calitativă și cantitativă a informațiilor;
- 4) elaborarea notelor informative, în vederea susținerii procesului decizional;
- 5) constituirea, după caz, a unor grupuri de lucru tematice pentru examinarea aprofundată a anumitor aspecte.

286. Rapoartele elaborate pe baza acestor metode și instrumente vor fi supuse procesului de consultare și aprobare în condițiile stabilite, iar recomandările și concluziile incluse vor servi drept bază pentru revizuirea intervențiilor planificate.

287. În cazul în care evaluarea intermediară atestă devieri de la activitățile planificate (acțiunile, indicatorii de rezultat și monitorizare), raportul evaluării intermediare poate constitui temei pentru inițierea procesului de modificare a Planului de acțiuni privind implementarea Programului.

288. Rapoartele de evaluare vor fi publicate pe pagina web oficială a Ministerului Afacerilor Interne.

Capitolul X. Planul de acțiuni
privind implementarea Programului național de dezvoltare a protecției civile pentru anii 2026-2030

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul programului/ subprogramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă/ Co executori
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Obiectivul general 1. Măsurile eficiente de prevenire a situațiilor de urgență și excepționale														
(Ținta națională ODD 1.5; 11.5; 13.1; ODD 1, 11, 13)														
Obiectivul specific 1.1. Mecanismul național de informare preventivă privind riscurile de dezastre, consolidat până în anul 2030														
1.	1.1.1. Elaborarea Regulamentului de organizare și funcționare a sistemului național de avertizare publică	Hotărâre a Guvernului aprobată	66,8	66,8			35.01 37.02	66,8					Trimestrul IV, 2026	Ministerul Afacerilor Interne (Direcția politici în domeniul situațiilor de urgență, excepționale și conexe; Inspectoratul General pentru Situații de Urgență) Co executori: Serviciul Tehnologia Informațiilor și Securitate Cibernetică; Agenția Națională pentru Reglementarea în comunicații Electronice și Tehnologia Informației

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul programului/ subprogramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă/ Co executori
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2.	1.1.2. Crearea sistemului național de avertizare publică	Sistem de avertizare publică funcțional	85923,5		85923,5 ²		37.02		85923,5				Trimestrul IV, 2027	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență) Co executori: Serviciul Tehnologia Informațiilor și Securitate Cibernetică; Agenția Națională pentru Reglementarea în comunicații Electronice și Tehnologia Informației
3.	1.1.3. Creșterea gradului de înțelegere și conștientizare de către populație a riscurilor în domeniul dezastrelor	Cel puțin 10 campanii de informare preventivă desfășurate cu informarea a cel puțin 100 000 de persoane și activități desfășurate în cel puțin 500 de localități anual	25000,0			25000,0 2026 – 5000,0 2027 - 5000,0 2028 - 5000,0 2029 - 5000,0 2030 - 5000,0	37.02	Propus în CBTM 2026-2028					Anual	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență) Co executori: Ministerul Educației și Cercetării; Ministerul Mediului; Autoritățile Publice Locale

² Acord de împrumut nr. 9720-MD, semnat la 07.02.2025 între Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) în vederea realizării Proiectului de susținere a managementului riscurilor de dezastre și rezilienței Republicii Moldova (HG 908/2024), subcomponenta 1.1: *Sistemul de avertizare publică* (5 mil dolari SUA).

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul programului/ subprogramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă/ Co executori
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
4.	1.1.4. Crearea și operaționalizarea modulelor regionale mobile de prevenire pentru pregătirea comunității în situații de urgență	Achiziționarea a cel puțin 40 unități de tehnică pentru desfășurarea activităților de prevenire	19185,0 ³		19185,0		37.02	19185,0					Trimestrul IV, 2026	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență)
5.	1.1.5. Organizarea și desfășurarea instruirii copiilor/elevilor în instituțiile de învățământ privind comportamentul adecvat în caz de risc și declanșare a dezastrelor	Completarea curriculei de instruire cu tematici privind comportamentul în caz de pericol sau declanșare a dezastrelor	66,8	66,8			02.26		66,8				Trimestrul IV, 2027	Ministerul Educației și Cercetării Co executori: Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență)
		Cel puțin 2 exerciții de evacuare în instituțiile de învățământ desfășurate anual (conform HG nr. 847/2022)	0,0 ⁴										Semestrial	Ministerul Educației și Cercetării Co executori: Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență)
		Desfășurarea anuală a	3000,0			3000,0	02.26						Anual	Ministerul Afacerilor Interne

³ Acord de împrumut nr. 9720-MD, semnat la 07.02.2025 între Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) în vederea realizării Proiectului de susținere a managementului riscurilor de dezastre și rezilienței Republicii Moldova (HG 908/2024), subcomponenta 1.3: *Pregătirea comunității pentru situații de urgență* (1,5 mln dolari SUA).

⁴ Nu necesită costuri din bugetul de stat.

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul programului/ subprogramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă/ Co executori
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		concurseiului “Școala securității” cu participarea a cel puțin 15 unități administrative de nivel 2 și nivel special				2026 – 600,0 2027 - 600,0 2028 - 600,0 2029 - 600,0 2030 - 600,0								(Inspectoratul General pentru Situații de Urgență) Co executori: Ministerul Educației și Cercetării; Autoritățile Publice Locale

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul programului/ subprogramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă/ Co executori
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
6.	1.1.6. Dezvoltarea capacităților de accesibilitate a informațiilor pentru categoriile de populație cu necesități speciale	Încheierea unui acord de colaborare între IGSU al MAI, MMPS și Asocia Surzilor din Republica Moldova, privind prestarea serviciilor de comunicare prin utilizarea limbajul mimico-gestual/limbajul semnelor	24,0	24,0			35.01	24,0						Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență) Co executori: Ministerul Muncii și Protecției Sociale; Asociația Surzilor din Republica Moldova
		Elaborarea procedurii standard de solicitare și activare a serviciilor de comunicare prin utilizarea limbajul mimico-gestual/limbajul semnelor în context de urgență	24,0	24,0			35.01	24,0						Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență)

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul programului/ subprogramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă/ Co executori
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Obiectivul specific 1.2. Creșterea cu cel puțin 50% a capacităților voluntariatului în domeniul prevenirii dezastrelor până în anul 2030														
7.	1.2.1. Aprobarea proiectului de Lege a voluntariatului în domeniul protecției civile și apărării împotriva incendiilor	Decizie protocolară aprobată de Guvern	66,8	66,8			35.01 37.02		66,8				Trimestrul IV, 2027	Ministerul Afacerilor Interne (Direcția politici în domeniul situațiilor de urgență, excepționale și conexe; Inspectoratul General pentru Situații de Urgență) Co executori: Ministerul Educației și Cercetării; Congresul Autorităților Locale din Moldova
8.	1.2.2. Instruirea voluntarilor pentru acțiuni de prevenire și intervenție în caz de pericol sau declanșare a dezastrelor	100 de voluntari instruiți și implicați	300,0			2026 – 60,0 2027 - 60,0 2028 - 60,0 2029 - 60,0 2030 - 60,0	37.02						Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență)
Obiectivul specific 1.3. Până în anul 2030 procesul instituțional de expertiză în prevenirea dezastrelor dezvoltat														
9.	1.3.1. Dotarea laboratoarelor Inspectoratului General pentru Situații de Urgență al Ministerului	Echipamente, instalații și utilaje pentru activitatea de expertiză procurate	12000,0			2030-12000,0	37.02						Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență)

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul programului/ subprogramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă/ Co executori
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Afacerilor Interne cu instalații, utilaj și echipamente	(un set)												
10.	1.3.2. Instruirea angajaților în domeniul cercetării cauzelor producerii incendiilor precum și în domeniul stabilirii indicilor tehnici ai materialelor și elementelor de construcție	Personal profesionist instruit (4 persoane/ atestate în domeniul de expertiză)	48,0	48,0			37.02	24,0	24,0				Trimestrul IV, 2027	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență) Co executori: Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
11.	1.3.3. Elaborarea procedurilor operaționale privind avizarea documentației de urbanism și avizului consultativ în domeniul construcțiilor	4 Proceduri standard de operare elaborate și aprobate	24,0	24,0			37.02	24,0					Trimestrul IV, 2026	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență)
		Regulamentul privind avizarea publică în domeniul protecției civile și apărării împotriva incendiilor, elaborat și aprobat	24,0	24,0			37.02	24,0					Trimestrul IV, 2026	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență)

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul programului/ subprogramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă/ Co executori
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Obiectivul general 2. Asigurarea unui sistem rezilient de pregătire pentru protecția civilă în situații de urgență și excepționale (Ținta națională ODD 1.5; 11.5; 13.1; ODD 1, 11, 13)														
Obiectivul specific 2.1. Capacități de instruire pentru acțiuni în caz de dezastre, dezvoltate și consolidate până în anul 2030														
12.	2.1.1. Crearea, dezvoltarea și gestionarea sistemului de formare și instruire pentru acțiuni în caz de dezastre pe platformă digitală de instruire la distanță	Regulament aprobat, Platformă digitală de instruire operaționalizată	100,0	80,0		2026 - 20,0	37.02	16,0	16,0	16,0	16,0	16,0	Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență) Co executori: Serviciul Tehnologia Informațiilor și Securitate Cibernetică
13.	2.1.2. Organizarea și desfășurarea procesului de formare continuă la locul de muncă, pentru angajații IGSU pe platformă digitală de instruire la distanță	Creșterea graduală a capacităților de instruire a angajaților IGSU cu câte 38 persoane anual, cu atingerea în anul 2030 a capacităților pentru 1012 persoane	80,0	80,0			37.02	16,0	16,0	16,0	16,0	16,0	Anual	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență)
14.	2.1.3. Organizarea și desfășurarea procesului de instruire/pregătire pe platformă digitală de instruire la distanță pentru reprezentanții	Creșterea graduală a capacităților de instruire a categoriilor de populație cu câte 20	160,0	160,0			37.02	32,0	32,0	32,0	32,0	32,0	Anual	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență)

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul programului/ subprogramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă/ Co executori
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	autorităților publice centrale, autorităților publice locale, sectorului privat, asociativ și voluntar	persoane anual, cu atingerea în anul 2030 a capacităților pentru 2447 persoane												
15.	2.1.4. Creșterea capacităților de instruire și pregătire în domeniul protecției civile	Studiu de fezabilitate pentru crearea poligoanelor și modulelor de instruire realizat	14544,0		14544,0 (în proces de negociere)		37.02		14544,0 (în proces de negociere)				Trimestrul IV, 2027	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență)
16.	2.1.5. Actualizarea programelor de instruire și a curriculei de studii în contextul digitalizării procesului de instruire	5 Programe de instruire actualizate	66,0	66,0			37.02		33,0	33,0			Trimestrul IV, 2028	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență)
17.	2.1.6. Instruirea populației pentru acordarea primului ajutor	Cel puțin 200 de persoane instruite pentru acordarea primului ajutor/an	250,00	250,0			37.02	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	Anual	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență)
18.	2.1.7. Organizarea de instruiți anuale privind prevenirea corupției și	Cel puțin o ședință de instruire în organul	100,0	100,0			37.02	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	Anual	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General pentru Situații de

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul programului/ subprogramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă/ Co executori
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	promovarea integrității pentru angajații IGSU și ARM	central și în fiecare subdiviziune teritorială desfășurată anual												Urgentă; Agenția Rezerve Materiale)
19.	2.1.8. Participarea angajaților Inspectoratului General pentru Situații de Urgență al Ministerului Afacerilor Interne în cadrul Programului de instruire al Mecanismului de Protecție Civilă al Uniunii Europene	Participarea la cel puțin 2 cursuri anual	1000,0		1000,0		37.02	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0	Anual	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență)
		Participarea la cel puțin 1 Exercițiu anual	5000,0		3000,0	2000,0 2026 - 400,0 2027 - 400,0 2028 - 400,0 2029 - 400,0 2030 - 400,0	37.02	600,0	600,0	600,0	600,0	600,0	Anual	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență)
20.	2.1.9. Desfășurarea exercițiilor internaționale în Republica Moldova	Cel puțin un exercițiu desfășurat; Cel puțin 300 de participanți la exercițiu	1000,0		1000,0		37.02	1000,0					Trimestrul IV, 2026	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență) Co executori: Ministerul Afacerilor Externe
21.	2.1.10. Crearea rezervei naționale de experți în protecție civilă	Cel puțin 2 angajați pregătiți	2400,0		2400,0		37.02				2400,0		Trimestrul IV, 2029	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență)

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul programului/ subprogramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă/ Co executori
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Obiectivul specific 2.2. Fortificarea capacităților grupurilor-țintă (populației, autorităților administrației publice, sectorului privat, asociativ și voluntar) în gestionarea dezastrelor														
22.	2.2.1. Actualizarea Legii nr. 267/1994 privind apărarea împotriva incendiilor și a Legii nr. 271/1994 cu privire la protecția civilă	Decizie protocolară aprobată de Guvern	117,2	117,2			35.01 37.02	117,2					Trimestrul IV, 2026	Ministerul Afacerilor Interne (Direcția politici în domeniul situațiilor de urgență, excepționale și conexe; Inspectoratul General pentru Situații de Urgență) Co executori: Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
23.	2.2.2. Acordarea ajutorului în pregătirea aplicațiilor la protecția civilă desfășurate în cadrul autorităților publice locale de nivelul doi și nivel special	Cel puțin 7 aplicații și exerciții cu antrenarea autorităților publice locale, autorităților publice centrale, sectorului privat și asociativ desfășurate	3000,0	3000,0			37.02	600,0	600,0	600,0	600,0	600,0	Anual	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență) Co executori: Autoritățile Publice Locale
24.	2.2.3. Desfășurarea controalelor stării protecției civile	Cel puțin 2 controale anuale	965,6	965,6			50.11	165,6	200,0	200,0	200,0	200,0	Anual	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul programului/ subprogramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă/ Co executori
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		desfășurate în cadrul autorităților administrației publice centrale, 2 instituții de învățământ superior și în 7 unitățile administrativ teritoriale de nivel II și nivel special (inclusiv autorităților administrației publice locale, din cadrul acestora)												(Inspectoratul Național de Supraveghere Tehnică) Co executori: Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență)
25.	2.2.4. Elaborarea materialului ilustrativ-educativ (video) pentru populație, autoritățile administrației publice, sectorului privat, asociativ și voluntar în calitate de metode de instruire alternative	Cel puțin 7 materiale ilustrativ-educativ elaborate	80,0	80,0			37.02	16,0	16,0	16,0	16,0	16,0	Anual	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență)

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul programului/ subprogramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă/ Co executori
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	privind modul de acțiune în caz de dezastre													
Obiectivul specific 2.3. Sporirea până în anul 2030 a capacităților statului pentru protecția populației și a teritoriului în situații de criză														
26.	2.3.1. Creșterea graduală a nivelului de completare a stocurilor din rezervele de stat și de mobilizare	Completarea cu cel puțin 5 p.p., anual, a stocurilor din rezervele de stat și de mobilizare	404500,0	404500,0			27.02	95500,0	95500,0	93500,0	60000,0	60000,0	Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne (Agenția Rezerve Materiale) Co executori: Ministerul Sănătății
27.	2.3.2. Dezvoltarea infrastructurii depozitelor Agenției Rezerve Materiale	5 obiecte de infrastructură renovate și modernizate	8400,0	8400,0			27.01 27.03	3400,0	2000,0	1000,0	1000,0	1000,0	Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne (Agenția Rezerve Materiale)
Obiectivul general 3. Capacitățile de intervenție și răspuns în situații de urgență și excepționale îmbunătățite (Țintele naționale ODD 1.5; 11.5, 13.1; ODD 1, 11, 13)														
Obiectivul specific 3.1. Până în 2030, IGSU crește capacitățile de dotare cu tehnică și echipament de intervenție														

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul programului/ subprogramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă/ Co executori
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
28.	3.1.1. Asigurarea funcționalității sistemului informațional integrat pentru managementul operațional	Componenta sistemului funcțională	1000,0	1000,0			37.02	1000,0					Trimestrul IV 2026	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență)
29.	3.1.2. Renovarea structurilor/ sediilor Inspectoratului General pentru Situații de Urgență al Ministerului Afacerilor Interne	2 sedii renovate și asigurate cu condiții corespunzătoare de muncă	16000,0			16000,0 2026-8000,0 2027-4000,0 2028-4000,0	37.02						Trimestrul IV, 2028	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență)
30.	3.1.3. Reconstruirea și/sau construirea sediilor de salvatori și pompieri	5 sedii de salvatori și pompieri construite/reconstruite	96000,0		87000,0	9000,0 2026 – 1800,0 2027 – 1800,0 2028 – 1800,0 2029 – 1800,0 2030 – 1800,0	37.02	5800,0	17400,0	29000,0	23200,0	11600,0	Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență)
31.	3.1.4. Securizarea energetică a structurilor IGSU al MAI	Cel puțin 2 structuri securizate anual	12000,0			12000,0 2026 – 2400,0 2027 – 2400,0 2028 – 2400,0 2029 – 2400,0 2030 – 2400,0	37.02						Anual	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență)

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul programului/ subprogramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă/ Co executori
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
32.	3.1.5. Procurarea autospecialelor de intervenție	96 de autospeciale de bază procurate	913600,0		313600,0 ⁵	600000,0 2026 – 120000,0 2027 – 120000,0 2028 – 120000,0 2029 – 120000,0 2030 – 120000,0	37.02		313600,0				Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență)
33.	3.1.6. Procurarea echipamentelor de protecție	Echipamente de protecție procurate (800 de seturi anual)	216000,0			216000,0 2026 – 43200,0 2027 – 43200,0 2028 – 43200,0 2029 – 43200,0 2030 – 43200,0	37.02						Anual	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență)
		Echipament de protecție a căilor respiratorii	70000,0			70000,0 2026 – 14000,0 2027 – 14000,0 2028 – 14000,0 2029 – 14000,0 2030 – 14000,0	37.02						Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență)
Obiectivul specific 3.2. Dezvoltarea până în anul 2030 a capacităților IGSU de furnizare a asistenței internaționale în conformitate cu angajamentele Republicii Moldova de participare la Mecanismul de Protecție Civilă al Uniunii Europene (EUCPM)														
34.	3.2.1. Aprobarea proiectului de lege privind participarea Republicii Moldova la Mecanismul de protecție civilă al Uniunii Europene	Decizie protocolară aprobată de Guvern	189,0	189,0			35.01 37.02	189,0					Trimestrul IV, 2026	Ministerul Afacerilor Interne (Direcția politici în domeniul situațiilor de urgență, excepționale și conexe; Inspectoratul General pentru

⁵ Costurile indicate presupun achiziționarea a 36 unități de tehnică în baza Acordului de împrumut nr. 9720-MD, semnat la 07.02.2025 între Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD).

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul programului/ subprogramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă/ Co executori
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
														Situații de Urgență) Co executori: Ministerul Afacerilor Externe; Ministerul Justiției; Ministerul Finanțelor; Centrul Național Anticorupție; Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării; Ministerul Mediului; Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
35.	3.2.2. Operaționalizarea modului de pompare de mare capacitate, HCP (High Capacity Pumping)	1 Modul de pompare de mare capacitate operaționalizat până în anul 2030 (număr de angajați instruiți, număr de echipamente procurate)	19800,0			2026-19800,0	37.02						Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență)

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul programului/ subprogramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă/ Co executori
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
36.	3.2.3. Certificarea modulului USAR (Urban Search and Rescue)	1 Modul USAR (Urban Search and Rescue) certificat până în anul 2030 (număr de cursuri de pregătire realizate, număr de persoane instruite, număr de dotări procurate)	25000,0			2027-25000,0	37.02						Trimestrul IV, 2027	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență)
37.	3.2.4. Operaționalizarea modulului GFFFV (Ground Foreste Fire Fighting Using Vehicles)	1 Modul de stingere a incendiilor forestiere la sol cu ajutorul vehiculelor operaționalizat până în anul 2030 (număr de angajați instruiți, număr de echipamente procurate)	30800,0			2027-30800,0	37.02						Trimestrul IV, 2030	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență)

Obiectivul specific 3.3. Dezvoltarea până în anul 2030 a capacităților de intervenție a personalului paramedical din cadrul IGSU pentru acordarea primului ajutor la incidente și urgențe care pun în pericol viața și sănătatea oamenilor

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul programului/ subprogramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă/ Co executori
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
38.	3.3.1 Amendarea cadrului legal național care reglementează politica în domeniul ocrotirii sănătății – Legea ocrotirii sănătății nr.411/1995	Decizie protocolară aprobată de Guvern	66,8	66,8			80.01	66,8					Trimestrul IV, 2026	Ministerul Sănătății (instituții de profil din subordine) Co executori: Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență)
39.	3.3.2. Modificarea Hotărârii Guvernului nr. 137/2019 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului General pentru Situații de Urgență	Hotărâre a Guvernului aprobată	66,8 74434,3 ⁶ (salarizare a unităților noi de personal)	66,8		74434,3 2026-24811,4 2027-24811,4 2028-24811,4	35.01 37.02		66,8				Trimestrul IV, 2027	Ministerul Afacerilor Interne (Direcția politici în domeniul situațiilor de urgență, excepționale și conexe; Inspectoratul General pentru Situații de Urgență) Co executori: Ministerul Finanțelor
40.	3.3.3. Elaborarea conceptului de organizare și funcționare a serviciului mobil de urgență, reanimare și	Hotărâre de Guvern elaborată și aprobată	66,8	66,8			37.02	66,8					Trimestrul III, 2027	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență)

⁶ În scopul consolidării capacităților de intervenție pentru majorarea numărului de angajați IGSU, pentru perioada 2026-2028 sunt planificate pentru suplinitură 127 de funcții strict necesare pentru completarea efectivului limită cu unități de paramedici, salvatori și pompieri. Costul total al acțiunii constituie 74434,3 mii lei, 24811,4 mii lei/an (costuri incluse și în CBTM 2026-2028).

Nr. crt.	Acțiuni unice identificabile	Indicatori de monitorizare	Costul total (mii lei)	Sursa de finanțare (mii lei)			Codul programului/ subprogramului bugetar; Sursa de finanțare externă	Costuri acoperite din bugetul de stat și asistență externă (mii lei)					Termene de realizare (trimestru /an)	Instituție responsabilă/ Co executori
				Buget stat	Asistență externă	Costuri neacoperite		2026	2027	2028	2029	2030		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	descarcerare (SMURD) ca sistem de intervenție public integrat în cadrul Inspectoratului General pentru Situații de Urgență și instituțiilor de profil ale Ministerului Sănătății													Co executori: Ministerul Sănătății (instituții de profil din subordine)
41.	3.3.4. Elaborarea procedurii privind acreditarea și autorizarea activității de formare în prim ajutor calificat	Hotărâre de Guvern elaborată și aprobată	66,8	66,8			37.02	66,8					Trimestrul IV, 2027	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență) Co executori: Ministerul Sănătății (instituții de profil din subordine)
42.	3.3.5. Instruirea și atestarea angajaților IGSU cu competențe în domeniul acordării primului ajutor calificat	Cel puțin 20 de angajați IGSU instruiți și atestați anual cu competențe în acordarea primului ajutor calificat	250,0	250,0			37.02	50,0	50,0	50,0	50,0	50,0	Anual	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General pentru Situații de Urgență) Co executori: Ministerul Sănătății (instituții de profil din subordine)

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Programului național de dezvoltare a protecției civile pentru anii 2026-2030

<p style="text-align: center;">1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ</p>
<p>Proiectul a fost elaborat de către un grup de lucru constituit, conform Ordinului ministrului afacerilor interne nr.228/2025 „Cu privire la instituirea mecanismului de coordonare a procesului de elaborare a documentelor de politici publice”.</p>
<p style="text-align: center;">2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ</p>
<p style="text-align: center;">2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ</p>
<p>1. Programul național de dezvoltare a protecției civile pentru anii 2026-2030. (în continuare - Programul) este un document de politici publice, pe termen mediu, precum și de viziune strategică, asumat de către Ministerul Afacerilor Interne și care indică direcția de dezvoltare a țării în domeniul gestionării crizelor generate de dezastre.</p> <p>Problemele și riscurile domeniului situațiilor de urgență și excepționale, au fost abordate pentru prima dată în Programul de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2022-2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 846/2022, în contextul implementării Strategiei de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030 (în continuare - SDDAI 2022-2030), pentru primul ciclu de planificare, anii 2022-2025.</p> <p>În context, Programul inițiat reprezintă etapa a doua de planificare pentru perioada 2026-2030, în vederea asigurării continuității implementării SDDAI 2022-2030, precum și elaborat în baza conceptului axat pe exemplul Mecanismului de Protecție Civilă al Uniunii Europene, care este format din trei componente principale - prevenire, pregătire și răspuns la dezastre.</p>
<p style="text-align: center;">2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative</p>
<p>Siguranța cetățenilor și securitatea publică reprezintă piloni fundamentali ai unei societăți stabile și dezvoltate. În contextul actual, provocările cauzate de schimbările climatice, creșterea frecvenței și intensității dezastrelor naturale, precum și evoluția riscurilor tehnogene și biologic-sociale, impun consolidarea sistemului de protecție civilă.</p> <p>În Republica Moldova, deși sunt depuse eforturi pentru a asigura intervenții eficiente și reducerea impactului acestor evenimente nedorite, există numeroase dificultăți ce limitează capacitatea autorităților de a răspunde în mod prompt și eficace la dezastre.</p> <p>În continuare, vor fi analizate principalele probleme ale sistemului de prevenție, intervenție și management al riscurilor, evidențiind lacunele și aspectele care necesită urgent îmbunătățiri, pentru a proteja mai bine viața, bunurile materiale și mediul înconjurător.</p> <p>1. Numărul situațiilor excepționale, pagubelor și victimelor în urma acestora, indică un sistem de prevenție și intervenție insuficient dezvoltat</p> <p>Potrivit datelor statistice, pe teritoriul Republicii Moldova se produc anual, în medie, circa 300 situații excepționale iar pentru asigurarea unui management eficient, este necesară implicarea multi-sectorială a autorităților administrației publice, sectorului privat și asociativ. Eforturile depuse pentru consolidarea și modernizarea acestui segment nu sunt suficiente pentru a face față schimbărilor climatice, care anual majorează numărul și efectele situațiilor excepționale de amploare cu caracter natural, precum și celor cu caracter tehnogen sau biologic-social.</p> <p>În anii 2010 - 2024, în Republica Moldova au fost înregistrate 1329 de situații excepționale cu caracter natural, care au dus la decesul a 5 persoane și la rănirea altor 3 persoane. Paguba materială provocată de aceste evenimente se cifrează la 23.214.985.200 lei.</p> <p>Conform datelor statistice pentru perioada anilor 2010-2024, se constată majorarea pagubei materiale în urma situațiilor excepționale, în special urmare a incendiilor.</p>

În perioada 2010-2024, în Republica Moldova s-au înregistrat peste 26,5 mii incendii în rezultatul cărora au decedat 1760 persoane, inclusiv 52 copii, pagube materiale au fost estimate la peste 1,17 miliarde lei.

2. Capacitățile autorităților administrației publice locale de gestionare a riscurilor

Autoritățile administrației publice locale întâmpină dificultăți în gestionarea riscurilor asociate situațiilor de urgență și excepționale ca urmare a unor limitări ce vizează atât capacitatea financiară, cât și cea instituțională și operațională.

În perioada 2020–2024, autoritățile administrației publice locale au transmis peste 414 de solicitări oficiale către Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova în vederea obținerii de sprijin financiar și material pentru lichidarea consecințelor calamităților naturale și a altor situații excepționale (175 în 2020, 73 în 2021, 22 în 2022 și 144 în perioada anilor 2023 - 2024).

Astfel, lipsa de investiții atât la nivel național, cât și la nivel local destinate prevenirii și diminuării impactului calamităților naturale, precum și a unei abordări multidimensionale în dezvoltarea rezilienței comunităților poate provoca în continuare victime umane, pagube materiale majore ce va împovăra bugetul de stat și va epuiza fondurile de intervenție.

3. Măsurile de prevenție și informare sunt insuficiente sau neadaptate

Eficiența activităților de prevenire a dezastrelor în Republica Moldova continuă să fie afectată de lipsa unor mecanisme și capacități sistemice bine dezvoltate bazate pe măsuri de prevenire și pe activități de conștientizare a populației efectuate doar de Inspectoratul General pentru Situații de Urgență (în continuare IGSU).

Numărul mare de situații de urgență și excepționale, precum și numărul victimelor rezultate din acestea, înregistrate anual pe teritoriul țării, raportate la numărul descendent al populației, indică asupra randamentului scăzut a activităților efectuate de către IGSU.

În acest sens, este necesară dezvoltarea unei culturi de prevenire a dezastrelor a procesului de informare asupra riscurilor existente și de educare a populației cu privire la măsurile practice pe care le poate desfășura pentru reducerea vulnerabilității în fața acestora.

4. Voluntariatul în caz de dezastre subdezvoltat

În Republica Moldova, voluntariatul în caz de dezastre rămâne slab dezvoltat, fiind aproape inexistent la nivel sistemic.

În scopul dezvoltării acestui domeniu la nivel național, în anul 2013 a fost aprobat Programul de consolidare a serviciului salvatori și pompieri în localitățile rurale pentru perioada 2013–2020, prin Hotărârea Guvernului nr. 202/2013, care a inițiat procesul de creare a posturilor teritoriale de salvatori și pompieri pe teritoriul țării.

De la lansarea Programului, au fost create și demarată activitatea la 80 de posturi teritoriale de salvatori și pompieri, dintre care 60 cu salarizare și doar 20 pe bază de voluntariat, asigurând răspunsul în situații de urgență în circa 300 localități din țară.

În anul 2022, din numărul total de 10.048 de misiuni de serviciu ale echipelor de salvatori, la 2.384 au participat posturile teritoriale de salvatori și pompieri.

În prezent, cele 20 de posturi de voluntari includ peste 350 de persoane implicate activ în gestionarea situațiilor de urgență la nivel comunitar.

Este de menționat problematica cu care se confruntă posturile teritoriale care activează pe bază de salariați civili, unde organizarea și menținerea activă este mult mai dificilă comparativ cu posturile voluntare, și anume insuficiența surselor financiare necesare la remunerarea personalului, dar și întreținerea sediilor, tehnicii, etc. Prin urmare, problema lipsei financiare duce în tot mai multe cazuri la sistarea activității acestor posturi.

În consecință, din cele 60 posturi teritoriale cu salariați civili, 15 au fost nevoite să-și sisteze activitatea pe o perioadă nedeterminată.

5. Pregătirea și formarea necorespunzătoare pentru acțiuni în caz de dezastre

Infrastructura de pregătire și formare a personalului constituie baza pregătirii angajaților IGSU pentru desfășurarea misiunilor de intervenție.

În perioada anilor 2020-2023, infrastructura Centrului Republican de Instruire (în continuare CRI) al IGSU a fost dezvoltată în urma implementării a trei proiecte, finanțate de către UE - prin intermediul Instrumentului European de Vecinătate (ENI)

Ca rezultat al acestor inițiative, au fost reconstruite două sedii ale CRI și create trei module moderne de instruire.

Aceste investiții reprezintă un pas important în modernizarea procesului de formare, reflectând o dinamică pozitivă în dezvoltarea capacităților instituționale ale IGSU.

Totuși, în pofida acestor realizări, persistă provocări majore: lipsa unor poligoane/ module de instruire de specialitate, precum și condiții decente de cazare, dotarea insuficientă cu mijloace de asigurare a procesului de instruire (autospeciale de diferite tipuri, echipamente, accesorii, utilaje și mijloace speciale, etc.), precum și cu încăperi și spații special amenajate pentru simularea diferitor urgențe (poligoane, bazine de apă, machete de clădiri la scara 1:1, diverse simulatoare digitale etc.) reduc capacitatea de instruire și implicit afectează capacitatea de răspuns a IGSU.

În acest sens, se urmărește dezvoltarea capacităților de instruire și asigurare a acestui proces, inclusiv prin utilizarea platforme digitale dedicate instruirii la distanță.

6 Lipsa unui sistem de avertizare publică

În prezent, capacitatea de pregătire a autorităților publice de toate nivelurile este diminuată din cauza lipsei unui sistem național de avertizare publică, care să asigure informarea și modul corect de acțiune a populației amenințate de pericolul sau producerea dezastrelor.

În contextul actual, implementarea unui sistem modern de avertizare publică reprezintă o prioritate strategică pentru Republica Moldova.

Necesitatea unui astfel de sistem este amplificată de creșterea frecvenței și intensității fenomenelor meteorologice extreme, consecință directă a schimbărilor climatice, precum și de riscurile tehnogene tot mai frecvente.

7. Dotarea tehnico-materială a IGSU

Autospecialele de intervenție din dotarea IGSU constituie în proporție de 43 %, tehnică moștenită din fosta URSS, 36 % provin din donații oferite de către asociațiile de pompieri voluntari de peste hotare, 7 % din proiecte, 7% din subdiviziunile MAI, 7% din bugetul de stat (2006-2025), din numărul total de autospeciale, doar 14 % sunt cu termen de exploatare valabil.

Datele prezentate relevă faptul că doar o proporție mică a autospecialelor (sub 10%) corespund standardelor de exploatare, în timp ce durata medie de utilizare a tehnicii depășește cu mult limitele normative, atingând praguri critice de 30–40 de ani.

Frecvența în creștere a defecțiunilor tehnice, în special în timpul misiunilor de intervenție, reprezintă un factor de risc major pentru securitatea echipajelor și a cetățenilor, contribuind la prelungirea inacceptabilă a timpului de răspuns, care în anul 2024 a atins o medie de peste 19 minute, depășind cu mult standardele europene și obiectivul național de 15 minute.

Deși, inițiative precum proiectul de grant cu Guvernul Japoniei au adus îmbunătățiri punctuale, acestea nu sunt suficiente pentru a acoperi deficitul critic de tehnică operațională modernă. În lipsa unei strategii coerente de modernizare și uniformizare a parcului auto, bazată pe investiții susținute din bugetul de stat și surse externe, misiunea IGSU de a asigura intervenții prompte și eficiente riscă să devină irealizabilă.

Prin urmare, prioritizarea consolidării bazei tehnico-materiale trebuie să devină un obiectiv național, întrucât fără echipamente funcționale și adaptate cerințelor actuale, nici-un efort legislativ, instituțional sau operațional nu va putea garanta protecția reală a vieții, bunurilor și mediului în caz de urgență. Fără o intervenție promptă în această direcție, riscurile operaționale, numărul victimelor și pagubele materiale vor continua să crească, afectând securitatea și încrederea populației.

8. Densitatea insuficientă a subdiviziunilor de intervenție și deficitul de voluntari afectează timpul de răspuns

Un factor determinant care influențează în mod direct eficiența și operativitatea intervențiilor în situații de urgență este amplasarea geografică neuniformă și, pe alocuri, deficitară a unităților de salvatori și pompieri din cadrul IGSU. Organizarea actuală a subunităților de intervenție urmează, în mare parte, principiul administrativ-teritorial tradițional, conform căruia se asigură prezența a câte o subdiviziune de pompieri și salvatori în fiecare unitate administrativ-teritorială de nivelul al doilea și nivel special.

În prezent, raza medie de intervenție este de 3-10 km în localitățile urbane, iar în zonele rurale, cea mai mare distanță calculată pentru intervenție este stabilită pentru Unitatea salvatori și pompieri a Direcției regionale situații excepționale Căușeni, care din locul de dislocare până în cea mai îndepărtată localitate din zona de intervenție are de parcurs 40 km.

Respectiv, chiar și cu cea mai performantă tehnică de intervenție timpul de reacție va fi semnificativ. Această distribuție determină un timp mediu de răspuns de până la 30 minute pentru localitățile situate la peste 20 km de unitățile de intervenție, depășind semnificativ standardele internaționale și europene (8-15 minute), considerate optime pentru salvarea de vieți și limitarea pagubelor materiale.

În acest context, este imperativă continuarea și extinderea acțiunilor orientate spre creșterea capacității de intervenție și reducerea timpului de reacție în toate regiunile țării. Aceste acțiuni trebuie să vizeze consolidarea rețelei teritoriale a unităților de intervenție, dezvoltarea infrastructurii logistice și operarea unei optimizări funcționale a dispunerii acestora în raport cu nivelul de risc, densitatea populației, frecvența situațiilor de urgență și capacitatea reală de acces în teritoriu.

9. Securizarea energetică a structurilor de intervenție ale IGSU

În contextul actual al vulnerabilităților energetice și al nevoii de reacție promptă la apelurile de urgență IGSU se confruntă cu o provocare majoră – insuficiența surselor de energie electrică autonome și stabile pentru structurile sale de intervenție. Această situație generează riscuri operaționale semnificative, în special în cazul întreruperilor livrării de electricitate în rețeaua națională, când dispeceratele și echipele de intervenție pot deveni temporar nefuncționale.

În condițiile crizelor energetice globale, ale creșterii prețurilor la resurse și ale riscurilor naturale sau tehnogene, devine absolut necesară consolidarea autonomiei energetice a sediilor IGSU.

10. Intervenția statului pentru protecția populației și teritoriului în cazul situațiilor de urgență sau excepționale se realizează, inclusiv, prin eliberarea unor bunuri din rezervele de stat și de mobilizare.

Eficiența intervenției statului pentru protecția populației și teritoriului în cazul situațiilor de urgență sau excepționale realizată prin eliberarea unor bunuri din rezervele de stat și de mobilizare este periclitată de nivelul de completare cu anumite bunuri necesare lichidării consecințelor situațiilor de urgență sau excepționale, precum și de prezența unor bunuri moral și fizic învechite. Totodată, se atestă necesitatea continuă a îmbunătățirii condițiilor de păstrare, extinderii spectrului de bunuri pentru a fi păstrate în spațiile de depozitare ale autorității responsabile.

Completarea treptată a stocurilor diminuează dependența de importuri într-un context geopolitic imprevizibil. Evenimentele recente au demonstrat că piața globală poate fi afectată de sancțiuni, interdicții de export sau blocaje. Un nivel optim de bunuri în rezerve garantează continuitatea producției industriale și a serviciilor publice chiar și atunci când lanțurile externe de aprovizionare se întrerup.

Modernizarea infrastructurii de depozitare este la fel de importantă ca volumul stocurilor. Depozite bine echipate, cu condiții controlate de temperatură, umiditate și securitate, reduc pierderile cauzate de degradare sau furt și permit o distribuție rapidă către zonele afectate. Digitalizarea gestiunii – inventariere în timp real și trasabilitate completă – asigură rotația corectă a stocurilor și respectarea standardelor sanitare, de mediu și de securitate.

11. Serviciul mobil de urgență, reanimare și descarcerare (în continuare SMURD)

Serviciul mobil de urgență, reanimare și descarcerare din cadrul IGSU, în pofida unui cadru de cooperare stabilit, nu este implicat în intervențiile la etapa prespitalicească în comun cu echipajele de intervenție de urgență ale Ministerului Sănătății.

Mecanismul de conlucrare nu funcționează din cauza unei probleme ce ține de abordarea și perceperea rolului SMURD în veriga „acordarea primului ajutor medical calificat la apelurile de urgență ale cetățenilor”.

Spectrul intervențiilor la care poate fi solicitat SMURD este foarte variat și include toate urgențele ce pun viața uneia sau a mai multor persoane în pericol imediat.

În pofida investițiilor majore ale Uniunii Europene și ale Guvernului Republicii Moldova pentru implementarea proiectului, parcul de ambulanțe SMURD staționează, iar personalul de medici și paramedici, nefiind solicitat, își pierde din calificările necesare.

În aceste condiții, este esențială intervenția coordonată pentru eficientizarea situației, inclusiv ajustarea cadrului legal și aplicarea prevederilor existente, pentru asigurarea funcționării depline, integrate și durabile a SMURD.

12. Capacități de expertizare subdezvoltate

Modernizarea continuă a sectorului construcțiilor și diversificarea materialelor utilizate impun actualizarea și consolidarea sistemului național de evaluare a securității la incendiu.

Laboratorul experimental anti-incendiar al IGSU, în calitate de singura entitate specializată în acest domeniu, necesită investiții urgente în echipamente moderne, spații conforme și formarea profesională a personalului, pentru a-și putea asuma rolul de structură tehnico-științifică acreditată. În paralel, este necesară elaborarea unui cadru normativ care să permită recunoașterea activității acestuia în contextul cerințelor europene și al sistemului judiciar.

De asemenea, pentru îmbunătățirea activității de cercetare a incendiilor și pentru garantarea validității probelor în instanță, este imperativă dotarea laboratorului cu echipamente certificate, alături de acreditarea angajaților ca experți în protecție civilă.

13. Resursa umană și infrastructura de instruire a personalului de intervenție sunt insuficiente pentru gestionarea situațiilor de urgență

Normele de organizare și dotare a subdiviziunilor IGSU sunt stabilite prin Hotărârea Guvernului nr. 908/2014 privind reglementarea organizării forțelor și mijloacelor Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale din subordinea Ministerului Afacerilor Interne.

În timp ce numărul, complexitatea și intensitatea misiunilor de intervenție și specifice în cadrul IGSU sunt în creștere continuă (de la 4 până la 40 de tipuri în ultimii 10 ani), deficitul de funcții, de asemenea, atestă cote crescânde.

Pe parcursul anilor structura IGSU a fost optimizată de mai multe ori, efectivul-limită fiind redus considerabil de la 3 121 de unități în anul 1997 la 2 467 de unități de personal în prezent.

Analiza comparativă a modului de organizare scoate în evidență faptul că volumul de muncă raportat la numărul populației care îi revine unui salvator și pompier din Republica Moldova este de 2573 persoane și este cel mai mare din regiune (România 716 cetățeni, Ucraina 778, Estonia 804).

14. Cadru normativ perimat, neadaptat necesităților, provocărilor și oportunităților actuale

Unul dintre cele mai importante impedimente care afectează eficiența și dezvoltarea sistemului protecției civile este caracterul învechit și neadecvat al cadrului legislativ care reglementează domeniul respectiv, inclusiv cel al apărării împotriva incendiilor.

Adoptată în anul 1994, această legislație reflectă o realitate istorică, tehnologică și instituțională depășită, nefiind în măsură să răspundă deplin cerințelor actuale.

Cu toate că de-a lungul timpului au fost operate modificări în funcție de necesități și au fost realizate intervenții la nivel de cadru normativ aferent altor domenii de specialitate,

caracterul vădit depășit al legislației care reglementează domeniul protecției civile și apărării împotriva incendiilor nu permite o corelare adecvată între prevederile existente și provocările noi.

Revizuirea integrală a legislației de bază va introduce principii moderne de management integrat al riscurilor, va distribui clar responsabilitățile între autorități și va integra un răspuns adaptat la noile realități climatice și tehnologice.

Republica Moldova a semnat Acordul de aderare la Mecanismul de Protecție Civilă al UE la 29 septembrie 2023, iar prevederile se aplică provizoriu de la 1 ianuarie 2024. Din acest moment, țara are statut de „stat participant” și poate lua parte la misiunile comune și solicita/răspunde la asistență prin mecanism.

În acest sens, este imperios aprobarea cadrului normativ național privind participarea Republicii Moldova la Mecanismul de Protecție Civilă al UE ce va permite desfășurarea acestui proces fără blocaje juridice sau financiare, cât și revizuirea și actualizarea în ansamblu a actelor normative în vigoare și armonizarea lor la acquis-ul comunitar, într-o manieră coerentă și progresivă.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

Programul național de dezvoltare a protecției civile pentru anii 2026-2030 a fost elaborat în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea strategică și în partea de descriptivă cuprinde următoarele capitole:

Introducere

Analiza situației

Obiective generale

Obiective generale și specifice

Impactul

Costuri

Riscuri de implementare

Autorități/Instituții responsabile

Proceduri de monitorizare, evaluare și raportare

Partea operațională conține Planul de acțiuni privind implementarea Programului.

Astfel, în partea descriptivă a Programului, Capitolul I „Introducere”, sunt specificate aspectele generale privind spectrul situațiilor de urgență și excepționale, produse în Republica Moldova.

În acest context, Programul 2026–2030, elaborat de Ministerul Afacerilor Interne, stabilește direcțiile strategice în domeniul gestionării situațiilor de urgență și este parte integrantă a Strategiei de dezvoltare a domeniului afacerilor interne 2022–2030. Programul are ca scop alinierea politicilor publice la recomandările UE, consolidarea capacităților autorităților publice și reducerea vulnerabilității populației.

În Capitolul II Analiza situației, se expun detaliat informații privind:

situațiile excepționale înregistrate în Republica Moldova și impactul asupra populației și economiei;

capacitățile autorităților administrației publice locale de gestionare a riscurilor și de prevenire a situațiilor de urgență și excepționale;

starea voluntariatului în domeniul protecției civile, inclusiv apărării împotriva incendiilor;

procesul de formare angajaților IGSU pentru acțiuni în situații de urgență și excepționale;

problemele ce rezultă din lipsa unui sistem de avertizare publică;

capacitatea de intervenție a statului cu bunuri materiale pentru protecția populației și a teritoriului în situații de urgență și excepționale;

situația privind subunitățile de intervenție din cadrul IGSU, inclusiv în cadrul SMURD, efectivul existent pentru realizare misiunilor de intervenție, expertizare, dotarea cu tehnică și echipament de intervenție, securizarea energetică, relația cu autoritățile cu care se conlucrează;

situația privind cadrul normativ în vigoare și necesitatea ajustării lui la provocările actuale.

Obiectivele generale ale Programului rezultă din Strategia de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030 și sunt următoarele:

Obiectivul general nr. 1 Măsurile eficiente de prevenire a situațiilor de urgență și excepționale;

Obiectivul general nr. 2 Asigurarea unui sistem rezilient de pregătire pentru protecția civilă în situații de urgență și excepționale;

Obiectivul general nr. 3 Capacitățile de intervenție și răspuns în situații de urgență și excepționale îmbunătățite;

Pentru realizarea acestor obiective generale, Programul își propune 9 obiective specifice, după cum urmează:

Obiectivul specific 1.1. Mecanismul național de informare preventivă privind riscurile de dezastră, consolidat până în anul 2030;

Obiectivul specific 1.2. Creșterea cu cel puțin 50% a capacităților voluntariatului în domeniul prevenirii dezastrilor până în anul 2030;

Obiectivul specific 1.3. Până în anul 2030 procesul instituțional de expertiză în prevenirea dezastrilor dezvoltat;

Obiectivul specific 2.1. Capacități de instruire pentru acțiuni în caz de dezastră, dezvoltate și consolidate până în anul 2030;

Obiectivul specific 2.2. Fortificarea capacităților grupurilor-țintă (populației, autorităților administrației publice, sectorului privat, asociativ și voluntar) în gestionarea dezastrilor;

Obiectivul specific 2.3. Sporirea până în anul 2030 a capacităților statului pentru protecția populației și a teritoriului în situații de criză;

Obiectivul specific 3.1 Până în 2030, IGSU crește capacitățile de dotare cu tehnică și echipament de intervenție;

Obiectivul specific 3.2. Dezvoltarea până în anul 2030 a capacităților IGSU de furnizare a asistenței internaționale în conformitate cu angajamentele Republicii Moldova de participare la Mecanismul de Protecție Civilă al Uniunii Europene (EUCPM);

Obiectivul specific 3.3. Dezvoltarea până în anul 2030 a capacităților de intervenție a personalului paramedical din cadrul IGSU pentru acordarea primului ajutor la incidente și urgențe care pun în pericol viața și sănătatea oamenilor.

De asemenea, Programul conține și informația cu privire la „Indicatorii de rezultat” pentru fiecare Obiectiv specific.

În procesul de elaborare a proiectului documentului de politici publice, se prognozează că implementarea Programului, va avea un impact pozitiv semnificativ în domeniul prevenirii și gestionării dezastrilor exprimat prin:

- dezvoltarea capacităților naționale de intervenție
- reducerea numărului de victime și a pagubelor materiale;
- crearea sistemului de avertizare publică;
- dezvoltarea capacităților naționale de intervenții externe;
- perfecționarea sistemului de instruire a efectivului și pregătire în domeniul protecției civile a categoriilor de populație;
- dezvoltarea voluntariatului și extinderea capacităților de reacție în comunități;
- îmbunătățirea calității evaluărilor tehnice;
- eficientizarea gestionării resurselor din rezervele de stat și de mobilizare.

Costurile pentru implementarea programului au fost estimate la 2 063 356,1 mii lei, dintre care: 420 349,4 mii lei din bugetul de stat și 527 652,5 mii lei asistență externă.

Costurile neacoperite sunt de 1 114 354,2 mii lei.

Partea descriptivă a Programului conține și o evaluare a riscurilor de implementare a acestuia, totodată, fiind identificate unele măsuri de atenuare a acestor riscuri, în vederea asigurării implementării cu succes a activităților planificate.

Făcând referire la autoritățile responsabile de implementarea Programului, acestea au fost identificate ca fiind următoarele: Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică), Ministerul Educației și Cercetării, autoritățile administrației publice locale.

Ultimul Capitol al părții descriptive conține mențiuni referitor la modalitățile de monitorizare, evaluare și raportare a activităților planificate, făcându-se referire la prezentarea rapoartelor de evaluare intermediară de către Ministerul Afacerilor Interne (până la data de 15 aprilie 2029) și evaluare finală (până la data de 15 aprilie 2031), în adresa Guvernului, în conformitate cu cadrul metodologic aprobat de Cancelaria de Stat.

După cum s-a menționat mai sus, Programul are stabilite 9 obiective specifice, atingerea acestora fiind planificată în partea operațională prin 43 acțiuni distincte, care vor presupune implicarea tuturor actorilor cu competențe în domeniul de referință, menționați la capitolul „Autorități/Instituții responsabile”.

Totodată, Planul de acțiuni pentru implementarea Programului, are stabiliți indicatori de monitorizare, costuri de implementare, termeni de realizare și instituțiile responsabile.

Luând în considerare că, Programul de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2022-2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.846/2022, elaborat în conformitate cu SDDAI 2022-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.658/2022, pentru primul ciclu de planificare expiră la finele anului 2025, precum și în vederea asigurării continuității pentru ciclul doi de planificare, se propune intrarea în vigoare a hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Programului național de dezvoltare a protecției civile pentru anii 2026-2030, la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiuni alternative nu au fost identificate

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul nu presupune implementarea unor reforme structurale sau instituționale.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Valoarea estimativă a resurselor financiare necesare pentru implementarea Programului în perioada anilor 2026-2030 este de 2 063 356,1 mii lei, inclusiv 420 349,4 mii lei din bugetul de stat 527 652,5 mii lei asistență externă, iar suma de 1 115 354,2 este în prezent neacoperită.

Finanțarea Programului conform obiectivelor specifice, este reflectată în Capitolul VI, Costuri, al Programului.

Realizarea unor acțiuni ale Programului ar putea genera costuri suplimentare față de cele planificate, care nu pot fi estimate în momentul elaborării Programului și urmează a fi determinate pe parcursul implementării.

Adițional, vor fi identificate și surse externe de finanțare pentru realizarea integrală a activităților planificate.

La fel, activitățile Programului urmează a fi implementate cu suportul:

1) Acordului de împrumut nr. 9720-MD, semnat la 07.02.2025 între Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) în vederea realizării Proiectului de susținere a managementului riscurilor de dezastre și rezilienței Republicii

Moldova (Hotărârea Guvernului nr. 908/2024), componenta 1: Investiții și consolidare instituțională pentru pregătirea și răspunsul la situații de urgență – 29,0 mln dolari SUA:

a) Subcomponenta 1.1: Sistemul de avertizare publică – 5,0 mln dolari SUA, care va finanța instalarea și implementarea unui sistem cu acoperire națională, bazat pe difuzare celulară, care va permite difuzarea imediată a avertismentelor de urgență și dezastră către rezidenți, salvând vieți și reducând considerabil pierderile materiale;

b) Subcomponenta 1.2: Vehicule de intervenție în caz de urgență – 22,5 mln dolari SUA, care va finanța achiziționarea de vehicule de intervenție în caz de urgență (autospeciale pentru intervenții la incendii) și echipamente (containere de căutare și salvare și logistică specifice pericolelor) pentru IGSU;

c) Subcomponenta 1.3: Pregătirea comunității pentru situații de urgență – 1,5 mln dolari SUA, care va finanța achiziția de echipamente de urgență esențiale pentru ofițerii de prevenire ai IGSU la nivel de comunitate locală și îmbunătățirea sistemului de prevenire a dezastrărilor (evaluarea și reducerea riscurilor) - inclusiv instruire pentru creșterea gradului de conștientizare a publicului cu privire la pregătirea pentru dezastră.

2) Proiecte finanțate în cadrul Programului Interreg România-Republica Moldova 2021-2027 privind dotarea cu autospeciale de intervenție și echipament specializat, precum și desfășurarea instruirilor a pompierilor voluntari, cetățenilor și a angajaților IGSU în domeniul prevenirii dezastrărilor, în sumă totală de **2 704 312,02 Euro**;

3) Proiectul Consolidarea pregătirii Republicii Moldova față de pericolele naturale, șocurile climatice și urgențele sanitare (TAFF), finanțat de către Comisia Europeană prin DG ECHO, având ca scop întărirea capacităților Moldovei de a preveni, anticipa și răspunde eficient la situații de risc precum dezastră naturale, schimbări climatice bruște sau situații de urgență de natură sanitară – **500,0 mii Euro**;

4) Programul tehnic-umanitar al Departamentului Apărării al Statelor Unite ale Americii (US Department of Defense Humanitarian Assistance Program), program finanțat de Ambasada Statelor Unite în Republica Moldova, prin cooperare cu Ministerul Afacerilor Interne și IGSU privind reconstrucția și renovarea posturilor (remizelor), dotarea lor cu echipamente și asigurarea accesului infrastructural.

Suplimentar, se specifică asupra costurilor neacoperite pentru implementarea Programului, ceea ce constituie **1 115 354,2 mii lei**, care urmează a fi identificați în cadrul parteneriatelor de asistență externă stabilite de către Inspectoratul General pentru Situații de Urgență.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Prevederile proiectului nu generează un impact asupra sectorului privat.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Prevederile proiectului nu generează un impact asupra datelor cu caracter personal.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Prevederile proiectului nu generează un impact asupra echității și egalității de gen.

4.5. Impactul asupra mediului

Programul prevede acțiuni pentru prevenirea dezastrărilor cât și intervenție în caz de declanșare a lor.

Respectiv, realizarea acțiunilor planificate pot contribui semnificativ la protejarea mediului, prin realizarea oportună și calificată a activităților în faze incipiente de manifestare a dezastrărilor, fără a permite dezvoltarea proporțiilor lor.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Implementarea prevederilor va îmbunătăți pregătirea și răspunsul la situații de urgență, crescând securitatea și protecția comunității.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Proiectul hotărârii Guvernului nu conține norme privind armonizarea cadrului normativ național cu legislația Uniunii Europene.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Proiectul nu are drept scop implementarea legislației Uniunii Europene.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
<p>În corespundere cu prevederile art. 20 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, precum și în baza art. 9 al Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, Conceptul Programului și anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului hotărârii Guvernului a fost plasat pe portalul consultativ www.particip.gov.md și pe pagina web oficială a Ministerului Afacerilor Interne www.mai.gov.md, la compartimentul „Transparența /Inițierea elaborării actelor normative” și poate fi accesat la următorul link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-hotararii-de-guvern-cu-privire-la-aprobarea-programului-national-de-prevenire-si-gestionare-a-situatiilor-de-urgenta-si-exceptionale-pentru-anii-2026-2030/14587</p> <p>La data de 09 iulie 2025, a fost desfășurată ședința de consultări publice. Anunțul privind desfășurarea consultărilor publice a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Afacerilor Interne www.mai.gov.md, la compartimentul „Transparența / Consultări publice / Platforma consultativă permanentă” și poate fi accesat la următorul link: https://mai.gov.md/sites/default/files/transparența/consultari%20publice/Agenda%20consultarilor%20publice.pdf</p> <p>Proiectul actului normativ supus consultărilor publice, poate fi vizualizat la următorul link: https://mai.gov.md/sites/default/files/transparența/consultari%20publice/Proiect%20program%20prevenirea%20situatiilor%20de%20urgenta%20si%20exceptionale.pdf</p> <p>Suplimentar, anunțul privind consultările publice a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Afacerilor Interne www.mai.gov.md, la compartimentul media și poate fi vizualizat pe următorul link: https://mai.gov.md/ro/node/9717</p> <p>O altă ședință, în cadrul căreia a fost prezentat și discutat Programul a fost, Conferința dedicată priorităților strategice ale sistemului afacerilor interne - angajament pentru integrare europeană, desfășurată la 4 septembrie 2025.</p> <p>Urmare anunțării proiectului în procedură de avizare, în conformitate cu prevederile Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, Hotărârii Guvernului nr. 967/2016 cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional și ale Regulamentului Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, proiectul, împreună cu materialele aferente, va fi plasat spre consultări publice pe pagina web oficială a Ministerului Afacerilor Interne www.mai.gov.md, la capitolul „Transparența”, directoriul „Consultări publice” și pe portalul consultativ www.particip.gov.md.</p>
7. Concluziile expertizelor
Conform art. 37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative proiectul urmează a fi supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Actele normative, care urmează a fi elaborate sau modificate urmare a aprobării Programului, sunt expuse în Planul de acțiuni privind implementarea Programului.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Acțiunile de implementare a prevederilor actului normativ sunt specificate în Planul de acțiuni privind implementarea Programului național de dezvoltare a protecției civile pentru anii 2026-2030 și prevăd activități pentru:

perfecționarea cadrului normativ inclusiv înlăturarea lacunelor legislative și alinierea acestuia la acquis-ul Uniunii Europene;

eficientizarea măsurilor de prevenire a dezastrelor;

dezvoltarea capacităților naționale de instruire pentru acțiuni în caz urgențe și dezastre;

sporirea capacităților de completare a rezervelor de stat și de mobilizare;

îmbunătățirea capacităților de intervenție și răspuns în caz urgențe și dezastre inclusiv peste hotarele Republicii Moldova.

Secretar general adjunct al ministerului

Andrei CECOLTAN

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 21/1-78-8895

Chișinău

20.08.2025

Ministerul Afacerilor Interne
CC: Ministerul Mediului

Cu referire la scrisoarea nr. 41/2953 din 18 august 2025 privind solicitarea de examinare a proiectului Programului național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2026-2030 pe platforma Consiliului pentru coordonarea dezvoltării durabile (CCDD), comunicăm următoarele.

În urma examinării proiectului, se constată că recomandările prezentate de către Cancelaria de Stat în Raportul de evaluare a calității și conformității acestuia (scrisoarea nr. 21/1-113-8241 din 31.07.2025), nu au fost acceptate, argumentele prezentate în tabelul de sinteză nejustificând respingerea obiecțiilor și recomandărilor. Or, abordarea respectivă contravine cadrului normativ aplicabil, în particular nu respectă prevederile Regulamentului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 386/2020. În acest context, **Cancelaria de Stat reiterează necesitatea conformării la recomandările din Raportul de evaluare.**

Totodată, se solicită respectarea deciziilor aprobate de Consiliul pentru coordonarea dezvoltării durabile (procesele-verbale nr.8 din 20.05.2024 și nr.10 din 11.06.2024 (anexate) cu privire la asigurarea unei abordări integrate în planificarea politicilor aferente domeniilor reducerii riscurilor de dezastre naturale și prevenirii și gestionării situațiilor de urgență, inclusiv conlucrarea Ministerului Afacerilor Interne și Ministerului Mediului în vederea elaborării unui program unic.

În final menționăm că, examinarea proiectului Programului în ședința Consiliului pentru coordonarea dezvoltării durabile va fi condiționată de reexaminarea și considerarea obiecțiilor și propunerilor Cancelariei de Stat și conlucrarea efectivă cu Ministerul Mediului pentru ajustarea documentului în conformitate cu deciziile CCDD, Raportul de evaluare și cadrul normativ în vigoare.

Secretar general adjunct al Guvernului /semnat electronic/ **Lilia DABIJA**

Ex.: T. Beșliu
Tel: 022-250-490

Casa Guvernului,
MD-2012, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

E-mail:
cancelaria@gov.md

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 21/1-113-8241

Chișinău

31.07.2025

Ministerul Afacerilor Interne

Spre notificare

Ministerul Finanțelor

Spre informare

Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Ministerul Educației și Cercetării

Ministerul Afacerilor Externe

Ministerul Mediului

Ministerul Justiției

Ministerul Sănătății

Ministerul Apărării

Serviciul Tehnologia Informației

și Securitate Cibernetică

Centrul Național Anticorupție

La nr. 41/2490 din 15.07.2025

În conformitate cu prevederile pct. 63.14 din Regulamentul cu privire la planificarea strategică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 386/2020 (în continuare Regulamentul), Cancelaria de Stat, în calitate de autoritate publică care asigură coordonarea procesului de planificare și elaborare a documentelor de politici publice, prezintă recomandările pe marginea proiectului Programului național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2026-2030 (în continuare Program) (se anexează).

Regulamentul stabilește implementarea unui sistem de planificare strategică bazat pe eficiență, participare și transparență și care urmărește raționalizarea numărului de documente de politici sectoriale. Or, un proces eficient de planificare și de luare a deciziilor, nu poate fi realizat fără o abordare sistemică între diverse domenii de politici, fără corelarea și sinergia dintre documentele de politici publice și fără alinierea acestora la cadrul de resurse. Aceste aspecte fiind necesare a fi respectate chiar de la etapele incipiente de elaborare a documentelor de politici publice.

În plus, respectarea acestor principii, reprezintă angajamente asumate de Republica Moldova la nivel internațional și corespund prevederilor art. 22 lit. a) din Acordul de

Asociere dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte.

În acest context, Republica Moldova și-a asumat angajamente clare pentru implementarea Cadrului de la Sendai pentru reducerea riscului de dezastre 2015–2030. Acest cadru vizează diminuarea substanțială a riscurilor de dezastre, indiferent de natura acestora – la scară mică sau mare, frecvente sau rare, bruște sau cu ascensiune lentă – cauzate de pericole naturale sau provocate de om, inclusiv de natură tehnologică, biologică și de mediu. Art. 15 al Cadrului promovează o abordare unitară, integrată și nedivizată a gestionării dezastrelor.

Domeniul prevenirii și gestionării situațiilor de urgență și excepționale este transversal, implicând mai multe domenii de activitate ale Guvernului, dar relativ specific. În consecință, justificarea necesității elaborării unui document de politici publice distinct trebuie să se bazeze pe o analiză temeinică și consultări cu instituțiile relevante, precum Ministerul Mediului, Ministerul Sănătății, Ministerul Educației și Cercetării. etc.

Programul, vizează transversal prevederile Capitolului 22 din Acordul de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele-membre ale acestora, care prevede expres „Cooperarea în vederea îmbunătățirii prevenirii dezastrelor climatice și a celor provocate de om, a pregătirii pentru acestea și a reacției față de ele”, precum și prevederile Capitolului 19 din Agenda de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană pentru anii 2021-2027, care stabilesc consolidarea cooperării pe domeniile prevenirii, pregătirii și răspunsului la dezastre.

În acest sens, prin Hotărârea Guvernului nr. 804/2024, a fost aprobată Strategia națională de reducere a riscurilor dezastrelor pentru perioada 2024-2030, care reprezintă cadrul strategic de referință pentru prevenirea și gestionarea eficientă a dezastrelor climatice și situațiilor de urgență. Programul trebuie elaborat în corelare directă cu această strategie, prin integrarea direcțiilor prioritare, obiectivelor generale și indicatorilor relevanți, pentru a asigura coerența și continuitatea politicilor publice.

Mai mult, conform art. 1, pct. 2 din Acordul între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, pe de altă parte, privind participarea Republicii Moldova la Mecanismul de Protecție Civilă al Uniunii Europene, ratificat prin Legea nr. 345/2023, scopul participării este consolidarea cooperării cu Uniunea Europeană și statele membre pentru îmbunătățirea prevenirii, pregătirii și răspunsului la dezastre. Astfel, politicile naționale trebuie aliniată la standardele europene, iar capacitățile naționale trebuie dezvoltate pentru a crește reziliența și capacitatea de reacție în situații de urgență, atât la nivel național, cât și regional.

În urma Procesului-verbal nr. 8 al ședinței Consiliului pentru coordonarea dezvoltării durabile din 20 mai 2024 (se anexează), în cadrul căreia a fost discutat Conceptul Programului pentru reducerea riscurilor de dezastre climatice pentru anii 2026-2030, **s-a decis:** „Integrarea Programului pentru reducerea riscurilor de dezastre naturale pentru anii 2025-2030 în cadrul Programului de prevenire și gestionare a situațiilor de

urgență și excepționale pentru anii 2022-2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 846/2022, promovat de Ministerul Afacerilor Interne”.

Conform art. 21 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 100/2017 privind actele normative, *la inițierea elaborării unui proiect de act normativ trebuie desemnată o persoană responsabilă sau, după caz, constituit un grup de lucru, asigurându-se suportul tehnic, organizatoric și financiar necesar*. Astfel, cooperarea interinstituțională, inclusiv între Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Mediului era esențială încă din etapa de concept a Programului.

În concluzie, Cancelaria de Stat **susține** consolidarea cadrului strategic privind prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență și excepționale **prin integrarea direcțiilor strategice de intervenție** propuse de Ministerul Mediului în domeniul reducerii riscurilor de dezastre climatice.

Având în vedere caracterul intersectorial al Programului național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2026-2030, proiectul va fi examinat și validat de Consiliul pentru coordonarea dezvoltării durabile, în conformitate cu pct. 63.15 din Regulament.

Secretar general adjunct al Guvernului /semnat electronic/ **Lilia DABIJA**

**Raport de evaluare a calității și conformității
proiectului Programului național de prevenire și gestionare a
situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2026-2030**

Analizând proiectul *Programului național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2026-2030*, prin prisma criteriilor de evaluare a calității și conformității proiectelor documentelor de politici publice, stabilite în anexa 2 la Regulamentul cu privire la planificarea strategică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 386/2020, și aspectelor metodologice descrise în Ghidul metodologic privind integrarea prevederilor Strategiei naționale de dezvoltare în documentele de planificare și documentele de politici publice la nivel național, aprobat prin Ordinul secretarului general al Guvernului nr. 65/2021¹ (în continuare Ghid metodologic), se constată următoarele:

Criteriu	Întrebări-cheie	Da / Nu / Parțial
Sfera de aplicare	1. Domeniul sau subdomeniul abordat, corespunde prevederilor prezentei hotărâri?	Da
	2. Perioada cuprinsă în documentul de politici publice corespunde cu cea prevăzută pentru tipul relevant de document de politici publice?	Da
Relevanța	3. Documentul clarifică contextul național și evidențiază legătura cu prioritățile strategice din Strategia națională de dezvoltare, alte documente de planificare strategică și de politici publice, angajamentele internaționale și cadrul normativ existent relevant?	Parțial
Analiza situației	4. Documentul de politici definește clar problemele care urmează a fi soluționate?	Da
	5. Sunt descrise suficient de detaliat evoluția, cauzele și consecințele problemelor identificate?	Da
	6. Sunt indicate grupurile vulnerabile și efectul problemelor identificate asupra acestora, sunt descrise aspectele de inechitate/inegalitate, inclusiv din perspectiva de gen?	Da
	7. Sunt identificați beneficiarii direcți și indirecti ai intervențiilor, cu realizarea dezagregărilor disponibile?	Da
	8. Sunt descrise detaliat prognozele evoluției problemelor în cazul neintervenției Guvernului?	Nu
Obiective	9. Strategia descrie o viziune clară și realizabilă a situației dorite la sfârșitul perioadei de implementare?	N/A

¹ https://cancelaria.gov.md/sites/default/files/ghid_copertat_coral.pdf

	10. Conține documentul de politici publice obiectivele necesare pentru realizarea viziunii stabilite și soluționarea problemelor descrise?	Da
	11. Sunt obiectivele formulate în conformitate cu cerințele pentru tipul corespunzător al documentului de politici publice?	Parțial
	12. Țin cont obiectivele stabilite de grupurile-țintă identificate? Conține documentul de politici publice care să asigure integrarea și implementarea principiului egalității de gen?	Parțial
Intervenții	13. Sunt obiectivele stabilite transpuse în acțiuni de politici publice în funcție de cerințele corespunzătoare tipului documentului de politici publice elaborat?	Parțial
	14. Sunt descrise toate impacturile anticipate ale intervențiilor planificate, inclusiv din perspectiva de gen?	Parțial
	15. Sunt estimate în program costurile și identificate sursele de finanțare pentru implementarea intervențiilor planificate?	Da
	16. Sunt descrise riscurile anticipate în implementarea documentului de politici publice și măsurile de prevenire și contracarare a acestora?	Da
Monitorizare și evaluare	17. Sunt incluși indicatorii de monitorizare și evaluare conform cerințelor pentru tipul de document de politici publice relevant?	Nu
	18. Conține documentul de politici publice descrierea mecanismului și a procesului de monitorizare/evaluare? Au fost determinate resursele necesare?	Parțial
Prezentarea generală	19. Urmează documentul de politici publice structura coerentă, logică și corespunzătoare tipului respectiv, descrisă în prezenta hotărâre?	Parțial
	20. Sunt incluse toate referințele și anexele necesare cu analizele și documentele de suport?	L/I
Participarea părților interesate	21. Au fost respectate cerințele minime privind asigurarea transparenței și participativității în procesul de elaborare a documentului de politici publice?	L/I
	22. Este documentul de politici publice elaborat cu implicarea tuturor părților interesate în soluționarea problemelor abordate?	L/I
	23. Au fost constituite platforme de conlucrare cu părțile interesate (grupuri de lucru, platforme online etc.)?	L/I

Concluzii și recomandări:

În rezultatul evaluării proiectului Programului prin prisma criteriilor de evaluare a calității și conformității proiectelor documentelor de politici publice, s-a constatat *un grad mediu de conformare*, la prevederile Hotărârii Guvernului nr. 386/2020. Astfel, în vederea ajustării proiectului Programului la prevederile cadrului normativ menționat, Cancelaria de Stat prezintă următoarele recomandări:

1. În scopul asigurării unei exprimări mai clare și unitare, care să reflecte coerent domeniile de intervenție vizate de document, se propune reformularea denumirii Programului în „**Programul național de reducere a riscurilor climatice și de gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2026-2030**”. Astfel, includerea explicită a dezastrelor climatice în denumirea Programului, va permite integrarea consecventă a acestora pe întreg parcursul documentului – de la analiza situației, până la obiective, acțiuni și indicatori.

2. La capitolul *Introducere*, sintagma „Hotărârea Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice” se va substitui cu denumirea actualizată a hotărârii și anume „Hotărârea Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea strategică”.

3. Cu referire la *Capitolul Analiza Situației*, se recomandă revizuirea acestui capitol și sintetizarea informației în vederea menținerii elementelor și aspectelor importante ce sunt considerate esențiale pentru formularea obiectivelor generale/specifice ale proiectului Programului. În forma prezentată, capitolul se limitează la constatări, fără a asigura identificarea problemelor prezente în sistem, fapt ce reprezintă scopul de bază al acestui capitol. De asemenea, în acest capitol, se recomandă asigurarea comparabilității cu alte sisteme spre care tinde Republica Moldova, în special cu cele europene.

4. Se va prezenta legătura Programului cu alte documente de politici publice, aflate în curs de implementare sau în proces de elaborare, dezvoltate de către Ministerul Afacerilor Interne, care abordează probleme conexe.

5. Se recomandă definirea problemelor, descrierea și evoluția acestora prin prezentarea de cauze, efecte, constatări, concluzii și lecții învățate din implementarea documentelor de politici publice în vigoare sau anterioare din sector. Opțional, pot fi menționate și descrise tehnicile prin intermediul cărora a fost efectuată analiza situației și identificate problemele.

6. În Program se vor descrie detaliat modul în care ar putea evolua problemele (prognoze) *în situația în care Guvernul nu va interveni cu politici și măsuri (status-quo)*.

7. În vederea identificării și formulării obiectivelor conform tipului de document de politici publice, se recomandă parcurgerea repetată a pct. 18.3. și 18.4. din Regulament și subcapitolului 5.6 din Ghidul Metodologic.

8. Se vor reformula obiectivele generale ale Programului astfel, încât acestea **să reflecte viziuni strategice clare** și să se concentreze pe prioritizarea eforturilor la nivel de impact în domeniul prevenirii și gestionării situațiilor de urgență și excepționale. În forma actuală, obiectivele sunt formulate mai degrabă ca direcții de intervenție sau rezultate operaționale și nu exprimă explicit schimbarea sistemică sau impactul urmărit asupra beneficiarilor țintă.

Prin urmare, mai jos sunt prezentate posibile reformulări pentru fiecare obiectiv general existent, precum și o completare cu un obiectiv aferent domeniului reducerii riscurilor de dezastre climatice:

- *Obiectivul general 1:* Reducerea expunerii și vulnerabilității populației și infrastructurii la riscurile de situații de urgență și excepționale prin consolidarea măsurilor de prevenire.
- *Obiectivul general 2:* Îmbunătățirea capacității populației și a autorităților publice de a reacționa eficient în situații de urgență, prin dezvoltarea unui sistem durabil de pregătire și educație în domeniul protecției civile.
- *Obiectivul general 3:* Reducerea timpului de reacție și a pierderilor în situații de urgență, prin consolidarea capacităților operaționale de intervenție ale instituțiilor responsabile.

- *Obiectivul general 4*: Consolidarea mecanismului național de prevenire și gestionare a riscurilor de dezastre.

9. Totodată, în baza obiectivelor generale, se vor formula obiectivele specifice astfel, încât să corespundă principiului SMART (simplu, măsurabil, acceptabil, realizabil, fixat în timp). În contextul dezvoltării sistemului informațional „e-Monitorizare”, menționăm importanța respectării criteriului SMART în formularea obiectivelor specifice.

În completare, pentru domeniul reducerii riscurilor de dezastre climatice, propunem includerea următoarelor obiective specifice:

- *Obiectivul specific 1.2*: Creșterea nivelului de înțelegere și conștientizare în rândul populației privind riscurile dezastrelor climatice și a altor situații de urgență și excepționale, prin acțiuni de informare, educație publică și instruire practică.
- *Obiectivul specific 1.5*: Consolidarea capacităților tehnice, operaționale și instituționale pentru prevenirea, reducerea și asigurarea unui răspuns eficient la dezastrele climatice.
- *Obiectivul specific 2.2*: Dezvoltarea, până în 2030, a capacităților de cercetare aplicată privind riscurile climatice, prin elaborarea scenariilor climatice, desfășurarea simulărilor și a exercițiilor practice de instruire.
- *Obiectivul specific 2.3*: Îmbunătățirea proceselor de gestionare a dezastrelor climatice și a altor situații de urgență și excepționale, prin consolidarea mecanismelor de coordonare și intervenție, până în anul 2030.

10. Programul va identifica grupurile vulnerabile și efectele problemelor identificate asupra acestora, va descrie aspectele de inechitate/inegalitate, inclusiv din perspectiva de gen.

11. În conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 953/2022, proiectul Programului urmează a fi completat cu informații relevante privind Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD) asumate de Republica Moldova la nivel național, cu accent pe aspectele legate de dezastrele climatice. În acest sens, se va face referire la:

- **ODD 1**: Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context.

Ținta 1.5. Până în 2030, crearea rezilienței celor săraci și aflați în situații vulnerabile și reducerea expunerii și vulnerabilității acestora la evenimente extreme legate de climă, inclusiv secetă și inundații.

Indicatori relevanți:

1.5.3.1. Cadrul strategic național privind reducerea riscurilor de situații excepționale, aliniat la Cadrul de la Sendai privind reducerea riscurilor de dezastre pentru 2015-2030, adoptat și implementat.

1.5.3.2. Gradul de implementare a Cadrului strategic național privind reducerea riscurilor de situații excepționale, aliniat la Cadrul de la Sendai privind reducerea riscurilor de dezastre pentru 2015-2030.

- **ODD 11**: Asigurarea dezvoltării orașelor și a așezărilor umane astfel încât acestea să fie incluzive, sigure, reziliente și durabile.

Ținta 11.b: Creșterea semnificativă, până în anul 2030, a numărului de orașe și localități care adoptă și aplică politici și planuri integrate ce vizează incluziunea, eficiența utilizării resurselor, reducerea și adaptarea la schimbările climatice, precum și consolidarea rezilienței la situații excepționale, în conformitate cu Cadrul de la Sendai pentru reducerea riscurilor de dezastre (2015–2030).

Indicatori relevanți:

11.b.1.1: Adoptarea și implementarea unui cadru strategic național pentru reducerea riscurilor de situații excepționale, aliniat la Cadrul de la Sendai.

11.b.1.2: Gradul de implementare a cadrului strategic național menționat anterior.

- **ODD 13:** Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor.

Ținta 13.1. Până în anul 2030 asigurarea rezilienței climatice prin reducerea cu 50 procente a riscurilor legate de schimbările climatice și prin facilitarea adaptării în 6 sectoare prioritare – agricultură, resurse de apă, sănătate, sector forestier, energie și transport.

Indicatori relevanți:

13.1.2.1. Cadrul strategic național privind reducerea riscurilor de situații excepționale, aliniat la Cadrul de la Sendai privind reducerea riscurilor de dezastre pentru 2015-2030, adoptat și implementat (identic cu 1.5.3.1/11.b.1.1).

13.1.2.2. Gradul de implementare a Cadrului strategic național privind reducerea riscurilor de situații excepționale, aliniat la Cadrul de la Sendai privind reducerea riscurilor de dezastre pentru 2015-2030.

12. Capitolul *Costuri, Tabelul nr. 3 Finanțarea Programului conform obiectivelor*, urmează a fi completat, prin includerea estimărilor financiare **pentru întreaga perioadă** de implementare a Programului, acoperind toți anii prevăzuți în Program.

13. Structura documentului va fi ajustată în conformitate cu prevederile pct. 18 din Regulament, precum și conform listei de control privind structura Programului, expusă în Ghidul metodologic, inclusiv prin **completarea Capitolului „Indicatori de monitorizare”**.

14. Capitolul *Proceduri de monitorizare, evaluare și raportare*, se va completa expres cu frecvența și data prezentării rapoartelor de evaluare intermediară și finală a Programului în adresa Guvernului. De asemenea, se vor menționa metodele și instrumentele care vor fi utilizate pentru colectarea datelor și informațiilor necesare, în baza cărora vor fi întocmite rapoartele, procesul prin care acestea vor fi consultate și aprobate, precum și procedurile de revizuire a intervențiilor planificate conform concluziilor și recomandărilor incluse în rapoarte. Mai mult ca atât, se vor include prevederi privind obligativitatea publicării rapoartelor pe site-ul web oficial al ministerului.

15. Capitolul *Autorități și instituții responsabile*, se va completa cu informația privind autoritățile/instituțiile cu responsabilități de implementare și descrierea rolului fiecăreia în realizarea Programului (în special a celor prevăzute în planul de acțiuni), fapt ce va contribui și la eficientizarea procesului de raportare și monitorizare.

16. Deși în nota de fundamentare a Programului sunt menționate consultările cu părțile interesate, Programul nu oferă o descriere detaliată și clară a procesului de consultare sau a modului în care rezultatele acestora au fost integrate în Program. Documentul urmează a fi completat cu detalii privind mecanismul de consultare publică a documentului, cine sunt părțile interesate și care a fost instrumentul de implicare a acestora la fundamentarea acțiunilor propuse (exemplu: focus-grup, masă rotundă, interviu, sondaj, chestionar, ședința grupului de lucru etc.).

17. Planul de acțiuni privind implementarea Programului, urmează a fi modificat/ajustat în conformitate cu prevederile pct.19 din Regulament:

- Se va asigura că toate acțiunile sunt prioritare și reflectă reformele propuse în sector. Totodată, Planul de acțiuni va conține exclusiv acțiuni care reflectă reformele propuse în

domeniul prevenirii și gestionării situațiilor de urgență și excepționale, fiind completat cu acțiuni aferente reducerii riscurilor de dezastre climatice. Vor fi evitate acțiunile recurente sau intermediare, care sunt executate lunar sau anual de către autoritățile publice (*de exemplu: acțiunea 3.2.1. Completarea și actualizarea datelor IGSU în sistemul informațional integrat pentru managementul operațional*). Totodată, se va asigura sincronizarea acțiunilor din Program cu acțiunile din strategiile sectoriale de cheltuieli.

- Se recomandă revizuirea și reformularea denumirilor acțiunilor, astfel încât să corespundă indicatorilor propuși și să exprime clar obiectivul concret al acțiunii. De exemplu: acțiunea 3.1.5. *Participare la procesul de stabilire a competențelor autorităților publice centrale privind gestionarea situațiilor de urgență și excepționale*, care are ca indicator „Hotărâre a Guvernului aprobată”, este formulată prea vag și nu reflectă în mod explicit rezultatul așteptat. Este necesar să se specifice exact ce se dorește (de exemplu: „Elaborarea și aprobarea Regulamentului privind competențele autorităților publice centrale în gestionarea situațiilor de urgență și excepționale.”).
- Se va asigura estimarea costurilor **pentru toate acțiunile** care nu au fost costificate cu excluderea indicării valorii „zero” în lipsa unei estimări financiare justificate.
- Costurile estimate urmează a fi corelate cu programele/subprogramele bugetare. De asemenea, se vor indica sursele de finanțare.
- Pentru a delimita instituțiile responsabile de implementarea Programului de alți actori-cheie, Planul de acțiuni va fi completat cu o coloană suplimentară: „Co executori”, care va include toate părțile implicate în realizarea obiectivelor Programului, cum ar fi: ANRCTI, DPDSUEC, IGSU etc.).
- Pentru a asigura claritatea și lizibilitatea documentului, se recomandă înlocuirea abrevierilor utilizate în coloana „Instituție responsabilă” (precum: ANRCTI, DPDSUEC, IGSU) cu denumirile complete ale instituțiilor respective.
- Indicatorii de monitorizare vor fi revizuiți și formulați mai concret, astfel încât să fie corelați direct cu acțiunile pe care le urmăresc, iar prin intermediul acestora să poată fi evaluat nivelul de realizare a acțiunilor, rezultatele obținute și respectarea termenelor stabilite. Totodată, indicatorii vor fi exprimați într-o formă cuantificabilă, care să permită aprecierea gradului de realizare a acțiunilor. De exemplu, pentru acțiunea 1.2.3 *Instruirea copiilor/elevilor în instituțiile de învățământ privind situațiile de risc (riscurile situațiilor de urgență/excepționale)*, indicatorul de monitorizare ar putea fi formulat astfel: „Cel puțin 100 de copii/elevi instruiți”.

17. Proiectul documentului de politici publice va fi ajustat la recomandările sus expuse și promovat în conformitate cu prevederile Regulamentului și a Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

18. Până la prezentarea proiectului Programului Cancelariei de Stat spre înregistrare și examinare în cadrul ședinței secretarilor generali ai ministerelor, în conformitate cu prevederile Regulamentului Guvernului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, se recomandă examinarea și coordonarea acestuia de către Direcția coordonare politici publice și integrare europeană din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

Copia raportului de evaluare a calității și conformității proiectului Programului național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2026-2030, se remite spre notificare Ministerului Finanțelor cu recomandarea expunerii opiniei privind resursele financiare planificate pe sector și prospecțiunile pe termen mediu și spre informare

Ministerului Mediului, Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerului Educației și Cercetării, Ministerului Afacerilor Externe, Ministerului Justiției, Ministerului Apărării, Ministerului Sănătății, Serviciului Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică și Centrului Național Anticorupție.

**MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA**

data aplicării

semnăturii electronice nr. 05-17/163

41/2491 din 15.07.2025

38/2506 din 16.07.2025

38/2509 din 16.07.2025

La nr. 40/2550 din 18.07.2025

Referitor la documentele de politici pentru anii 2026-2030

Ministerul Afacerilor Interne

e-mail: secretariat@mai.gov.md

Ministerul Finanțelor a examinat proiectele Programelor naționale de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2026-2030, de prevenire și combatere a criminalității pentru perioada 2026-2030, de ordine și securitate publică pentru anii 2026 – 2030 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acestuia, privind migrația și azilul pentru anii 2026-2030, și în limita competențelor funcționale, comunică următoarele, cu titlul general.

La proiectele hotărârilor de Guvern, se propune excluderea din lista contrasemnatarilor ministrul finanțelor, întrucât, potrivit art.36 alin.2 al Legii nr.136/2017 cu privire la Guvern, hotărârile se contrasemnează de miniștrii care au obligația punerii în aplicare a acestora și/sau care sunt responsabili de domeniile de activitate care intră parțial sau integral în obiectul de reglementare al actului contrasemnat.

La compartimentul VI „Costuri”, se propune să se efectueze o descriere a resurselor financiare pentru fiecare proiect în parte, vizând costurile acoperite din bugetul de stat, cele obținute din asistență externă, precum și cele neacoperite și necesare implementării programelor. Sintagmele de genul „vor fi acoperite din bugetul de stat prin alocații aprobate anual de Ministerul Finanțelor”, se propun a fi reformulate, întrucât conform Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, mijloacele financiare se alocă în conformitate cu legea bugetară anuală adoptată de către Parlament.

Suplimentar, se constată lipsa viziunii privind modalitatea de identificare a surselor suplimentare de finanțare în cazul costurile neacoperite.

La compartimentul VIII „Riscuri de implementare” se vor evita sintagmele „Nealocarea de către Ministerul Finanțelor a resurselor financiare” întrucât conform Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, mijloacele financiare se alocă în conformitate cu legea bugetară anuală adoptată de către Parlament.

La compartimentul IX „Autorități și instituții responsabile” al Programelor, cât și la Planurile de acțiuni pentru implementarea acestora, se propune excluderea Ministerului Finanțelor, întrucât în conformitate cu structura și competențele funcționale, potrivit prevederilor Hotărârii de Guvern nr. 696/2017, domeniile abordate nu intră în sfera sa de responsabilitate.

De asemenea, atenționăm că denumirea coloanei „Cod program/subprogram bugetar; sursa de finanțare externă” din Planurile de acțiuni ale proiectelor, urmează a fi revizuită deoarece sursa de finanțare externă este deja prezentată în coloană separată. La fel, urmează a fi revizuite/verificate codurile programelor/subprogramelor, conform clasificăției bugetare, aprobată prin Ordinului ministrului finanțelor nr.218/2015.

Subsidiar, se solicită clarificarea statutului sumelor indicate în Planurile de acțiuni, întrucât aceste sume sunt incluse atât în coloana dedicată costurilor neacoperite, cât și în cea a costurilor acoperite.

În contextul celor menționate, proiectele urmează a fi revizuite prin prisma celor enunțate, autoritatea responsabilă urmează să facă previziuni exacte și fiabile a alocațiilor necesare pentru implementarea tuturor acțiunilor prevăzute în document, conform principiilor buneii gestiuni financiare și transparenței, precum și să fie în conexiune cu cadrul normativ al finanțelor publice. Ulterior, Ministerul Finanțelor va examina compartimentul Costuri, în perspectiva Cadrului bugetar pe termen mediu 2026-2028, la etapa de avizare.

Ministră

Victoria BELOUS

*Executor: DCPP
tel.: 022 262729*

MD 2004, mun.Chișinău, bd Ștefan cel Mare și Sfânt,162, tel. 022 20 45 87, e-mail: cancelaria@mediu.gov.md

06.08.2025 Nr. 04-07/2236

La nr. 41/2491 din 15.07.2025

Ministerul Afacerilor Interne

Ministerul Mediului, urmare a examinării solicitării Ministerului Afacerilor Interne privind necesitatea inițierii evaluării strategice de mediu pentru proiectul Programului național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2026-2030, în conformitate cu Legea nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu, comunică următoarele.

Proiectul Programului național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2026-2030 se încadrează în categoria documentelor de politici și planificare prevăzute la art. 3 alin. (4) lit. a) din Legea nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu, al căror scop unic este prevenirea și lichidarea consecințelor unor situații excepționale în domeniul civil și pentru care procedura de evaluare strategică de mediu nu se aplică.

Secretar de stat

Aliona RUSNAC

nr. /01-07/ 46 din 9 iulie 2025

Domnului Vladislav CUJUHARI
Secretar General al MAI RM

Stimate domnule Secretar general

Folosindu-mă de această ocazie, permiteți să-mi exprim sincerele considerațiuni și respectul față de efortul DVS de a oferi Asociației Surzilor din Republica Moldova posibilitatea de a-și susține drepturile sale din faza incipientă a procesului de legiferare și în contextul adresei MAI nr.14/2351 din 03 iulie 2025 sugerăm următoarele.

Întru alinierea **Programului național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență (2026 - 2030)** la prevederile Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, ratificată de Republica Moldova în iulie 2010, în special la art.11 care stabilește *inter alia* obligația țărilor semnatare de a lua „toate măsurile necesare pentru a asigura protecția și siguranța persoanelor cu dizabilități în situații de risc, inclusiv în situații de conflict armat, de urgențe umanitare și de dezastre naturale”, de a include în program dimensiunea incluziunii și accesibilității informaționale după cum urmează:

1. Asigurarea efectivă a accesibilității mesajelor de alertă și informare obligatorie și în limbajul semnelor prin mijloace vizuale;
2. Implicarea interpreților în limbajul semnelor în toate etapele gestionării situațiilor de urgență – prevenire, reacție, intervenție și recuperare.

Cu profund respect,

Președintele Asociației Surzilor
din Republica Moldova

Ruslan LOPATIUC

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 21/1-113-5412

Chișinău

20.05.2025

Ministerul Afacerilor Interne

Spre notificare
Ministerul Finanțelor
Ministerul Mediului

La nr. 41/1668 din 12.05.2025

În temeiul prevederilor pct. 63.7 din Regulamentul cu privire la planificarea strategică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 386/2020, Cancelaria de Stat, în calitate de autoritate publică care asigură coordonarea procesului de planificare și elaborare a documentelor de politici publice, prezintă Raportul de evaluare a calității și conformității conceptului Programului național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2026-2030 (*se anexează*).

De asemenea, conform pct. 63.5 din același Regulament, Programul urmează a fi examinat și validat de către Consiliul pentru coordonarea dezvoltării durabile.

Secretar general adjunct al Guvernului /semnat electronic/ **Lilia DABIJA**

Ex. Cristina Gurămultă
Tel. (022) 250-512
Email: cristina.guramulta@gov.md

Casa Guvernului,
MD-2012, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

E-mail:
cancelaria@gov.md

Raport de evaluare a calității și conformității conceptului Programului național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2026-2030

În urma examinării conceptului Programului național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2026-2030 (*în continuare Program*), prin prisma criteriilor de evaluare a calității și conformității conceptelor documentelor de politici publice, stabilite în anexa nr. 2 la Regulamentul cu privire la planificarea strategică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 386/2020 (*în continuare Regulament*), se constată următoarele:

Criterii de evaluare	Întrebări de evaluare	Da/ Nu/ Parțial
Sfera de aplicare	1. Stabilește conceptul documentului de politici publice în mod clar domeniul sau subdomeniul de activitate pe care îl abordează?	Da
	2. Corespunde domeniul sau subdomeniul abordat cu prevederile prezentei hotărâri?	Da
	3. Corespunde perioada cuprinsă în documentul de politici publice cu cea prevăzută pentru tipul relevant de document de politici publice?	Da
Relevanța	4. Subiectul abordat de noul document de politici publice este clar și detaliat?	Da
	5. Necesitatea și importanța elaborării documentului de politici publice este clar explicată?	Da
Concordanța	6. Este descrisă legătura cu Strategia națională de dezvoltare inclusiv modul în care acesta contribuie la atingerea obiectivelor stabilite în SND?	Da
	7. Este descrisă legătura cu celelalte priorități guvernamentale și alte documente de politici publice deja elaborate sau care se află la etapa de elaborare?	Da
	8. Este specificat programul și/sau subprogramul care va acoperi costurile financiare pentru implementarea noului document de politici publice?	Nu
	9. Sunt indicate grupurile vulnerabile și efectul problemelor identificate asupra acestora, sunt descrise aspectele de inechitate?	Da
Transparența și participarea	10. Sunt descrise părțile interesate care trebuie să fie implicate la etapa de elaborare a documentului de politici publice?	Nu
	11. Sunt propuse mecanismele de participare care vor fi utilizate de autoritatea publică la elaborarea documentului de politici publice?	Parțial

Concluzii și recomandări:

Urmare a evaluării conceptului Programului național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2026-2030 prin prisma criteriilor de evaluare a calității și conformității proiectelor documentelor de politici publice, s-a constatat un grad **înalt** de conformare cu prevederile cadrului de planificare strategică.

Totodată, având în vedere informațiile incluse în Concept și potrivit prevederile pct. 63.7 din Regulament, Cancelaria de Stat prezintă următoarele propuneri esențiale pentru procesul de elaborare și definitivare a Programului:

1. Proiectul documentului de politici publice va fi elaborat și promovat în strictă conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea strategică și Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

2. În procesul de elaborare a documentelor de politici publice, este esențială respectarea principiilor fundamentale, în conformitate cu standardele buneii guvernări și cu cerințele stabilite la pct. 5 din HG nr. 386/2020. În acest context, este indispensabilă integrarea în Program a următoarelor principii: *respectarea drepturilor omului și libertăților fundamentale; asigurarea incluziunii sociale și egalității de gen; asigurarea durabilității și sustenabilității; asigurarea transparenței, publicității, trasabilității și accesibilității; asigurarea integrității și prevenirii corupției; asigurarea securității și siguranței.*

3. Deopotrivă, Programul va asigura, la nivel național, armonizarea obiectivelor strategice și coordonarea intervențiilor prin alinierea acestora la prioritățile, obiectivele și direcțiile trasate în Strategia securității naționale, aferent domeniului de referință. Această corelare va permite integrarea obiectivelor de securitate într-un cadru unitar de planificare și reacție, facilitând astfel o abordare interinstituțională coordonată, eficientă și orientată spre consolidarea rezilienței naționale.

4. Mai mult, având în vedere natura imprevizibilă și caracterul spontan al situațiilor de urgență și excepționale, precum și dinamica, intensitatea și modul de manifestare a fenomenelor și dezastrilor de origine naturală, biologică, tehnologică sau de altă natură relevantă, se conturează necesitatea adoptării unor măsuri specifice menite să întărească cooperarea transfrontalieră, în scopul asigurării unui răspuns eficient și coordonat la situațiile de criză cu impact transfrontalier.

În această perspectivă, se recomandă analizarea posibilității includerii în Program a unor măsuri clare privind coordonarea transfrontalieră în gestionarea situațiilor de urgență. Aceasta ar presupune instituirea unor protocoale comune de intervenție, asigurarea schimbului de informații în timp real și organizarea de exerciții bilaterale și multilaterale cu statele vecine, în vederea optimizării răspunsului comun și a reducerii riscurilor.

5. Întru asigurarea elaborării unui document de politică publică coerent, eficient și fezabil, este esențial respectarea structurilor prevăzute la pct. 18-19 din Regulament. Totodată, în secțiunea dedicată identificării problemelor și analizei situației, se va completa cu o descriere detaliată a evoluției posibile a problemelor (prognoze) și a consecințelor în situația în care Guvernul nu va interveni cu politici și măsuri adecvate (status-quo), integrarea lecțiilor învățate și valorificarea bunelor practici internaționale relevante.

6. La etapa de elaborare a proiectului Programului, autorul va formula obiectivele generale și specifice conform prevederilor pct. 18.3-18.4 din Regulament și cap. 3.3. din Ghid, fiind respectat principiul SMART (simplu, măsurabil, acceptabil, relevant și încadrat în timp).

7. Proiectul va include indicatori de impact – asociați obiectivelor generale; indicatori de rezultat – asociați obiectivelor specifice; indicatori de resurse – prezentați în partea de analiză și de produs – asociați acțiunilor. Indicatorii vor fi formulați cu respectarea principiilor: relevanță, dezagregare, inteligibilitate, accesibilitate și claritate. Fiecare indicator va conține valori de referință și valori țintă. Iar, pentru o prezentare mai clară și accesibilă, se recomandă ca indicatorii să fie redați într-un format tabelar, care să includă cel puțin următoarele elemente: indicatorii, valoarea de referință, valoarea țintă intermediară, valoarea țintă finală, sursa/furnizor de date.

Nr.	Indicator de rezultat/ impact	Valoarea de referință 2025	Valoarea țintă 2027	Furnizor de date
Obiectiv General:				
<i>Obiectivul specific 1:</i>				
1.1.				Ministerul Afacerilor Interne
<i>Obiectivul specific 2:</i>				
2.1.				Ministerul Educației

8. În vederea asigurării unei legături între buget și documentele de planificare, vor fi respectate prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, precum și indicațiile metodologice și normative emise de Ministerul Finanțelor. Totodată, la partea privind costurile Programului, se recomandă următoarea structură de prezentare a costurilor, un element important fiind delimitarea costurilor acoperite și celor neacoperite la etapa planificării:

Obiectiv specific	Codul Subprogramului bugetar	Costuri pe ani			Costuri totale
		2025	2026	2027	
Obiectiv general: 1					
Obiectiv specific: 1.1					
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>					
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>					
<i>Costuri neacoperite</i>					
Obiectiv specific: 1.2					
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>					
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>					
<i>Costuri neacoperite</i>					
...					
TOTAL cost Program					
<i>Costuri acoperite din bugetul de stat</i>					
<i>Costuri acoperite din asistență externă</i>					
<i>Costuri neacoperite</i>					

9. De asemenea, un element fundamental pentru creșterea șanselor de succes în implementarea acțiunilor și atingerea obiectivelor stabilite îl reprezintă identificarea tuturor riscurilor potențiale care ar putea afecta realizarea Programului. Mai mult, este necesar să se evalueze probabilitatea apariției fiecărui risc, aceasta fiind estimată prin utilizarea unor tehnici calitative și/sau cantitative, iar riscurile vor fi grupate în funcție de gradul de probabilitate și nivelul de impact, utilizând matricea riscurilor. Suplimentar, pentru fiecare risc identificat urmează a fi elaborate măsuri corespunzătoare de reducere a impactului și/sau a probabilității producerii acestora.

10. Esențial documentelor de politici publice pe termen scurt sunt procedurile de monitorizare a progresului înregistrat în procesul, cât și post implementării acestora. De aceea, este imperios ca programul să includă o descriere detaliată a metodelor și periodicității exercițiilor de monitorizare.

11. Nu în ultimul rând, importanță deosebită are partea operațională a Programului care se realizează prin Planul de acțiuni, ce va lua forma unui tabel și va include: obiectivele specifice, acțiuni, indicatori de monitorizare, costuri, termene de realizare, autorități și instituții responsabile. Planul de acțiuni va conține acțiuni de impact, care reflectă reformele propuse în domeniul prevenirii și gestionării situațiilor de urgență și excepționale, fiind evitate acțiunile recurente sau intermediare care sunt executate lunar/anual de către autoritățile publice.

12. În procesul de elaborare a documentelor de politici publice, autorul are obligația de a identifica și implica toate autoritățile și părțile interesate relevante domeniului prevenirii și gestionării situațiilor de urgență și excepționale, asigurând un proces incluziv și participativ. De asemenea, este imperativă respectarea principiului transparenței decizionale, în conformitate cu prevederile Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, pe tot parcursul etapelor de elaborare, consultare și adoptare a documentelor de politici publice.

13. În conformitate cu prevederile pct. 6 din Regulamentul-cadru al subdiviziunii coordonare politici publice și integrare europeană din cadrul aparatului central al ministerului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 462/2021, Direcția de coordonare a politicilor din cadrul Ministerului Afacerilor Interne va fi implicată direct în procesul de elaborare a proiectului, asigurând respectarea tuturor procedurilor și etapelor.

14. Copia raportului de evaluare a calității și conformității conceptului Programului național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2026-2030 se remite spre notificare Ministerului Finanțelor și Ministerului Mediului.

15. În sensul realizării unui document de politici publice calitativ și eficient suntem deschiși colaborării și comunicăm despre disponibilitatea funcționarilor publici din cadrul Cancelariei de Stat la acordarea suportului necesar în procesul de elaborare a Programului național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2026-2030. Totodată, drept suport în elaborarea Programului servește [Ghidul metodologic privind integrarea prevederilor Strategiei naționale de dezvoltare în documentele de planificare și documentele de politici publice la nivel național.](#)

SINTEZA

la proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Programului național de dezvoltare a domeniului protecției civile pentru anii 2026-2030

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		Consultări publice (09 iulie 2025)	
Ministerul Educației și Cercetării (ședința consultări publice din 09.07.2025)		Urmare a avizării proiectului Programului MEC va interveni cu propunerea de completare a Indicatorului de monitorizare „Completarea curriculei de instruire cu tematici privind comportamentul în caz de pericol sau declanșare a situațiilor de urgență/excepționale” a Acțiunii 2.2.3 din Planul de acțiuni.	Se acceptă În procesul de avizare, proiectul va fi ajustat conform propunerilor ce se vor înainta
Ministerul Sănătății (ședința consultări publice din 09.07.2025)		<p>La Acțiunea 4.4.4. „Instruirea și atestarea angajaților IGSU cu competențe în domeniul acordării primului ajutor calificat” se propune instruirea angajaților IGSU la centru de instruire din cadrul CNAMUP care dispune de săli, instructori și echipament performant pentru aceasta.</p> <p>În cadrul CNAMUP sunt doar 7 autospeciale cu Echipe de reanimare. Prin urmare, se propunea a prevedea posibilitatea antrenării efectivului IGSU cu tehnică specială de tip C1 pentru asigurarea intervențiilor urgente de reanimare ca suport pentru Echipele de reanimare ale CNAMUP care acordă asistență medicală calificată pacienților aflați în diferite situații critice pe tot teritoriul RM.</p> <p>Ministerul Sănătății se confruntă cu problema transportării pacienților care au suferit diferite traume peste hotarele țării. Se propune, a revizui în comun cu MS posibilitatea acordării suportului acestor persoane la transportarea în siguranță din alte țări în RM și invers.</p>	Se acceptă Partea operațională a Programului național de dezvoltare a domeniului protecției civile pentru anii 2026-2030, la momentul consultărilor publice, conține Obiectivul specific 3.5. Dezvoltarea capacităților de intervenție a personalului paramedical pentru acordarea primului ajutor în situații care pun în pericol viața și sănătatea oamenilor, cu 5 acțiuni, pe domeniul acordării ajutorului calificat (în proiectul definitivat Obiectivul specific 3.3. Dezvoltarea până în anul 2030 a capacităților de intervenție a personalului paramedical din cadrul IGSU pentru acordarea primului ajutor în situații de urgență care pun în pericol viața și sănătatea oamenilor). În procesul de avizare a proiectului se vor lua în considerare propunerile Ministerului Sănătății

			de a modifica/completa acest obiectiv specific, pentru eficientizarea cooperării în acest domeniu.
Biroul Relații cu Diaspora (ședința consultări publice din 09.07.2025)		Este foarte importantă comunicarea și informarea în afara țării cu persoanele din diasporă despre situațiile de urgență și excepționale care sau declanșat în Republica Moldova. Prin urmare, cum va fi informată diaspora despre aceste evenimente? Poate este necesar de creat o rețea de informare pentru diasporă în scopul implicării acestora în procesul de lichidare a consecințelor SE sau a informării despre rudele care a suferit în urma SE produse pe teritoriul Republicii Moldova.	Se acceptă Informații privind situațiile de urgență și excepționale produse în Republica Moldova, sunt publicate de către Inspectoratul General pentru Situații de Urgență (IGSU) pe site-ul www.dse.md . De asemenea, pe același site sunt și date statistice, privind consecințele situațiilor excepționale (https://www.dse.md/date_statistice). În caz de situații excepționale majore, produse inclusive peste hotare, dar în care au fost afectați cetățenii Republicii Moldova, se organizează conlucrarea cu omologii din statul respectiv, iar pentru informarea cetățenilor se deschide o „linie fierbinte”, unde se poate de concretizat situația și măsurile întreprinse pentru gestionarea ei. La fel, în cadrul IGSU, funcționează în regim permanent Centrul operativ de dispecerat republican (https://www.dse.md/contacte) unde pot fi concretizate aspecte privind situațiile excepționale produse (informațiile disponibile sunt prezentate cu luarea în considerare a cadrului normativ privind protecția datelor cu caracter personal).
Asociația Surzilor din Republica Moldova nr./01-07/46 din 9 iulie 2025		Propunem de a include în Program dimensiunea incluziunii și accesibilității informaționale după cum urmează: 1. Asigurarea efectivă a accesibilității mesajelor de alertă și informare obligatorie și în limbajul semnelor prin mijloace vizuale.	Se acceptă Planul de acțiuni privind implementarea Programului național de dezvoltare a domeniului protecției civile pentru anii 2026-2030, a fost completat cu acțiunea <i>1.1.6 Dezvoltarea capacităților de accesibilitate a</i>

			<p><i>informațiilor privind pericolul de declanșare a situațiilor excepționale și modul de protecție și comportament, pentru categoriile de populație cu necesități speciale, cu indicator de monitorizare</i> Încheierea unui acord de colaborare între IGSU al MAI, MMPS și Asociația Surzilor din Republica Moldova, privind prestarea serviciilor de comunicare prin utilizarea limbajului mimico-gestual/limbajul semnelor și termen de realizare anul 2026.</p> <p>Suplimentar, Sistemul de avertizare publică MD-ALERT care urmează a fi implementat în Republica Moldova va fi conform standardelor și reglementărilor UE (EU-ALERT, Directiva (UE) 2018/1972, Art.110). Tehnologia de bază a Sistemului va fi Cell-Broadcast. Această tehnologie presupune transmiterea simultană a mesajelor de avertizare pe o rețea mobilă către toate dispozitivele mobile dintr-o anumită zonă geografică, fără a necesita numere de telefon individuale. Mesajul de avertizare recepționat pe telefoanele mobile va fi însoțit de sunet specific și vibrație. Mesajul de avertizare este afișat instant pe ecranul telefonului în cel puțin 2 limbi (română/rusă/engleză).</p> <p>Suplimentar, Sistemul prevede și dezvoltarea unei aplicații specializate care va fi disponibilă pentru instalare gratuită pe telefoanele mobile de tip smartphone (de pe platformele AppStore, PlayMarket). Această aplicație va permite recepționarea mesajelor de avertizare detaliate (inclusiv recomandări mai desfășurate/detaliate (în comparație cu Cell-Broadcast) pentru fiecare</p>
--	--	--	--

			eveniment) direct pe dispozitivele utilizatorilor, oferind personalizare grafică și audio.
		Evaluarea calității și conformității	
Cancelaria de Stat (nr. 21/1-113-8241 din 31.07.2025)	1.	<p>“...Republica Moldova și-a asumat angajamente clare pentru implementarea Cadrului de la Sendai pentru reducerea riscului de dezastre 2015–2030. Acest cadru vizează diminuarea substanțială a riscurilor de dezastre, indiferent de natura acestora – la scară mică sau mare, frecvente sau rare, bruște sau cu ascensiune lentă – cauzate de pericole naturale sau provocate de om, inclusiv de natură tehnologică, biologică și de mediu. Art. 15 al Cadrului promovează o abordare unitară, integrată și nedivizată a gestionării dezastrelor.</p> <p>Domeniul prevenirii și gestionării situațiilor de urgență și excepționale este transversal, implicând mai multe domenii de activitate ale Guvernului, dar relativ specific. În consecință, justificarea necesității elaborării unui document de politici publice distinct trebuie să se bazeze pe o analiză temeinică și consultări cu instituțiile relevante, precum Ministerul Mediului, Ministerul Sănătății, Ministerul Educației și Cercetării. etc.</p> <p>Programul, vizează transversal prevederile Capitolului 22 din Acordul de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele-membre ale acestora, care prevede expres „Cooperarea în vederea îmbunătățirii prevenirii dezastrelor climatice și a celor provocate de om, a pregătirii pentru acestea și a reacției față de ele”, precum și prevederile Capitolului 19 din Agenda de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană pentru anii 2021-2027, care stabilesc consolidarea cooperării pe domeniile prevenirii, pregătirii și răspunsului la dezastre.</p> <p>În acest sens, prin Hotărârea Guvernului nr. 804/2024, a fost aprobată Strategia națională de reducere a riscurilor dezastrelor pentru perioada 2024-2030, care reprezintă cadrul strategic de referință pentru prevenirea și gestionarea eficientă a dezastrelor climatice și situațiilor de urgență. Programul trebuie elaborat în</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă.</p> <p>Consultarea cu Ministerul Mediului privind eficientizarea procesului de planificare a acțiunilor de reducere a riscului producerii situațiilor de urgență și excepționale a fost desfășurată la toate etapele de activitate. Prima ședință interinstituțională a fost desfășurată la 21 februarie 2024 la nivel de Ministru al mediului și Secretar de stat din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, în cadrul ședinței au fost puse în discuție activitățile planificate de către MAI prin Programul de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2022-2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 846/2022 cât și cele planificate de către Ministerul Mediului conform Planului de angajamente asumate în baza Memorandumului cu privire la politicile economice și financiare, Domeniul de reformă nr. 1: Politici de atenuare și adaptare și gestionarea riscurilor de dezastre.</p> <p>În rezultatul ședinței s-a decis ca Ministerul Afacerilor Interne va continua implementarea Programului de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2022-2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 846/2022, cu ajustarea ulterioară în anul 2025, după aprobarea Programului de gestionare a riscurilor de dezastre pentru anii 2025-2030, care se va elabora de Ministerul Mediului. (Procesul verbal se anexează).</p>

	<p>corelare directă cu această strategie, prin integrarea direcțiilor prioritare, obiectivelor generale și indicatorilor relevanți, pentru a asigura coerența și continuitatea politicilor publice.</p> <p>Mai mult, conform art. 1, pct. 2 din Acordul între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, pe de altă parte, privind participarea Republicii Moldova la Mecanismul de Protecție Civilă al Uniunii Europene, ratificat prin Legea nr. 345/2023, scopul participării este consolidarea cooperării cu Uniunea Europeană și statele membre pentru îmbunătățirea prevenirii, pregătirii și răspunsului la dezastre. Astfel, politicile naționale trebuie aliniate la standardele europene, iar capacitățile naționale trebuie dezvoltate pentru a crește reziliența și capacitatea de reacție în situații de urgență, atât la nivel național, cât și regional.”</p> <p>În urma Procesului-verbal nr. 8 al ședinței Consiliului pentru coordonarea dezvoltării durabile din 20 mai 2024 (se anexează), în cadrul căreia a fost discutat Conceptul Programului pentru reducerea riscurilor de dezastre climatice pentru anii 2026-2030, s-a decis: „Integrarea Programului pentru reducerea riscurilor de dezastre naturale pentru anii 2025-2030 în cadrul Programului de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2022-2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 846/2022, promovat de Ministerul Afacerilor Interne”.</p> <p>Conform art. 21 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 100/2017 privind actele normative, <i>la inițierea elaborării unui proiect de act normativ trebuie desemnată o persoană responsabilă sau, după caz, constituit un grup de lucru, asigurându-se suportul tehnic, organizatoric și financiar necesar.</i> Astfel, cooperarea interinstituțională, inclusiv între Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Mediului era esențială încă din etapa de concept a Programului.</p> <p>În concluzie, Cancelaria de Stat susține consolidarea cadrului strategic privind prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență</p>	<p>Prin Procesul-verbal nr. 8 al CCDD din 20.05.2024, cu privire la Conceptul Programului pentru reducerea riscurilor dezastrilor, s-a decis „<i>Integrarea Programului pentru reducerea riscurilor de dezastre naturale pentru anii 2025-2030 în cadrul Programului de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2022-2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 846/2022, promovat de Ministerul Afacerilor Interne</i>”, program, care este în proces de realizarea de către MAI în prezent.</p> <p>La data de 28.05.2024 a fost desfășurată o ședință interinstituțională la nivel de Secretar de stat din cadrul Ministerului Mediului, cu participarea reprezentanților Cancelariei de Stat, Ministerul Mediului, Ministerului Finanțelor, Ministerului Apărării, Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Energiei, Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, PNUD unde s-a decis:</p> <p>Analiza opțiunii de elaborare a Strategiei privind reducerea riscului de dezastre și elaborarea în termenul stabilit de FMI a documentului de politici în domeniul Reducerii riscurilor dezastrilor. (Procesul verbal se anexează).</p> <p>Ulterior, prin Procesul-verbal nr.10 al ședinței Consiliului pentru coordonarea dezvoltării durabile din 11.06.2024, cu referință la Conceptul menționat s-a acceptat „<i>inițierea procedurii de elaborare a Strategiei</i></p>
--	---	---

		<p>și excepționale prin integrarea direcțiilor strategice de intervenție propuse de Ministerul Mediului în domeniul reducerii riscurilor de dezastre climatice.</p>	<p><i>în domeniul reducerii riscurilor de dezastre naturale...”, care schimbă modalitatea de abordarea a situației specificată în Procesul-verbal nr. 8 al CCDD din 20.05.2024.</i></p> <p>În vederea consultării suplimentare cu Ministerul Mediului a situației și acțiunilor comune necesare de întreprins, la data de 28 august 2025 a fost desfășurată o ședință comună de lucru, la care a fost specificat că în vederea implementării Strategiei naționale de reducere a riscurilor dezastrilor pentru perioada 2024–2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 804/2024 Ministerul Mediului a elaborat proiectul Programului național de reducere a riscurilor de dezastre naturale 2025-2030.</p> <p>Respectiv în cadrul ședinței s-a decis „continuarea elaborării de către Ministerul Afacerilor Interne a proiectului Programului național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2026-2030, elaborat în vederea realizării Strategiei de dezvoltare a domeniului afacerilor interne aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 658/2022 și de către Ministerul Mediului a proiectului Programului național de reducere a riscurilor de dezastre naturale pentru anii 2025-2030, elaborat în vederea realizării Strategiei naționale de reducere a riscurilor dezastrilor pentru perioada 2024-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.804/2024, cu înaintarea pentru examinare în cadrul Consiliului pentru coordonarea dezvoltării durabile, ca proiecte separate.”.</p>
--	--	--	--

			<p>De asemenea, la data de 29.08.2025 a fost desfășurată o ședință comună cu expertul, care a elaborat proiectul Programului național de reducere a riscurilor de dezastre naturale pentru anii 2025-2030 și reprezentății Grupului de lucru din cadrul MAI, care au elaborat proiectul Programului național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2026-2030, fiind analizate ambele proiecte, în vederea excluderii aspectelor care se repetă și includerea în unul din proiecte a acțiunilor comune, cu menținerea executorilor, termenului de realizare, etc., stabilit de către autor.</p> <p>În rezultatul ședinței, au fost excluse din ambele proiecte prevederile, care se dublează (în special la capitolul Analiza situației), iar aspectele, care la necesitate ar putea fi integrate într-un singur Program s-a decis a fi propuse pe parcursul avizării (Procesul verbal nr.41/12934 din 28.08.2025, se anexează).</p> <p>În baza celor expuse, se propune menținerea abordării partajate între documentele de politici publice ale Ministerului Afacerilor Interne și Ministerului Mediului, cu:</p> <ul style="list-style-type: none">• apartenența fiecărui program la strategia din care derivă;• respectarea mandatului instituțional;• corelarea indicatorilor și acțiunilor comune;• cooperare interinstituțională în implementare, inclusiv pe domeniul riscurilor climatice.
--	--	--	---

	2.	Raport de evaluare a calității și conformității proiectului Programului național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2026-2030 Concluzii și recomandări:	
	2.1.	În scopul asigurării unei exprimări mai clare și unitare, care să reflecte coerent domeniile de intervenție vizate de document, se propune reformularea denumirii Programului în „Programul național de reducere a riscurilor climatice și de gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2026-2030”. Astfel, includerea explicită a dezastrelor climatice în denumirea Programului, va permite integrarea consecventă a acestora pe întreg parcursul documentului – de la analiza situației, până la obiective, acțiuni și indicatori.	Nu se acceptă. Se încadrează în argumentările expuse la pct. 1.
	2.2.	La capitolul <i>Introducere</i> , sintagma „Hotărârea Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice” se va substitui cu denumirea actualizată a hotărârii și anume „Hotărârea Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea strategică”.	Se acceptă. Proiectul a fost modificat corespunzător.
	2.3.	Cu referire la <i>Capitolul Analiza Situației</i> , se recomandă revizuirea acestui capitol și sintetizarea informației în vederea menținerii elementelor și aspectelor importante ce sunt considerate esențiale pentru formularea obiectivelor generale/specifice ale proiectului Programului. În forma prezentată, capitolul se limitează la constatări, fără a asigura identificarea problemelor prezente în sistem, fapt ce reprezintă scopul de bază al acestui capitol. De asemenea, în acest capitol, se recomandă asigurarea comparabilității cu alte sisteme spre care tinde Republica Moldova, în special cu cele europene.	Se acceptă. Capitolul II. Analiza situației a fost ajustată, fiind excluse prevederile neesențiale și introduse informații comparative cu referire la situația și modalitatea de abordare a problemelor similare în alte state (România, Italia, Franța)
	2.4.	Se va prezenta legătura Programului cu alte documente de politici publice, aflate în curs de implementare sau în proces de elaborare, dezvoltate de către Ministerul Afacerilor Interne, care abordează probleme conexe.	S-a luat act. Nu au fost identificate alte documente de politici publice conexe elaborate de MAI care să impună includerea unor referințe suplimentare.

	2.5. Se recomandă definirea problemelor, descrierea și evoluția acestora prin prezentarea de cauze, efecte, constatări, concluzii și lecții învățate din implementarea documentelor de politici publice în vigoare sau anterioare din sector. Opțional, pot fi menționate și descrise tehnicile prin intermediul cărora a fost efectuată analiza situației și identificate problemele.	Se acceptă. Capitolul II Analiza situației a fost ajustat.
	2.6. În Program se vor descrie detaliat modul în care ar putea evolua problemele (prognoze) <i>în situația în care Guvernul nu va interveni cu politici și măsuri (status-quo).</i>	Se acceptă. Capitolul II Analiza situației a fost ajustat fiind specificate aspectele și situația în cazul când nu se intervine pentru soluționarea problemelor.
	2.7. În vederea identificării și formulării obiectivelor conform tipului de document de politici publice, se recomandă parcurgerea repetată a pct. 18.3. și 18.4. din Regulament și subcapitolului 5.6 din Ghidul Metodologic.	Se acceptă. A fost revăzut proiectul reieșind din prevederile pct.18.3 din Regulament, cu referință la Obiectivele generale, care au fost preluate din Strategia de dezvoltare a domeniului afacerilor interne aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 658/2022 modificată recent prin Hotărârea Guvernului nr.531/2025 și subcapitolului 5.6 din Ghidul Metodologic. De asemenea au fost ajustate și obiectivele specifice (reformulate, comasate.)
	2.8. Se vor reformula obiectivele generale ale Programului astfel, încât acestea să reflecte viziuni strategice clare și să se concentreze pe prioritizarea eforturilor la nivel de impact în domeniul prevenirii și gestionării situațiilor de urgență și excepționale. În forma actuală, obiectivele sunt formulate mai degrabă ca direcții de intervenție sau rezultate operaționale și nu exprimă explicit schimbarea sistemică sau impactul urmărit asupra beneficiarilor țintă. Prin urmare, mai jos sunt prezentate posibile reformulări pentru fiecare obiectiv general existent, precum și o completare cu un obiectiv aferent domeniului reducerii riscurilor de dezastre climatice:	Se acceptă parțial. Obiectivele generale sunt preluate din Strategia de dezvoltare a domeniului afacerilor interne aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 658/2022, care a fost modificată recent prin Hotărârea Guvernului nr. 531/2025, după cum urmează: Obiectivul general 1. Măsurile eficientizate de prevenire a situațiilor de urgență și excepționale (Ținta națională ODD 1.5; 11.5; 13.1; ODD 1, 11, 13), este conform Obiectivului general nr. 15. din SDDAI.

	<p>- <i>Obiectivul general 1:</i> Reducerea expunerii și vulnerabilității populației și infrastructurii la riscurile de situații de urgență și excepționale prin consolidarea măsurilor de prevenire.</p> <p>- <i>Obiectivul general 2:</i> Îmbunătățirea capacității populației și a autorităților publice de a reacționa eficient în situații de urgență, prin dezvoltarea unui sistem durabil de pregătire și educație în domeniul protecției civile.</p> <p>- <i>Obiectivul general 3:</i> Reducerea timpului de reacție și a pierderilor în situații de urgență, prin consolidarea capacităților operaționale de intervenție ale instituțiilor responsabile.</p> <p>- <i>Obiectivul general 4:</i> Consolidarea mecanismului național de prevenire și gestionare a riscurilor de dezastre.</p>	<p>Obiectivul general 2. Asigurarea unui sistem rezilient de pregătire pentru protecția civilă în situații de urgență și excepționale (Ținta națională ODD 1.5; 11.5; 13.1; ODD 1, 11, 13), este conform Obiectivului general nr. 16. din SDDAI.</p> <p>Obiectivul general 3. Capacitățile de intervenție și răspuns în situații de urgență și excepționale îmbunătățite (Țintele naționale ODD 1.5; 11.5, 13.1; ODD 1, 11, 13), este conform Obiectivului general nr. 17. din SDDAI.</p> <p>Proiectul, pentru fiecare Obiectiv general a fost completat cu Obiective de Dezvoltare Durabilă ale Agendei de Dezvoltare Durabilă 2030, Ținte, Indicatori relevanți.</p>
2.9.	<p>Totodată, în baza obiectivelor generale, se vor formula obiectivele specifice astfel, încât să corespundă principiului SMART (simplu, măsurabil, acceptabil, realizabil, fixat în timp). În contextul dezvoltării sistemului informațional „e-Monitorizare”, menționăm importanța respectării criteriului SMART în formularea obiectivelor specifice.</p> <p>În completare, pentru domeniul reducerii riscurilor de dezastre climatice, propunem includerea următoarelor obiective specifice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Obiectivul specific 1.2:</i> Creșterea nivelului de înțelegere și conștientizare în rândul populației privind riscurile dezastrelor climatice și a altor situații de urgență și excepționale, prin acțiuni de informare, educație publică și instruire practică. • <i>Obiectivul specific 1.5:</i> Consolidarea capacităților tehnice, operaționale și instituționale pentru prevenirea, reducerea și asigurarea unui răspuns eficient la dezastrele climatice. • <i>Obiectivul specific 2.2:</i> Dezvoltarea, până în 2030, a capacităților de cercetare aplicată privind riscurile climatice, 	<p style="text-align: center;">Se acceptă parțial.</p> <p>Obiectivele specifice au fost ajustate, conform recomandărilor primite.</p> <p>Cu referință la completarea pentru domeniul reducerii riscurilor de dezastre climatice, specificăm că în rezultatul ședinței comune cu Ministerul Mediului din 28.08.2025, se propune ca aceste să fie abordate în proiectul Programului elaborat de către Ministerul Mediului.</p> <p>Din analiza comparativă a proiectului Programului elaborat de Ministerul Mediului în cadrul ședinței din 29.08.2025, se constată că Obiectivele specifice propuse (denumirile sunt cu conținut apropiat), deja se conțin în acest proiect (ex: Obiectiv specific 1.2: Creșterea gradului de înțelegere și conștientizare a</p>

		<p>prin elaborarea scenariilor climatice, desfășurarea simulărilor și a exercițiilor practice de instruire.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Obiectivul specific 2.3:</i> Îmbunătățirea proceselor de gestionare a dezastrelor climatice și a altor situații de urgență și excepționale, prin consolidarea mecanismelor de coordonare și intervenție, până în anul 2030. 	<p>riscurilor dezastrelor naturale în rândul populației;</p> <p>Obiectivul specific 4.2: Consolidarea capacităților tehnice, operaționale și instituționale pentru anticiparea, avertizarea și răspunsul eficient la dezastre climatice în sectorul de mediu).</p>
	2.10.	<p>Programul va identifica grupurile vulnerabile și efectele problemelor identificate asupra acestora, va descrie aspectele de inechitate/inegalitate, inclusiv din perspectiva de gen.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă.</p> <p>Reieșind din Proiectul PNPGSUE 2026–2030 deja acoperă aceste elemente în mod explicit și coerent în conținutul său actual, atât în capitolul „Analiza situației”, cât și în obiectivele și acțiunile propuse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • copii, • persoane în etate, • persoane cu dizabilități, • grupuri defavorizate, • persoane cu nevoi speciale, • populația din mediul rural, • persoane aflate în sărăcie sau în situații de risc social. <p>În plus, sunt prezentate date statistice dezaggregate pe sexe și vârstă, relevante pentru analiza inegalităților și pentru fundamentarea măsurilor de intervenție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • în perioada 2020–2024, victimele incendiilor au fost 71,5% bărbați și 28,5% femei; • 54,8% dintre victime au fost persoane peste 60 de ani; • în aceeași perioadă, 28 de victime au fost copii, iar 52 de copii au decedat în urma incendiilor; • 296 de victime aveau peste 60 de ani și 69 aveau nevoi speciale.

			<p>Textul analizei explică și efectele problemelor identificate asupra acestor grupuri, incluzând:</p> <ul style="list-style-type: none">• pierderi de vieți omenești și traumatisme,• vulnerabilitate crescută la incendii, inundații, înec și accidente rutiere,• impact socio-economic disproporționat în comunitățile rurale insuficient acoperite cu servicii de pompieri voluntari,• dificultăți de acces la servicii de urgență și infrastructură critică. <p>Totodată, Programul evidențiază aspecte de inechitate și acces disproporționat la resurse, arătând că lipsa infrastructurii și a personalului calificat la nivel local amplifică riscul pentru categoriile vulnerabile, în special în mediul rural.</p> <p>În conformitate cu ținta 1.5 din Obiectivele de Dezvoltare Durabilă, documentul promovează crearea rezilienței celor săraci și aflați în situații vulnerabile și reducerea expunerii acestora la evenimente extreme.</p> <p>De asemenea Planul de acțiuni pentru implementarea Programului, a fost completat cu Acțiunea 1.1.6. Dezvoltarea capacităților de accesibilitate a informațiilor pentru categoriile de populație cu necesități speciale, Indicator de monitorizare a căreia este „Încheierea unui acord de colaborare între IGSU al MAI, MMPS și Asociația Surzilor din Republica Moldova, privind prestarea serviciilor de comunicare prin utilizarea limbajului mimico-gestual/limbajul semnelor,„. În acest sens ne propunem implicarea specialiștilor în limbajul mimico-</p>
--	--	--	---

			gestual/limbajul semnelor în procesul transmiterii mesajelor video privind situațiile excepționale declanșate, consecințele lor, măsurile întreprinse de autorități pentru gestionare, cât și modalitatea de comportament și acțiune a cetățenilor pentru evitare riscurilor.
	2.11.	<p>În conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 953/2022, proiectul Programului urmează a fi completat cu informații relevante privind Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD) asumate de Republica Moldova la nivel național, cu accent pe aspectele legate de dezastrele climatice. În acest sens, se va face referire la:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ODD 1: Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context. <p><i>Ținta 1.5.</i> Până în 2030, crearea rezilienței celor săraci și aflați în situații vulnerabile și reducerea expunerii și vulnerabilității acestora la evenimente extreme legate de climă, inclusiv secetă și inundații.</p> <p><i>Indicatori relevanți:</i></p> <p><i>1.5.3.1.</i> Cadrul strategic național privind reducerea riscurilor de situații excepționale, aliniat la Cadrul de la Sendai privind reducerea riscurilor de dezastre pentru 2015-2030, adoptat și implementat.</p> <p><i>1.5.3.2.</i> Gradul de implementare a Cadrului strategic național privind reducerea riscurilor de situații excepționale, aliniat la Cadrul de la Sendai privind reducerea riscurilor de dezastre pentru 2015-2030.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ODD 11: Asigurarea dezvoltării orașelor și a așezărilor umane astfel încât acestea să fie incluzive, sigure, reziliente și durabile. <p><i>Ținta 11.b:</i> Creșterea semnificativă, până în anul 2030, a numărului de orașe și localități care adoptă și aplică politici și planuri integrate ce vizează incluziunea, eficiența utilizării</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Proiectul a fost completat cu Obiectivele de Dezvoltare Durabilă, (inclusiv Ținte și Indicatori relevanți), preluate din cadrul național de monitorizare a implementării Agendei de Dezvoltare Durabilă 2030, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 953/2022, care sunt specificate pentru Ministerul Afacerilor Interne, după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ODD 1: Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context. <p><i>Ținta 1.5</i> – până în 2030, crearea rezilienței celor săraci și aflați în situații vulnerabile și reducerea expunerii și vulnerabilității acestora la evenimente extreme legate de climă, inclusiv secetă și inundații).</p> <p><i>Indicatori relevanți:</i></p> <p>1.5.1.a. Numărul de persoane decedate în urma situațiilor excepționale, la 100 000 de locuitori (identic cu 11.5.1.a/13.1.1.a);</p> <p>1.5.1.b. Numărul de persoane dispărute în urma situațiilor excepționale, la 100 000 de locuitori (identic cu 11.5.1.b/13.1.1.b);</p> <p>1.5.1.c. Numărul de persoane direct afectate în urma situațiilor excepționale, la 100 000 de locuitori (identic cu 11.5.1.c/13.1.1.c);</p> <p>1.5.2. Valoarea pierderilor economice directe în urma situațiilor excepționale raportate la PIB.</p>

	<p>resurselor, reducerea și adaptarea la schimbările climatice, precum și consolidarea rezilienței la situații excepționale, în conformitate cu Cadrul de la Sendai pentru reducerea riscurilor de dezastre (2015–2030).</p> <p><i>Indicatori relevanți:</i></p> <p><i>11.b.1.1:</i> Adoptarea și implementarea unui cadru strategic național pentru reducerea riscurilor de situații excepționale, aliniat la Cadrul de la Sendai.</p> <p><i>11.b.1.2:</i> Gradul de implementare a cadrului strategic național menționat anterior.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ODD 13: Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor. <p><i>Ținta 13.1.</i> Până în anul 2030 asigurarea rezilienței climatice prin reducerea cu 50 procente a riscurilor legate de schimbările climatice și prin facilitarea adaptării în 6 sectoare prioritare – agricultură, resurse de apă, sănătate, sector forestier, energie și transport.</p> <p><i>Indicatori relevanți:</i></p> <p><i>13.1.2.1.</i> Cadrul strategic național privind reducerea riscurilor de situații excepționale, aliniat la Cadrul de la Sendai privind reducerea riscurilor de dezastre pentru 2015-2030, adoptat și implementat (identic cu 1.5.3.1/11.b.1.1).</p> <p><i>13.1.2.2.</i> Gradul de implementare a Cadrului strategic național privind reducerea riscurilor de situații excepționale, aliniat la Cadrul de la Sendai privind reducerea riscurilor de dezastre pentru 2015-2030.</p>	<p>- ODD 11: Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile.</p> <p><i>Ținta 11.5</i> – până în 2030, reducerea pierderilor economice directe cauzate de situații excepționale.</p> <p><i>Indicatori relevanți:</i></p> <p>11.5.1.a. Numărul de persoane decedate în urma situațiilor excepționale, la 100 000 populație (identic cu 1.5.1.a/13.1.1.a);</p> <p>11.5.1.b. Numărul de persoane dispărute în urma situațiilor excepționale, la 100 000 populație (identic cu 1.5.1.b/13.1.1.b);</p> <p>11.5.1.c. Numărul de persoane direct afectate în urma situațiilor excepționale, la 100 000 populație (identic cu 1.5.1.c/13.1.1.c);</p> <p>11.5.2. Pierderile economice directe la infrastructura critică în urma situațiilor excepționale, raportat la PIB;</p> <p>11.5.3.b. Numărul de întreruperi ale serviciilor de bază în urma situațiilor excepționale.</p> <p>- ODD nr. 13: Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor.</p> <p><i>Ținta 13.1</i> – până în anul 2030 asigurarea rezilienței climatice prin reducerea cu 50 procente a riscurilor legate de schimbările climatice și prin facilitarea adaptării în 6 sectoare prioritare – agricultură, resurse de apă, sănătate, sector forestier, energie și transport).</p>
--	--	---

			<p><i>Indicatori relevanți:</i></p> <p>13.1.1.a. Numărul de persoane decedate în urma situațiilor excepționale, la 100 000 populație (indicatorul 1.5.1.a/11.5.1.a);</p> <p>13.1.1.b. Numărul de persoane dispărute în urma situațiilor excepționale, la 100 000 populație (indicatorul 1.5.1.b/11.5.1.b);</p> <p>13.1.1.c. Numărul de persoane direct afectate în urma situațiilor excepționale, la 100 000 populație (indicatorul 1.5.1.c/11.5.1.c).</p>
	2.12.	Capitolul Costuri, Tabelul nr. 3 Finanțarea Programului conform obiectivelor, urmează a fi completat, prin includerea estimărilor financiare pentru întreaga perioadă de implementare a Programului, acoperind toți anii prevăzuți în Program.	<p>Se acceptă.</p> <p>Tabelul nr. 3 din proiect a fost revăzut și completat, conform Tabelului nr.5 din Ghidul cu privire la planificarea strategică.</p>
	2.13.	Structura documentului va fi ajustată în conformitate cu prevederile pct. 18 din Regulament, precum și conform listei de control privind structura Programului, expusă în Ghidul metodologic, inclusiv prin completarea Capitolului „Indicatori de monitorizare” .	<p>Se acceptă</p> <p>Capitol III a fost redenumit în „Obiective generale și Obiective specifice” și completat, de asemenea, a fost completat și Capitolul IV „Indicatori de monitorizare”.</p>
	2.14.	Capitolul <i>Proceduri de monitorizare, evaluare și raportare</i> , se va completa expres cu frecvența și data prezentării rapoartelor de evaluare intermediară și finală a Programului în adresa Guvernului. De asemenea, se vor menționa metodele și instrumentele care vor fi utilizate pentru colectarea datelor și informațiilor necesare, în baza cărora vor fi întocmite rapoartele, procesul prin care acestea vor fi consultate și aprobate, precum și procedurile de revizuire a intervențiilor planificate conform concluziilor și recomandărilor incluse în rapoarte. Mai mult ca atât, se vor include prevederi privind obligativitatea publicării rapoartelor pe site-ul web oficial al ministerului.	<p>Se acceptă</p> <p>Capitolul IX. Proceduri de monitorizare, evaluare și raportare, a fost completat.</p> <p>Frecvența și data prezentării rapoartelor de evaluare intermediară și finală a Programului a fost indicată în proiectul hotărârii de Guvern, pct. 3., cât și în Capitolul IX al Programului.</p> <p>Prevederi privind obligativitatea publicării rapoartelor pe site-ul web oficial al ministerului au fost menționate la pct. 288 din Program.</p>

	2.15. Capitolul <i>Autorități și instituții responsabile</i> , se va completa cu informația privind autoritățile/instituțiile cu responsabilități de implementare și descrierea rolului fiecăreia în realizarea Programului (în special a celor prevăzute în planul de acțiuni), fapt ce va contribui și la eficientizarea procesului de raportare și monitorizare.	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Capitolul VIII. Autorități și instituții responsabile, a fost completat.</p>
	2.16. Deși în nota de fundamentare a Programului sunt menționate consultările cu părțile interesate, Programul nu oferă o descriere detaliată și clară a procesului de consultare sau a modului în care rezultatele acestora au fost integrate în Program. Documentul urmează a fi completat cu detalii privind mecanismul de consultare publică a documentului, cine sunt părțile interesate și care a fost instrumentul de implicare a acestora la fundamentarea acțiunilor propuse (exemplu: focus-grup, masă rotundă, interviu, sondaj, chestionar, ședința grupului de lucru etc.).	<p style="text-align: center;">Se acceptă.</p> <p>Proiectul Programului a fost completat cu referințe privind desfășurarea ședinței de consultări publice la data de 9 iulie 2025 și a Conferinței din 4 septembrie 2025. Toate documentele au fost plasate pe pagina MAI, la compartimentul Transparența decizională.</p> <p>De asemenea a fost completată și Sinteza în vederea reflectării propunerilor primite în procesul de consultări publice și gradul de integrare a lor în proiect.</p>
	2.17. Planul de acțiuni privind implementarea Programului, urmează a fi modificat/ajustat în conformitate cu prevederile pct.19 din Regulament:	<p style="text-align: center;">Se acceptă parțial.</p> <p>Structura și conținutul actual al Planului de acțiuni al PNPGSUE 2026–2030 respectă cerințele prevăzute la pct. 19 din Regulament, incluzând pentru fiecare acțiune: obiectivul specific aferent, termenul de realizare, instituția responsabilă, indicatorul de monitorizare și costul estimativ. Planul este orientat preponderent pe acțiuni prioritare ce reflectă reforme și măsuri de consolidare a capacităților de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale, în limitele mandatului instituțional al MAI și IGSU.</p> <p>Planul a fost completat cu descrierea clară a executorilor și coexecutorilor pentru acțiunile</p>

			planificate și ajustat la compartimentul „Costuri”.
2.17.1	Se va asigura că toate acțiunile sunt prioritare și reflectă reformele propuse în sector. Totodată, Planul de acțiuni va conține exclusiv acțiuni care reflectă reformele propuse în domeniul prevenirii și gestionării situațiilor de urgență și excepționale, fiind completat cu acțiuni aferente reducerii riscurilor de dezastre climatice. Vor fi evitate acțiunile recurente sau intermediare, care sunt executate lunar sau anual de către autoritățile publice (<i>de exemplu: acțiunea 3.2.1. Completarea și actualizarea datelor IGSU în sistemul informațional integrat pentru managementul operațional</i>). Totodată, se va asigura sincronizarea acțiunilor din Program cu acțiunile din strategiile sectoriale de cheltuieli.		Se acceptă Planul a fost modificat, fiind excluse acțiuni recurente, iar denumirea unor acțiuni a fost reformulată.
2.17.2	- Se recomandă revizuirea și reformularea denumirilor acțiunilor, astfel încât să corespundă indicatorilor propuși și să exprime clar obiectivul concret al acțiunii. De exemplu: acțiunea 3.1.5. <i>Participare la procesul de stabilire a competențelor autorităților publice centrale privind gestionarea situațiilor de urgență și excepționale</i> , care are ca indicator „Hotărâre a Guvernului aprobată”, este formulată prea vag și nu reflectă în mod explicit rezultatul așteptat. Este necesar să se specifice exact ce se dorește (de exemplu: „Elaborarea și aprobarea Regulamentului privind competențele autorităților publice centrale în gestionarea situațiilor de urgență și excepționale.”).		Se acceptă Planul a fost modificat, fiind excluse acțiuni recurente (inclusiv acțiunea 3.1.5. la care se face referință), iar denumirea unor acțiuni a fost reformulată.
2.17.3	- Se va asigura estimarea costurilor pentru toate acțiunile care nu au fost costificate cu excluderea indicării valorii „zero” în lipsa unei estimări financiare justificate.		Se acceptă Au fost revăzute costurile și exclusă indicarea valorii „zero”
2.17.4	- Costurile estimate urmează a fi corelate cu programele/subprogramele bugetare. De asemenea, se vor indica sursele de finanțare.		Se acceptă Costurile au fost corelate cu programele/subprogramele bugetare. Pe parcursul avizării, după caz, aceste aspecte se

		vor concretiza de către ministerele responsabile și respectiv se va ajusta proiectul.
2.17.5	- Pentru a delimita instituțiile responsabile de implementarea Programului de alți actori-cheie, Planul de acțiuni va fi completat cu o coloană suplimentară: „Co executori”, care va include toate părțile implicate în realizarea obiectivelor Programului, cum ar fi: ANRCTI, DPDSUEC, IGSU etc.).	Se acceptă În vederea optimizării spațiului tabelului, coexecutorii au fost expuși prin bară, cu mențiunea „Coexecutori”
	- Pentru a asigura claritatea și lizibilitatea documentului, se recomandă înlocuirea abrevierilor utilizate în coloana „Instituție responsabilă” (precum: ANRCTI, DPDSUEC, IGSU) cu denumirile complete ale instituțiilor respective.	Se acceptă Abrevierile au fost înlocuite cu denumirea deplină a instituțiilor
2.17.6	- Indicatorii de monitorizare vor fi revizuiți și formulați mai concret, astfel încât să fie corelați direct cu acțiunile pe care le urmăresc, iar prin intermediul acestora să poată fi evaluat nivelul de realizare a acțiunilor, rezultatele obținute și respectarea termenelor stabilite. Totodată, indicatorii vor fi exprimați într-o formă cuantificabilă, care să permită aprecierea gradului de realizare a acțiunilor. De exemplu, pentru acțiunea 1.2.3 Instruirea copiilor/elevilor în instituțiile de învățământ privind situațiile de risc (riscurile situațiilor de urgență/exceptionale), indicatorul de monitorizare ar putea fi formulat astfel: „Cel puțin 100 de copii/elevi instruiți”.	Se acceptă Capitolul IV Indicatorii de monitorizare a fost modificat și ajustat
2.18.	Proiectul documentului de politici publice va fi ajustat la recomandările sus expuse și promovat în conformitate cu prevederile Regulamentului și a Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.	Se acceptă.
2.19.	Până la prezentarea proiectului Programului Cancelariei de Stat spre înregistrare și examinare în cadrul ședinței secretarilor generali ai ministerelor, în conformitate cu prevederile Regulamentului Guvernului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, se recomandă examinarea și coordonarea acestuia de către Direcția coordonare politici publice și integrare europeană din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.	Se acceptă. Proiectul este coordonat la toate etapele de elaborare cu Direcția coordonare politici publice și integrare europeană din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

**Cancelaria de Stat
(nr.21/1-78-8895 din
20.08.2025)**

Cu referire la scrisoarea nr. 41/2953 din 18 august 2025 privind solicitarea de examinare a proiectului Programului național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2026-2030 pe platforma Consiliului pentru coordonarea dezvoltării durabile (CCDD), comunicăm următoarele. În urma examinării proiectului, se constată că recomandările prezentate de către Cancelaria de Stat în Raportul de evaluare a calității și conformității acestuia (scrisoarea nr. 21/1-113-8241 din 31.07.2025), nu au fost acceptate, argumentele prezentate în tabelul de sinteză nejustificând respingerea obiecțiilor și recomandărilor. Or, abordarea respectivă contravine cadrului normativ aplicabil, în particular nu respectă prevederile Regulamentului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 386/2020. În acest context, Cancelaria de Stat reiterează necesitatea conformării la recomandările din Raportul de evaluare. Totodată, se solicită respectarea deciziilor aprobate de Consiliul pentru coordonarea dezvoltării durabile (procesele-verbale nr.8 din 20.05.2024 și nr.10 din 11.06.2024 (anexate) cu privire la asigurarea unei abordări integrate în planificarea politicilor aferente domeniilor reducerii riscurilor de dezastre naturale și prevenirii și gestionării situațiilor de urgență, inclusiv conlucrarea Ministerului Afacerilor Interne și Ministerului Mediului în vederea elaborării unui program unic. În final menționăm că, examinarea proiectului Programului în ședința Consiliului pentru coordonarea dezvoltării durabile va fi condiționată de reexaminarea și considerarea obiecțiilor și propunerilor Cancelariei de Stat și conlucrarea efectivă cu Ministerul Mediului pentru ajustarea documentului în conformitate cu deciziile CCDD, Raportul de evaluare și cadrul normativ în vigoare.

Se acceptă parțial

Cu referire la recomandările Cancelaria de Stat menționate în Raportul de evaluare a calității și conformității acestuia (scrisoarea nr. 21/1-113-8241 din 31.07.2025), menționăm că ele au fost reanalizate și acceptate sau acceptate parțial cu expunerea argumentelor în Sinteză.

Cu referire la conlucrarea Ministerului Afacerilor Interne cu Ministerul Mediului pentru elaborarea unui program unic, menționăm că la data de 28 august 2025 a fost desfășurată o ședință de lucru interinstituțională, la nivel de Secretar de stat din cadrul Ministerului Mediului și Secretar general adjunct al Ministerului Afacerilor Interne, la care s-a luat decizia de „continuare a elaborării de către Ministerul Afacerilor Interne a proiectului Programului național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2026-2030, elaborat în vederea realizării Strategiei de dezvoltare a domeniului afacerilor interne aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 658/2022 și de către Ministerul Mediului a proiectului Programului național de reducere a riscurilor de dezastre naturale pentru anii 2025-2030, elaborat în vederea realizării Strategiei naționale de reducere a riscurilor dezastrilor pentru perioada 2024-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.804/2024, cu înaintarea pentru examinare în cadrul Consiliului pentru coordonarea dezvoltării durabile, ca proiecte separate.”.

Procesul verbal nr.41/12934 din 28.08.2025, se anexează.

			Argumentări suplimentare la acest aspect sunt expuse în Sinteză la pct. 1 privind Raportul de evaluare a conformității Cancelaria de Stat (nr. 21/1-113-8241 din 31.07.2025).
Ministerul Finanțelor (nr. 05-17/163 din 04.08.2025)	1.	<u>La proiectele hotărârilor de Guvern</u> , se propune excluderea din lista contrasemnatarilor ministrul finanțelor, întrucât, potrivit art.36 alin.2 al Legii nr.136/2017 cu privire la Guvern, hotărârile se contrasemnează de miniștrii care au obligația punerii în aplicare a acestora și/sau care sunt responsabili de domeniile de activitate care intră parțial sau integral în obiectul de reglementare al actului contrasemnat	Se acceptă Proiectul a fost modificat corespunzător.
	2.	<u>La compartimentul VI „Costuri”</u> , se propune să se efectueze o descriere a resurselor financiare pentru fiecare proiect în parte, vizând costurile acoperite din bugetul de stat, cele obținute din asistență externă, precum și cele neacoperite și necesare implementării programelor. Sintagmele de genul „vor fi acoperite din bugetul de stat prin alocații aprobate anual de Ministerul Finanțelor”, se propun a fi reformulate, întrucât conform Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, mijloacele financiare se alocă în conformitate cu legea bugetară anuală adoptată de către Parlament. Suplimentar, se constată lipsa viziunii privind modalitatea de identificare a surselor suplimentare de finanțare în cazul costurile neacoperite.	Se acceptă. Referințele cu privire la proiecte din Capitolul VI Costuri, au fost completate.
	3.	<u>La compartimentul VIII „Riscuri de implementare”</u> se vor evita sintagmele „Nealocarea de către Ministerul Finanțelor a resurselor financiare” întrucât conform Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, mijloacele financiare se alocă în conformitate cu legea bugetară anuală adoptată de către Parlament.	Se acceptă. Riscul a fost reformulat „Întârzieri în alocarea finanțării pentru activitățile care presupun implicații financiare, nealocarea mijloacelor financiare pentru activități ce sunt finanțate de la bugetul de stat, asigurarea la un nivel scăzut a finanțării activităților pentru administrarea rezervelor de stat și de mobilizare, precum și dezvoltarea sistemului unic al rezervelor.”

	<p><u>La compartimentul IX „Autorități și instituții responsabile” al Programelor, cât și la Planurile de acțiuni pentru implementarea acestora, se propune excluderea Ministerului Finanțelor, întrucât în conformitate cu structura și competențele funcționale, potrivit prevederilor Hotărârii de Guvern nr. 696/2017, domeniile abordate nu intră în sfera sa de responsabilitate.</u></p> <p>De asemenea, atenționăm că denumirea coloanei „Cod program/subprogram bugetar; sursa de finanțare externă” din Planurile de acțiuni ale proiectelor, urmează a fi revizuită deoarece sursa de finanțare externă este deja prezentată în coloană separată. La fel, urmează a fi revizuite/verificate codurile programelor/subprogramelor, conform clasificăției bugetare, aprobată prin Ordinului ministrului finanțelor nr. 218/2015.</p> <p>Subsidiar, se solicită clarificarea statutului sumelor indicate în Planurile de acțiuni, întrucât aceste sume sunt incluse atât în coloana dedicată costurilor neacoperite, cât și în cea a costurilor acoperite.</p> <p>În contextul celor menționate, proiectele urmează a fi revizuite prin prisma celor enunțate, autoritatea responsabilă urmează să facă previziuni exacte și fiabile a alocațiilor necesare pentru implementarea tuturor acțiunilor prevăzute în document, conform principiilor bunei gestiuni financiare și transparenței, precum și să fie în conexiune cu cadrul normativ al finanțelor publice. Ulterior, Ministerul Finanțelor va examina compartimentul Costuri, în perspectiva Cadrului bugetar pe termen mediu 2026-2028, la etapa de avizare.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Ministerul Mediului (nr. 04-07/2236 din 06.08.2025)</p>	<p>Proiectul Programului național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2026-2030 se încadrează în categoria documentelor de politici și planificare prevăzute la art. 3 alin. (4) lit. a) din Legea nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu, al căror scop unic este prevenirea și lichidarea consecințelor unor situații</p>	<p>S-a luat act.</p>

		<p>excepționale în domeniul civil și pentru care procedura de evaluare strategică de mediu nu se aplică.</p>	
<p>Centrul Național de Management al Crizelor (nr.09 din 07.11.2025)</p>		<p>Având în vedere dispozițiile Legii nr.248/2025 privind managementul situațiilor de criză unde noua terminologie asumată este de situații de criză care includ incidente, urgențe, crize și crize majore și luând în considerare conținutul intrinsec al Programului, propunem înlocuirea termenului de „situații de urgență și excepționale” cu „situații de criză” atât în titlul Programului, cât și în cuprinsul documentului.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Terminologia din proiect a fost ajustată la prevederile Legii nr.248/2025.</p> <p>Luând în considerare terminologia utilizată la nivel internațional în domeniul protecției civile, în special în Decizia nr.1313/2013/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 decembrie 2013 privind un mecanism de protecție civilă al Uniunii Europene, termenul de „situație excepțională” a fost substituit cu „dezastru”.</p> <p>Termenii de „situație de urgență” și „situație excepțională” în proiect au fost păstrați în Capitolul II „Analiza situației” și alte referințe, care descriu situație actuală</p> <p>Modificările termenelor au fost operate în denumirea și conținutul Programului, inclusiv Obiectivele specifice. Obiectivele generale corespund Strategiei de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 658/2022 și nu au fost modificate.</p>

Nr.41/3469 din 29 septembrie 2025

Cancelaria de Stat

CERERE
privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat
a proiectului hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Programului
național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale
pentru anii 2026-2030

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Categoria și denumirea proiectului	Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Programului național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2026-2030
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Afacerilor Interne
3.	Justificarea depunerii cererii	Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Programului național de prevenire și gestionare a situațiilor de urgență și excepționale pentru anii 2026-2030 a fost elaborat în vederea asigurării implementării Strategiei de dezvoltare a domeniului afacerilor interne, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 658/2022
4.	Referința la documentul de planificare care prevede elaborarea proiectului (<i>PNA, PND, PNR, alte documente de planificare sectoriale</i>)	Strategia de dezvoltare a domeniului afacerilor interne, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 658/2022, Capitolul IX. Proceduri de raportare
5.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	Ministerul Mediului Ministerul Educației și Cercetării Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

		Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (inclusiv Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică) Ministerul Sănătății Ministerul Finanțelor Ministerul Afacerilor Externe Ministerul Muncii și Protecției Sociale Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică Agenția Națională pentru Reglementarea în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației Congresul Autorităților Locale din Moldova Asociația Surzilor din Republica Moldova
6.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	10 zile
7.	Persoana responsabilă de promovarea proiectului	Vitalie Rudico, ofițer principal al Direcției politici în domeniul situațiilor de urgență, excepționale și conexe, tel.: 022-255-639, e-mail: vitalie.rudico@mai.gov.md
8.	Anexe	Proiectul hotărârii de Guvern Nota de fundamentare Sinteza
9.	Data și ora depunerii cererii	
10.	Semnătura	Secretar general adjunct al ministerului Andrei CECOLTAN